

แผนการจัดการเรียนรู้
รายวิชาภาษาไทย รหัสวิชา ท ๒๑๑๐๑
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

นางสาวพิชญอร นระธาธร

ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะ ครูชำนาญการพิเศษ

โรงเรียนสตรีศึกษา

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

กระทรวงศึกษาธิการ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑
ผู้สอน นางสาวพิชญ์อร นระราช

รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑ รายวิชา ภาษาไทย
ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๙
เรื่อง ภาษามีสัท
เรื่อง การอ่านออกเสียงบทเรียน
เวลา ๑ ชั่วโมง

๑. มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ท ๑.๑ ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

๒. ตัวชี้วัด / ผลการเรียนรู้

ท ๕.๑ ม.๑/๑ อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองได้ถูกต้องเหมาะสมกับเรื่องที่อ่าน

๓. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การอ่านคือการกวาดสายตาไปบนตัวอักษรการอ่านที่ดีผู้อ่านต้องมีจุดมุ่งหมายในการอ่านจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่าน และถ่ายโอนข้อมูลที่ได้ไปสู่ผู้อื่นได้ถูกต้อง

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. อ่านออกเสียงร้อยแก้วได้คล่อง ถูกต้องตามอักขรวิธี
๒. บอกใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้

๕. สาระการเรียนรู้

๑. อ่านออกเสียงเรื่อง “ภาษามีสัท”
๒. เล่าเรื่อง “ภาษามีสัท”
๓. วิเคราะห์คุณค่าของบทเรียน
๔. ทำแบบทดสอบก่อนเรียน

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๑. รักความเป็นไทย
๒. มีวินัย
๓. ใฝ่เรียนรู้
๔. มุ่งมั่นในการทำงาน

๗. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

๑. ความสามารถในการสื่อสาร
๒. ความสามารถในการคิด
๓. ความสามารถในการแก้ปัญหา
๔. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

๘. ชิ้นงานหรือภาระงาน (หลักฐาน / ร่องรอยแสดงความรู้)

- แบบทดสอบก่อนเรียน
- แบบฝึกหัดชุดที่ ๑

๙. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นที่ ๑. นักเรียนออกเสียงบทเรียนที่ ๑ “ภาษามีสพลัง” ในหนังสือเรียนภาษาไทย ชุดวิวิธภาษา จากหน้า ๑ – ๘ ต่อกันคนละ ๑ ย่อหน้า จากนั้นร่วมกันวิจารณ์การอ่านของเพื่อนแต่ละคน

ขั้นที่ ๒. นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียนบทที่ ๑ “ภาษามีสพลัง” เสร็จแล้วนำส่งครูตรวจสอบความถูกต้องและประกาศผลโดยที่ยังไม่ต้องเฉลย

ขั้นที่ ๓. ให้นักเรียนศึกษาใบความรู้เรื่อง หลักการอ่านออกเสียง (ท้ายแผน) จากนั้นครูให้นักเรียนที่อ่านออกเสียงยัง ตามบทฝึกอ่าน (ท้ายแผน) ทีละคน

ขั้นที่ ๔. นักเรียนทำแบบฝึกเสริมทักษะ ชุดที่ ๑ (ท้ายแผน) ชุดตอบคำถาม เสร็จแล้ว นำส่งครูตรวจสอบประเมินผลและประกาศผลการประเมิน พร้อมทั้งแนะนำแก้ไขข้อบกพร่องเป็นรายๆ

ขั้นที่ ๕. ให้นักเรียนจับกลุ่มแล้วครูมอบหมายให้นักเรียนแต่ละกลุ่มไปค้นคว้าความรู้เกี่ยวกับดอกไม้ที่กล่าวถึงในบทเรียนคือ “ ดอกกลิ่นหอม ” ให้เตรียมส่งตัวแทนนำเสนอรายละเอียดในชั่วโมงต่อไป กลุ่มละ ๓ นาที

๑๐. สื่อการเรียนรู้

- คำกลอน
- หนังสือเรียน ชุด วิวิธภาษา ชั้น ม. ๑
- ใบความรู้ การอ่านออกเสียง

๑๑. แหล่งการเรียนรู้

ห้องเรียน, หนังสือเรียน, สื่อต่างๆ

๑๒. การวัดและประเมินผล

ชิ้นงาน / ภาระงาน	วิธีการวัดผล	เครื่องมือวัดผล	เกณฑ์การให้คะแนน	เกณฑ์การผ่าน
๑. ด้านความรู้ (K) นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียนและทำแบบฝึกหัดได้	ตรวจงานรายบุคคล	แบบทดสอบก่อนเรียน	๒๖ - ๓๐ = ดีมาก ๑๘ - ๒๕ = ดี ๑๕ - ๑๖ = พอใช้ ต่ำกว่า ๑๕ = ปรับปรุง	ระดับพอใช้ขึ้นไป
๒. ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) นักเรียนอ่านออกเสียงได้	แบบประเมินรายกลุ่ม	สังเกตรายบุคคล	๕ = ดีมาก ๔ = ดี ๓ = พอใช้ ต่ำกว่า ๓ = ปรับปรุง	ระดับพอใช้ขึ้นไป
๓. ด้านเจตคติ-ค่านิยม (A) สังเกตพฤติกรรมด้านความพอเพียง	แบบประเมินการสังเกตพฤติกรรม และแบบประเมินผลงาน	สังเกตรายบุคคล	๕ = ดีมาก ๔ = ดี ๓ = พอใช้ ต่ำกว่า ๓ = ปรับปรุง	ระดับพอใช้ขึ้นไป

๑๒. กิจกรรมเสนอแนะ

เพิ่มเติมสื่อการสอนอื่นๆ ที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้อย่างหลากหลาย

ใบความรู้เรื่อง การอ่านออกเสียง

แบบฝึกการออกเสียง ร กับ ล (ตัวอย่าง)

โรงเรียนเราน่ารื่นรมย์เพราะมีต้นรังขึ้นเรียงรายอยู่ริมรั้ว
เด็กชายรณรงค์เรียนเรื่องโรมฎกรุกรานก็รับเราจะดูรูปนักรบโบราณ
เขาร้องเรียกเราเข้าร่วมงานรื่นเริงในร้าน “อร้อยรส ”
รุ่งเรืองเร่รืบจัดของอย่างรวดเร็วจึงจะไปพักผ่อนกับเพื่อนร่วมรุ่นโรงเรียนนายร้อย
ลวดลายที่วัดไผ่ล้อมถูกไฟลนจนลนลบเลือนเหลือเพียงกลาง ๆ
เหล่าลูกสิงวี่ไฉนายนเลิศจนลนลานหกล้มเข้าถลอกเลือดไหล
สาวเมืองลับแลถูกล่อลวงมาเป็นนางโลมเสียหลายคนแล้ว

แบบฝึกการอ่านออกเสียงควบกล้ำ

คำที่มี ปร พล ในประโยค

ศรีปราษฎ์เป็นกวีที่ปราดเปรื่อง และเป็นทีโปรดปรายของสมเด็จพระนารายณ์ ฯ
กรมตำรวจปรึกษาหาวิธีที่จะปรับปรุงวิธีการการปราบปรามผู้ที่ปลอมแปลง
เครื่องราชอิสริยาภรณ์
เปรมชอบพูดเปรียบเปรยว่าปรียาว่าเป็นผู้หญิงเปรี้ยวเปรี้ยวปรืดปรืด
ท้องฟ้าที่ปลอดโปร่งเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วเพราะดินฟ้าอากาศเกิดปรวนแปร
และในไม่ช้าฝนก็โปรยปรายลงมา
หัวใจเธอเปลี่ยนแปลงปลี่ยนปล้อนไม่แน่นอนเหมือนสายเปลที่แกว่งไกว
นักโทษที่ถูกปลดปล่อยต่างพากันปลาบปลืมในพระมหากรุณาธิคุณ
กล้วยที่เปลวปลุกใกล้จ่อมปลวกออกปลีที่แปลกประหลาด
ผิวเธองามเปล่งปลั่งดังเทพธิดาปลอมแปลง
นางแปลกไปที่ปลายนาซึ่งเปล่าเปลี่ยว และปลอดคนจึงถูกปล้นและถูกปลุกปล้ำ
เมื่อประธานกล่าวคำปราศรัยเสร็จสิ้นลง ประชาชนก็เข้าใจอย่างประูโปร่ง
และปรบมือด้วยความปรีดีเปรมที่สมปรารถนา

คำที่มี คร ในประโยค

เสียงดังอีกทีก็กรึกโครม	คุณครูมาหาใครครับ
ตะไคร้กอใหญ่ของใคร	เสียงใครร้องครวญคราง
เครื่องครั้นมักตั้งเครียด	เขาชอบทำตัวเป็นคนคร่ำครึ
ทหารเครื่องครัดในเครื่องแบบ	เคราะห์ดีที่เขาไม่ถูกไฟคลอกตาย
ปลาชุกครอกแผ่ครีบ	เขาชอบสนุกครั้นเครงเป็นครั้งคราว
วันนี้รู้สึกครั้นเนื้อครั้นตัวคล้ายจะไม่สบาย	

แบบทดสอบประจำบทที่ ๑ ภาษามีพลัง

คำชี้แจง : ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

- เหตุใดดอกกลิ่นทมจึงไม่นิยมปลูกในบ้าน
 - กลิ่นไม่ดี
 - กลิ่นหอมเกินไป
 - ชื่อไม่เป็นมงคล
 - เป็นดอกไม้ที่คนไม่นิยม
- ดอกกลิ่นทมชอบภูมิอากาศแบบใด
 - หนาว
 - ฝนตกชุก
 - มีหิมะ
 - ร้อนชื้น
- ดอกกลิ่นทมมีชื่อเรียกอีกอย่างว่าอย่างไร
 - ดอกจำปา
 - ดอกจำปี
 - ดอกชบา
 - ดอกยี่โถ
- ดอกไม้ใดที่มีชื่อไม่เป็นมงคล
 - ชบา
 - บานไม่รู้โรย
 - รักเร่
 - ดาวเรือง
- กลิ่นทมถูกเปลี่ยนชื่อมาเป็นชื่อใดเพื่อให้เป็นมงคล
 - ดอกจำปี
 - ดอกจำปา
 - ลีลาวดี
 - พุทธรักษา
- ขนมใดที่นิยมนำมาใช้ในงานมงคล
 - ขนมชั้น
 - ขนมจาก
 - ขนมเปี๊ยะ
 - ลอดช่อง
- ข้อคิดจากเรื่อง “ภาษามีพลัง” คืออะไร
 - ดอกไม้มีอิทธิพลต่อคนไทย
 - ภาษามีอิทธิพลต่อจิตใจ
 - ภาษาทำให้สังคมเปลี่ยนแปลง
 - ภาษาคือวัฒนธรรมอย่างหนึ่ง

๘. ลั่นทมเป็นดอกไม้ประจำชาติใด
- ก. ไทย
ค. พม่า
- ข. ลาว
ง. อินเดีย
๙. ดอกไม้ใดมีชื่อเป็นมงคล
- ก. พุทธรักษา
ค. ลั่นทม
- ข. รักเร่
ง. ระกำ
๑๐. ดอกลั่นทมจะไม่มีสีใด
- ก. แดง
ค. ม่วง
- ข. ขาว
ง. ส้ม
๑๑. คำใดมีเสียง “ออ”
- ก. ปริตร
ค. นรชาติ
- ข. สรตตะ
ง. ภราดา
๑๒. คำใดมีเสียงสระ อะ
- ก. ปวารณา
ค. อรชุน
- ข. ทรมาน
ง. นรชน
๑๓. ข้อใดคือคำอ่านของ “ปรัมปรา”
- ก. ปะ – รำ – ปะ – รา
ค. ปะ – รำ – ปอ – รา
- ข. ปอ – รำ – ปอ – รา
ง. ปอ – รำ – ปะ – รา
๑๔. ข้อใดมีเสียง “โอะ”
- ก. นรชาติ
ค. ทรราช
- ข. นรชน
ง. อรชร
๑๕. ข้อใดอ่านได้ ๒ แบบ คืออ่านแบบประสมกับ สระ อะ หรือแบบประสมสระ ออ
- ก. ทรชน
ค. ประปักษ์
- ข. ปวารณา
ง. ทรกรรม
๑๖. ข้อใดอ่านแบบอักษรนำ
- ก. ปราชัย
ค. สุนทรี
- ข. ปริตร
ง. สรณะ
๑๗. ข้อใดอ่านแบบอักษรนำ
- ก. นราธิป
ค. ทรราช
- ข. ปรั๊กหักพัง
ง. ผรุสวาท
๑๘. คำว่า “ผรุสวาท” อ่านอย่างไร
- ก. ผะ – รุด – สะ – วาด
ค. ผรุต – สะ – วาด
- ข. ผะ – รุด – สะ – หวาด
ง. ผรุต – สะ – หวาด

๑๙. คำในข้อใดที่สามารถแยกพยางค์ได้ ๒ แบบ มีความหมายทั้ง ๒ แบบ

ก. ขนมอบ

ข. ขนนก

ค. บรรพต

ง. กนกนคร

๒๐. คำว่า “ กนกนคร ” มีกี่พยางค์

ก. ๓ พยางค์

ข. ๔ พยางค์

ค. ๕ พยางค์

ง. ๖ พยางค์

เฉลยแบบทดสอบก่อนเรียน - หลังเรียน บทที่ ๑

๑. ค	๒. ง	๓. ข	๔. ค	๕. ค
๖. ก	๗. ข	๘. ข	๙. ก	๑๐. ค
๑๑. ค	๑๒. ก	๑๓. ก	๑๔. ข	๑๕. ค
๑๖. ข	๑๗. ข	๑๘. ก	๑๙. ก	๒๐. ข

๑๓. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

๑. ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑/๒๕๖๘

- จัดกิจกรรมได้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ มีจุดประสงค์ K P A
- มีการบูรณาการ คุณธรรม / การต้านการทุจริต / หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
- จัดกิจกรรมไม่ได้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ เนื่องจาก

.....

.....

.....

๒. ผลการเรียนรู้ของนักเรียน

- จำนวนนักเรียนที่ผ่านการประเมิน.....คน คิดเป็นร้อยละ.....
- จำนวนนักเรียนที่ไม่ผ่านการประเมิน.....คน คิดเป็นร้อยละ.....
- อื่น ๆ

.....

.....

.....

๓. ปัญหาและอุปสรรค

- กิจกรรมการจัดการเรียนรู้ ไม่เหมาะสมกับเวลา
- มีนักเรียนทำใบงาน / ใบกิจกรรมไม่ทันตามเวลาที่กำหนดเวลา
- มีนักเรียนที่ไม่สนใจเรียน
- อื่นๆ

.....

.....

.....

๔. ข้อเสนอแนะ / แนวทางแก้ไข

- ควรนำแผนไปปรับปรุง เรื่อง

.....

.....

.....

- แนวทางแก้ไขนักเรียนที่ไม่ผ่านการประเมิน / ไม่สนใจเรียน

.....

.....

.....

- ไม่มีข้อเสนอแนะ

ลงชื่อ.....ผู้สอน
(นางสาวพิชญอร นระราทร)
ตำแหน่ง ครูชำนาญการพิเศษ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒
ผู้สอน นางสาวพิชญอร นระราธร

รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑ รายวิชา ภาษาไทย
ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๙
เรื่อง ภาษามีสพลัง
เรื่อง วิเคราะห์เรื่องที่อ่าน
เวลา ๑ ชั่วโมง

๑. มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ท ๑.๑ ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

๒. ตัวชี้วัด / ผลการเรียนรู้

ท ๑.๑ ม.๑ / ๓ ระบุเหตุและผล และข้อเท็จจริงกับข้อคิดเห็นจากเรื่องที่อ่าน

๓. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การวิเคราะห์เรื่อง เป็นการพิจารณาเรื่องราวต่าง ๆ อย่างละเอียดตั้งแต่ต้นจนจบ เพื่อแยกแยะข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น มีการใช้เหตุผลในการแยกส่วนดี ส่วนบกพร่องของเรื่องนั้น ๆ การจะย่อความและวิเคราะห์เรื่องได้ดีนั้นนอกจากจะเป็นคนชอบอ่านแล้วยังต้องหมั่นฝึกการย่อความและวิเคราะห์เป็นประจำด้วย ดังนั้นจะต้องเรียนรู้และนำไปใช้ให้ถูกต้อง จึงจะถือว่าประสบความสำเร็จในการเรียนภาษา

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. นักเรียนบอกเนื้อหาสาระในบทเรียนได้
๒. นักเรียนวิเคราะห์และแสดงความคิดเห็นในบทเรียนได้
๓. นักเรียนนำข้อคิดจากเรื่องมาใช้ในชีวิตประจำวันได้

๕. สาระการเรียนรู้

๑. การวิเคราะห์และแสดงความคิดเห็นต่อบทเรียน
๒. การสรุปเนื้อหาในบทเรียน
๓. การเล่าเรื่องที่อ่าน

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๑. รักความเป็นไทย
๒. มีวินัย
๓. ใฝ่เรียนรู้
๔. มุ่งมั่นในการทำงาน

๗. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

๑. ความสามารถในการสื่อสาร
๒. ความสามารถในการคิด
๓. ความสามารถในการแก้ปัญหา
๔. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

๘. ชิ้นงานหรือภาระงาน (หลักฐาน / ร่องรอยแสดงความรู้)

- แบบฝึกเสริมทักษะชุดที่ ๒
- แบบฝึกหัดชุดที่ ๓

๙. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นที่ ๑. นักเรียนแบ่งกลุ่มออกเป็นกลุ่มละ ๔ – ๕ คน แต่ละกลุ่มประกอบไปด้วยนักเรียนที่มีระดับภูมิปัญญาสูง กลาง และต่ำ ให้แต่ละกลุ่มเลือกหัวหน้ากลุ่ม รองหัวหน้ากลุ่ม และเลขานุการกลุ่ม ควรใช้กลุ่มเดิมตลอดบทเรียน

ขั้นที่ ๒. นักเรียนทุกกลุ่มส่งตัวแทนเล่ารายละเอียดสาระเกี่ยวกับ “ ดอกลั่นทม ” ที่เตรียมกันไว้ โดยเล่าทีละกลุ่ม จากนั้นร่วมกันวิจารณ์การเล่าเรื่องของแต่ละกลุ่ม ครูแนะนำแก้ไขข้อบกพร่องของแต่ละกลุ่ม

ขั้นที่ ๓. ครูคิดแผนภูมิเพลง “ ลานรักลั่นทม ” (ท้ายแผน) ให้นักเรียนอ่านพร้อมกัน จากนั้นครูเปิดแผ่นเสียงเพลงนี้ให้นักเรียนฟัง ๑ รอบ ถามนักเรียนว่าเคยได้ยินเพลงนี้หรือไม่ ให้นักเรียนฝึกร้องตามแผ่นเสียง ให้แต่ละกลุ่มฝึกร้องทีละกลุ่ม ร่วมกันสนทนาถึงเนื้อเพลง

ขั้นที่ ๔. นักเรียนแต่ละกลุ่มตั้งคำถามจากเรื่อง ภาษามีสพลัง ให้กลุ่มอื่นตอบ กลุ่มละ ๓ คำถาม

ขั้นที่ ๕. นักเรียนแต่ละกลุ่มทำแบบฝึกเสริมทักษะ ชุดที่ ๒ (ท้ายแผน) ชุด วิเคราะห์ข้อความที่กำหนดให้ เสร็จแล้วนำเสนอส่งครูตรวจสอบและประเมินผล จากนั้นประกาศผลการประเมินให้ทุกกลุ่มได้รับทราบ

ขั้นที่ ๖. นักเรียนทุกคนทำแบบฝึกเสริมทักษะ ที่ ๓ (ท้ายแผน) ชุด วิเคราะห์ข้อความที่กำหนดให้ เสร็จแล้วนำเสนอส่งครูตรวจสอบและประเมินผล แนะนำแก้ไขผู้ที่มีส่วนบกพร่อง และยกย่องชมเชยผู้ที่ทำได้ดี

๑๐. สื่อการเรียนรู้

- เพลง ลานรักลั่นทม

๑๑. แหล่งการเรียนรู้

ห้องเรียน, หนังสือเรียน, สื่อต่างๆ

๑๒. การวัดและประเมินผล

ชิ้นงาน / ภาระงาน	วิธีการวัดผล	เครื่องมือวัดผล	เกณฑ์การให้คะแนน	เกณฑ์การผ่าน
๑. ด้านความรู้ (K) นักเรียนบอกเนื้อหาสาระ ในบทเรียน	ตรวจผลงาน	สังเกตการทำงาน	๘ - ๑๐ = ดีมาก ๖ - ๗ = ดี ๕ = พอใช้ ต่ำกว่า ๕ = ปรับปรุง	ระดับพอใช้ขึ้นไป
๒. ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) -นักเรียนนำเสนอผลงาน -ทำแบบฝึกเสริมทักษะชุดที่๒ -ทำแบบฝึกเสริมทักษะชุดที่๓	-แบบประเมินรายกลุ่ม -แบบประเมินการ -สังเกตพฤติกรรม - แบบประเมิน ผลงาน	-สังเกตรายกลุ่ม -ตรวจงานรายบุคคล	๘ - ๑๐ = ดีมาก ๖ - ๗ = ดี ๕ = พอใช้ ต่ำกว่า ๕ = ปรับปรุง	ระดับพอใช้ขึ้นไป
๓. ด้านเจตคติ-ค่านิยม (A) สังเกตพฤติกรรมด้านความพอเพียง	แบบประเมินการ สังเกตพฤติกรรม และ แบบประเมินผลงาน	สังเกตรายบุคคล	๕ = ดีมาก ๔ = ดี ๓ = พอใช้ ต่ำกว่า ๓ = ปรับปรุง	ระดับพอใช้ขึ้นไป

๑๒. กิจกรรมเสนอแนะ

เพิ่มเติมสื่ออื่นๆที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้อย่างหลากหลาย

เพลง ลานรักลั่นทม

หอมเอ๋ย หอมดอกลั่นทม กลิ่นลอยตามลมเคล้ากลิ่นเส้นผมของนาง กลิ่นหอม
ละมุนเหมือนกลิ่นกรุ่นสองปราง แม้นได้แนบแอบเนื้อของนางใครบ้างจะทนอยู่ไหว
หอมเอ๋ยหอมกลิ่นเก้านาง ไม่เคยจืดจางหอมไม่ร่ำร้างหัวใจ ดอกของลั่นทม
น้องแซมเสียบผมวิไล น้องปลดใ้หมอบแทนหัวใจ ว่าเราเคยได้รักกัน
ลานรักสลักหัวใจ ลั่นทมเอนก้านกิ่งไหวหลบสายลมไล่จู่พัดวัน ช่างเหมือนแก้วสาว
เจ้าหลบแก้วขวานหินจู่ไม่ทัน สองแก้วเจ้านั้นแดงระเรื่อเจือสีชมพู
หอมเอ๋ยหอมกลิ่นแก้วมวอล กลิ่นยังอบอวล ย้อนสายลมหวานชื่นชู ลั่นทมหอมมา
เหมือนเจอหน้าตาโฉมตรู คิดถึงน้องแก้วสีชมพู ณ ลานแอบชู้ลั่นทม

ใบความรู้ เรื่องการคิดวิเคราะห์

การวิเคราะห์

การพิจารณาเรื่องราวต่าง ๆ นอกจากการจับใจความสำคัญได้แล้ว เราจำเป็นต้องพิจารณาเรื่อง
นั้น ๆ อย่างละเอียดตั้งแต่ต้นจนจบ เพื่อแยกแยะข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น มีการใช้เหตุผลในการแยกส่วนดี
ส่วนบกพร่อง การพิจารณาลักษณะนี้ เรียกว่า การวิเคราะห์ เรื่องที่นำมาวิเคราะห์จะเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับ
งานวิชาการ เช่น หนังสือความรู้ บทความ สารคดี เรื่องที่ได้รับรู้จากการอ่าน ฟัง ดู เช่น ข้างต่าง ๆ
ประกาศ และโฆษณา ฯลฯ

ตัวอย่างการวิเคราะห์

วันนี้ฝนตกหนัก อากาศตอนกลางคืนจะเย็นลงแน่นอน ขอให้ระวังสุขภาพ ก่อนนอนทุกคืนควร
สวมเสื้อหนา ๆ และห่มผ้าห่มจะช่วยให้ร่างกายอบอุ่นและไม่เป็นหวัด

ข้อเท็จจริง	ข้อคิดเห็น
<ul style="list-style-type: none">- วันนี้ฝนตกหนัก- สวมเสื้อหนา ๆ และห่มผ้าห่มจะช่วยให้ร่างกายอบอุ่น	<ul style="list-style-type: none">- อากาศตอนกลางคืนจะเย็นลงแน่นอน- ขอให้ระวังสุขภาพ- ควรสวมเสื้อหนา ๆ และห่มผ้าห่ม- ถ้าร่างกายอบอุ่นแล้วจะไม่เป็นหวัด

การพิจารณาส่วนดีและส่วนบกพร่อง

ข้อเท็จจริง	ข้อคิดเห็น
<ul style="list-style-type: none">- เป็นข้อความที่เตือนให้ผู้อ่านระวังสุขภาพ เมื่ออากาศเปลี่ยนแปลง- ให้แนวปฏิบัติตน เพื่อให้ร่างกายอบอุ่น	<ul style="list-style-type: none">- การคาดคะเนของผู้เขียนอาจไม่เกิดขึ้นจริงได้ในเรื่องอากาศเย็นตอนกลางคืนของวันที่ฝนตกและการสวมเสื้อหนา ๆ ห่มผ้าห่มในเวลานอนจะทำให้ไม่เป็นหวัด

แบบฝึกเสริมทักษะ ชุดที่ ๓

คำชี้แจง : ให้นักเรียนวิเคราะห์ข้อความที่กำหนดให้ต่อไปนี้

สารเคมี.....สารอันตรายต่อสิ่งแวดล้อม

ในปัจจุบันสารเคมีเข้ามามีบทบาทสำคัญต่อการดำรงชีวิตประจำวันของมนุษย์ในด้านต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นใช้เป็นส่วนประกอบหรือปรุงแต่งอาหาร ยารักษาโรค เครื่องสำอาง การป้องกันกำจัดศัตรูพืชและสัตว์ และ การใช้ในกระบวนการผลิตด้านอุตสาหกรรม สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ได้เข้ามาปนเปื้อนอยู่ในสิ่งแวดล้อมและเข้าสู่ร่างกายมนุษย์ ทำให้สิ่งแวดล้อมและสุขภาพเสื่อมโทรมลง นอกจากนี้วัตถุอันตรายก็จัดเป็นเคมีภัณฑ์ชนิดหนึ่งที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมหากนำมาใช้และกำจัดอย่างไม่ถูกวิธีดังนั้น การป้องกันและแก้ไขปัญหาดังกล่าว จึงจำเป็นต้องมีความรู้เกี่ยวกับวิธีการจัดเก็บสารเคมีซึ่งเป็นของเสียอันตรายต่อสิ่งแวดล้อม

ข้อเท็จจริง	ข้อคิดเห็น

ชื่อ.....ชั้น.....เลขที่.....

๑๓. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

๑. ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑/๒๕๖๘

- จัดกิจกรรมได้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ มีจุดประสงค์ K P A
- มีการบูรณาการ คุณธรรม / การต้านการทุจริต / หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
- จัดกิจกรรมไม่ได้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ เนื่องจาก

.....

.....

.....

๒. ผลการเรียนรู้ของนักเรียน

- จำนวนนักเรียนที่ผ่านการประเมิน.....คน คิดเป็นร้อยละ.....
- จำนวนนักเรียนที่ไม่ผ่านการประเมิน.....คน คิดเป็นร้อยละ.....
- อื่น ๆ

.....

.....

.....

๓. ปัญหาและอุปสรรค

- กิจกรรมการจัดการเรียนรู้ ไม่เหมาะสมกับเวลา
- มีนักเรียนทำใบงาน / ใบกิจกรรมไม่ทันตามเวลาที่กำหนดเวลา
- มีนักเรียนที่ไม่สนใจเรียน
- อื่นๆ

.....

.....

.....

๔. ข้อเสนอแนะ / แนวทางแก้ไข

- ควรนำแผนไปปรับปรุง เรื่อง

.....

.....

.....

- แนวทางแก้ไขนักเรียนที่ไม่ผ่านการประเมิน / ไม่สนใจเรียน

.....

.....

.....

- ไม่มีข้อเสนอแนะ

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(นางสาวพิชญอร นระราทร)

ตำแหน่ง ครูชำนาญการพิเศษ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓
ผู้สอน นางสาวพิชญอร นระราธ

รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑ รายวิชา ภาษาไทย
ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๙
เรื่อง ภาษามีสัท
เรื่อง พลังภาษา
เวลา ๑ ชั่วโมง

๑. มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ท ๑.๑ ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

๒. ตัวชี้วัด / ผลการเรียนรู้

ท ๑.๑ ม.๑/๘ วิเคราะห์คุณค่าที่ได้รับจากการอ่านงานเขียนอย่างหลากหลายเพื่อนำไปใช้แก้ปัญหาในชีวิต

๓. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

ภาษามีสัทพยางค์มีพลังอำนาจต่อจิตใจและชีวิตความเป็นอยู่ของคนในทุกยุคสมัย ภาษาสามารถสร้างสรรค์สังคมได้ถ้าใช้ภาษาได้ถูกต้องและภาษาสามารถทำลายสังคมได้ถ้าใช้ภาษาไปในทางที่ผิด เราต้องเรียนรู้ภาษาในทุกแง่มุมเพื่อที่จะใช้ภาษาให้เกิดประโยชน์ต่อชีวิตและสังคมให้ได้มากที่สุด

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. นักเรียนบอกความสำคัญของภาษาได้
๒. นักเรียนบอกลักษณะของภาษาในแต่ละสมัยได้
๓. นักเรียนใช้ภาษาในการสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๕. สาระการเรียนรู้

๑. ความสำคัญของภาษา
๒. การใช้ภาษาสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๑. รักความเป็นไทย
๒. มีวินัย
๓. ใฝ่เรียนรู้
๔. มุ่งมั่นในการทำงาน

๗. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

๑. ความสามารถในการสื่อสาร
๒. ความสามารถในการคิด
๓. ความสามารถในการแก้ปัญหา
๔. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

๘. ชิ้นงานหรือภาระงาน (หลักฐาน / ร่องรอยแสดงความรู้)

- แบบฝึกหัดชุดที่ ๔
- แบบฝึกหัดชุดที่ ๕

๙. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นที่ ๑. นักเรียนแบ่งกลุ่มออกเป็นกลุ่มละ ๔ – ๕ คน แต่ละกลุ่มประกอบไปด้วยนักเรียนที่มีระดับภูมิปัญญาสูง กลาง และต่ำ ให้แต่ละกลุ่มเลือกหัวหน้ากลุ่ม รองหัวหน้ากลุ่ม และเลขานุการกลุ่ม ควรใช้กลุ่มเดิมตลอดบทเรียน

ขั้นที่ ๒. นักเรียนทบทวนเนื้อหาที่เรียนในช่วงที่ที่แล้ว ด้วยการร้องเพลง ลานรักลั่นทม ทีละกลุ่ม จากนั้นร้องพร้อมกันทั้งห้อง ครูตั้งคำถามเกี่ยวกับดอกลั่นทม

๒ – ๓ คำถาม

ขั้นที่ ๓. ให้นักเรียนทุกคนอ่านในใจหัวข้อ “ พลังภาษา ” ในหนังสือเรียน ภาษาไทย ชุดวิวิธภาษา หน้า ๖ – ๘ แล้วให้แต่ละกลุ่มช่วยกันสรุปออกมาว่าภาษามีความสำคัญต่อชีวิตคนเราในเรื่องใดบ้าง โดยเขียนเป็นข้อๆในแผ่นกระดาษ ส่งตัวแทนออกมาอ่านบทสรุปที่หน้าชั้นเรียน

ขั้นที่ ๔. นักเรียนแต่ละกลุ่มหาชื่อของสิ่งต่างๆที่คนไทยเชื่อว่าไม่เป็นมงคล ไม่นิยมนำเข้ามาในบ้าน และนำมารวมในงานมงคล ๑๐ ชื่อ และชื่อของสิ่งที่เชื่อว่าเป็นมงคลนิยมนำเข้าในบ้านและรวมในงานมงคล ๑๐ ชื่อ เขียนลงในแบบฝึกเสริมทักษะ

ชุดที่ ๔ (ท้ายแผน)

ขั้นที่ ๕. นักเรียนทุกคนทำแบบฝึกเสริมทักษะ ชุดที่ ๕ (ท้ายแผน) ชุด บอกรความหมายของคำที่เป็นภาษาโบราณที่กำหนดให้ เสร็จแล้วนำส่งครูตรวจสอบคุณภาพและประเมินผล

๑๐. สื่อการเรียนรู้

- เพลง ลานรักลั่นทม
- หนังสือเรียน ชุด วิวิธภาษา ชั้น ม. ๑

๑๑. แหล่งการเรียนรู้

ห้องเรียน, หนังสือเรียน, สื่อต่างๆ

๑๒. การวัดและประเมินผล

ชิ้นงาน / ภาระงาน	วิธีการวัดผล	เครื่องมือวัดผล	เกณฑ์การให้คะแนน	เกณฑ์การผ่าน
๑. ด้านความรู้ (K) -นักเรียนทำใบงานที่ ๔	-แบบประเมินรายกลุ่ม -	สังเกตรายกลุ่ม	๘ - ๑๐ = ดีมาก ๖ - ๗ = ดี ๕ = พอใช้ ต่ำกว่า ๕ = ปรับปรุง	ระดับพอใช้ขึ้นไป
๒.ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) นักเรียนร้องเพลง	แบบประเมินผลงาน รายกลุ่ม	-สังเกตรายกลุ่ม -	๘ - ๑๐ = ดีมาก ๖ - ๗ = ดี ๕ = พอใช้ ต่ำกว่า ๕ = ปรับปรุง	ระดับพอใช้ขึ้นไป
๓.ด้านเจตคติ-ค่านิยม (A) สังเกตพฤติกรรมด้านความพอเพียง	แบบประเมินการ สังเกตพฤติกรรม และ แบบประเมินผลงาน	สังเกตรายบุคคล	๕ = ดีมาก ๔ = ดี ๓ = พอใช้ ต่ำกว่า ๓ = ปรับปรุง	ระดับพอใช้ขึ้นไป

๑๒. กิจกรรมเสนอแนะ

เพิ่มเติมสื่ออื่นๆที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้อย่างหลากหลาย

แบบฝึกหัด ชุดที่ ๕

คำชี้แจง : ให้นักเรียนบอกความหมายของคำโบราณต่อไปนี้

ข้อที่	คำ	ความหมาย
๑	กุดหัว	
๒	หัวขัว	
๓	เถื่อน	
๔	เผื่อ	
๕	พริ้ว	
๖	อำแดง	
๗	บ่อห่อน	
๘	ชวดลวด	
๙	ปีทา	
๑๐	เนาเขื่อน	

เฉลยแบบฝึกเสริมทักษะ ชุดที่ ๕

ที่	คำ	ความหมาย
๑	กุดหัว	ตัดหัว
๒	หัวขัว	สะพาน
๓	เถื่อน	ป่า
๔	เผื่อ	พี่
๕	พริ้ว	มีด
๖	อำแดง	นางสาว
๗	บ่อห่อน	ไม่ใช่
๘	ชวดลวด	ล้วงละเมิด , ตะกละ
๙	ปีทา	รบ , ฆ่าฟัน
๑๐	เนาเฮื่อน	อยู่บ้าน

๑๓. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

๑. ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑/๒๕๖๙

- จัดกิจกรรมได้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ มีจุดประสงค์ K P A
- มีการบูรณาการ คุณธรรม / การต้านการทุจริต / หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
- จัดกิจกรรมไม่ได้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ เนื่องจาก.....

๒. ผลการเรียนรู้ของนักเรียน

- จำนวนนักเรียนที่ผ่านการประเมิน.....คน คิดเป็นร้อยละ.....
- จำนวนนักเรียนที่ไม่ผ่านการประเมิน.....คน คิดเป็นร้อยละ.....
- อื่น ๆ

๓. ปัญหาและอุปสรรค

- กิจกรรมการจัดการเรียนรู้ ไม่เหมาะสมกับเวลา
- มีนักเรียนทำใบงาน / ใบกิจกรรมไม่ทันตามเวลาที่กำหนดเวลา
- มีนักเรียนที่ไม่สนใจเรียน
- อื่น ๆ.....

๔. ข้อเสนอแนะ / แนวทางแก้ไข

- ควรนำแผนไปปรับปรุง เรื่อง.....

- แนวทางแก้ไขนักเรียนที่ไม่ผ่านการประเมิน / ไม่สนใจเรียน.....

- ไม่มีข้อเสนอแนะ

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(นางสาวพิชญอร นระธาธร)

ตำแหน่ง ครูชำนาญการพิเศษ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔
ผู้สอน นางสาวพิชญอร นระราธ

รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑ รายวิชา ภาษาไทย
ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๔
เรื่อง ภาษามีสัท
เรื่อง คำหรือพยางค์ที่ไม่มีรูปสระกำกับ
เวลา ๑ ชั่วโมง

๑. มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ท ๔.๑ เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษาและพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษา และรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ

๒. ตัวชี้วัด / ผลการเรียนรู้

ท ๔.๑ ม.๑/๒ สร้างคำในภาษาไทย

๓. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

คำหรือพยางค์บางคำในภาษาไทยมีเสียงสระแต่ไม่มีรูปสระ เรียกกลุ่มคำนี้ว่า สระลดรูป เราต้องใช้วิจารณญาณในการอ่าน ข้อสำคัญต้องอาศัยการฝึกประสบการณ์และเรียนรู้กฎเกณฑ์ทางภาษาให้แม่นยำจึงจะทำให้อ่านใช้ภาษาได้ถูกต้องตามบริบท

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. นักเรียนบอกลักษณะของคำที่เป็นสระลดรูปได้
๒. นักเรียนอ่าน เขียนคำสระลดรูปได้ถูกต้อง
๓. นักเรียนบอกกฎเกณฑ์การอ่านเขียนคำที่มีสระลดรูปได้

๕. สาระการเรียนรู้

๑. คำที่มีสระลดรูป
๒. การใช้คำที่มีสระลดรูป

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๑. รักความเป็นไทย
๒. มีวินัย
๓. ใฝ่เรียนรู้
๔. มุ่งมั่นในการทำงาน

๗. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

๑. ความสามารถในการสื่อสาร
๒. ความสามารถในการคิด
๓. ความสามารถในการแก้ปัญหา
๔. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

๘. ชิ้นงานหรือภาระงาน (หลักฐาน / ร่องรอยแสดงความรู้)

- แบบฝึกหัดชุดที่ ๕
- แบบฝึกหัดชุดที่ ๖

๙. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นที่ ๑. นักเรียนแบ่งกลุ่มออกเป็นกลุ่มละ ๔ - ๕ คน แต่ละกลุ่มประกอบไปด้วยนักเรียนที่มีระดับภูมิปัญญาสูง กลาง และต่ำ ให้แต่ละกลุ่มเลือกหัวหน้ากลุ่ม รองหัวหน้ากลุ่ม และเลขานุการกลุ่ม ควรใช้กลุ่มเดิมตลอดบทเรียน

ขั้นที่ ๒. นักเรียนทุกคนศึกษาความรู้เรื่อง “ การอ่านพยัญชนะที่ไม่มีรูปสระกำกับ ” จากหนังสือเรียนภาษาไทย ชุด วิวิธภาษา ม.๑ หน้า ๘ - ๑๑ โดยอ่านในใจอย่างละเอียด จากนั้นให้แต่ละกลุ่มอ่าน บทอ่าน (ท้ายแผน) ที่ละกลุ่ม ครูแนะนำแก้ไขกลุ่มที่อ่านไม่คล่อง

ขั้นที่ ๓. ให้หัวหน้ากลุ่มแต่ละกลุ่มดูแลควบคุมสมาชิกในกลุ่มทุกคนอ่านออกเสียงบทอ่านในขั้นที่ ๒ โดยมีเลขานุการกลุ่มบันทึกผลการประเมินการอ่าน ถ้าหัวหน้าหรือเลขานุการกลุ่ม อ่านให้สมาชิกคนใดคนหนึ่งบันทึกผลการประเมิน

ขั้นที่ ๔. นักเรียนอ่านออกเสียงบทอ่าน พร้อมกันทั้งห้อง จากนั้นครูสุ่มให้อ่านทีละคน ๓ - ๕ คน ร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับคำหรือพยางค์ที่ไม่มีรูปสระแต่มีเสียงสระ ครูตั้งคำถามให้นักเรียนแข่งขันกันตอบ ๓ - ๕ คำถาม

ขั้นที่ ๕. นักเรียนแต่ละกลุ่มทำแบบฝึกเสริมทักษะ ชุดที่ ๕ (ท้ายแผน) ชุดเขียนคำอ่านของคำที่กำหนดให้ เสร็จแล้วส่งครูตรวจสอบและประเมินผล

ขั้นที่ ๖. นักเรียนทุกคนทำแบบฝึกเสริมทักษะ ชุดที่ ๖ (ท้ายแผน) ชุด เขียนคำจากคำอ่าน เสร็จแล้วครูเฉลยบนกระดานนักเรียนแลกเปลี่ยนกันตรวจ นำส่งครูประกาศผลเป็นคะแนนตามจำนวนข้อที่ทำถูก

๑๐. สื่อการเรียนรู้

- ใบความรู้ เรื่องคำหรือพยางค์ที่ไม่มีรูปสระกำกับ
- หนังสือเรียน ชุด วิวิธภาษา ชั้น ม. ๑

๑๑. แหล่งการเรียนรู้

ห้องเรียน, หนังสือเรียน, สื่อต่างๆ

๑๒. การวัดและประเมินผล

ชิ้นงาน / ภาระงาน	วิธีการวัดผล	เครื่องมือวัดผล	เกณฑ์การให้คะแนน	เกณฑ์การผ่าน
๑. ด้านความรู้ (K) -นักเรียนทำใบงานกลุ่ม๕ -นักเรียนทำแบบฝึกหัด๖	-แบบประเมินรายกลุ่ม -แบบประเมินการ -สังเกตพฤติกรรม - แบบประเมิน ผลงาน	สังเกตรายกลุ่ม ตรวจงานรายบุคคล	๘ - ๑๐ = ดีมาก ๖ - ๗ = ดี ๕ = พอใช้ ต่ำกว่า ๕ = ปรับปรุง	ระดับพอใช้ขึ้นไป
๒.ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) นักเรียนฝึกอ่าน	แบบประเมินผลงาน รายกลุ่ม	-สังเกตรายกลุ่ม -	๕ = ดีมาก ๔ = ดี ๓ = พอใช้ ต่ำกว่า ๓ = ปรับปรุง	ระดับพอใช้ขึ้นไป
๓.ด้านเจตคติ-ค่านิยม (A) สังเกตพฤติกรรมด้าน คุณลักษณะ	แบบประเมินการ สังเกตพฤติกรรม และ แบบประเมินผลงาน	สังเกตรายบุคคล	๕ = ดีมาก ๔ = ดี ๓ = พอใช้ ต่ำกว่า ๓ = ปรับปรุง	ระดับพอใช้ขึ้นไป

๑๒. กิจกรรมเสนอแนะ

เพิ่มเติมสื่ออื่นๆที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้อย่างหลากหลาย

แบบฝึกเสริมทักษะ ชุดที่ ๕

คำชี้แจง : ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันเขียนคำอ่านของคำที่กำหนดให้ต่อไปนี้

ที่	คำที่กำหนดให้	คำอ่าน
๑	วิปราศ	
๒	กรมธรรม์	
๓	สรณคมน์	
๔	ปลาสนาการ	
๕	อุษณา	
๖	อัครราชทูต	
๗	อุบัติภัย	
๘	ปริตร	
๙	สุนทรพจน์	
๑๐	สมรรถนะ	
๑๑	กรกฎาคม	
๑๒	สาธารณสุข	
๑๓	ทรชน	
๑๔	ปรัมปรา	
๑๕	กนกนคร	

แบบฝึกเสริมทักษะ ชุดที่ ๖

คำชี้แจง : ให้นักเรียนเขียนคำจากคำอ่านต่อไปนี้

ที่	คำอ่าน	คำ
๑	จอ - ระ - ลี	
๒	ผะ - รุด - สะ - วาด	
๓	ผะ - หงาด	
๔	กััน - ละ - ปา - วะ - สาน	
๕	นอ - ระ - กาน	
๖	ปอ - ระ - ปัก	
๗	ปะ - วา - ระ - นา	
๘	นอ - ระ - ชาด	
๙	นะ - รา - ทิบ	
๑๐	ปะ - รีด	
๑๑	สะ - ตะ - วัต	
๑๒	กััน - ละ - ปา - วะ - สาน	
๑๓	ทด - สะ - วัต	
๑๔	กะ - หนก - นะ - คอน	
๑๕	สั๊ด - ตะ - บุด	

๑๓. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

๑. ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑/๒๕๖๙

- จัดกิจกรรมได้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ มีจุดประสงค์ K P A
- มีการบูรณาการ คุณธรรม / การต้านการทุจริต / หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
- จัดกิจกรรมไม่ได้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ เนื่องจาก.....

๒. ผลการเรียนรู้ของนักเรียน

- จำนวนนักเรียนที่ผ่านการประเมิน.....คน คิดเป็นร้อยละ.....
- จำนวนนักเรียนที่ไม่ผ่านการประเมิน.....คน คิดเป็นร้อยละ.....
- อื่น ๆ

๓. ปัญหาและอุปสรรค

- กิจกรรมการจัดการเรียนรู้ ไม่เหมาะสมกับเวลา
- มีนักเรียนทำใบงาน / ใบกิจกรรมไม่ทันตามเวลาที่กำหนดเวลา
- มีนักเรียนที่ไม่สนใจเรียน
- อื่น ๆ.....

๔. ข้อเสนอแนะ / แนวทางแก้ไข

- ควรนำแผนไปปรับปรุง เรื่อง.....

- แนวทางแก้ไขนักเรียนที่ไม่ผ่านการประเมิน / ไม่สนใจเรียน.....

- ไม่มีข้อเสนอแนะ

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(นางสาวพิชญอร นระธาธร)

ตำแหน่ง ครูชำนาญการพิเศษ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕
ผู้สอน นางสาวพิชญอร นระราธร

รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑ รายวิชา ภาษาไทย
ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๔
เรื่อง ภาษามีสัท
เรื่อง การสะกดคำ
เวลา ๑ ชั่วโมง

๑. มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ท ๔.๑ เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษาและพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษา และรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ

๒. ตัวชี้วัด / ผลการเรียนรู้

ท ๔.๑ ม.๑/๒ สร้างคำในภาษาไทย

๓. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

มาตราตัวสะกด เป็นพื้นฐานสำคัญในการเรียนรู้ภาษาไทย การเขียนสะกดคำได้ถูกต้องจะทำให้ผู้ส่งสารและผู้รับสารเข้าใจความหมายตรงกัน ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อการนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน ทั้งด้านการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. นักเรียนบอกมาตราตัวสะกดในภาษาไทยได้
๒. เขียนคำได้ถูกต้องตามมาตรา ตัวสะกด
๓. นักเรียนอ่านคำที่สะกดด้วยมาตราตัวสะกดต่างๆได้

๕. สาระการเรียนรู้

๑. มาตราตัวสะกด
๒. การเขียนคำ
๓. การอ่านคำ

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๑. มีความรอบคอบในการทำงาน
๒. มีวินัยในตนเอง
๓. มีความสนใจใฝ่เรียนรู้
๔. อยู่อย่างพอเพียง

๗. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

๑. ความสามารถในการสื่อสาร
๒. ความสามารถในการคิด
๓. ความสามารถในการแก้ปัญหา
๔. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

๘. ชิ้นงานหรือภาระงาน (หลักฐาน / ร่องรอยแสดงความรู้)

- แบบฝึกหัดชุดที่ ๗
- แบบฝึกหัดชุดที่ ๘

๙. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นที่ ๑. นักเรียนแบ่งกลุ่มออกเป็นกลุ่มละ ๔ – ๕ คน แต่ละกลุ่มประกอบไปด้วยนักเรียนที่มีระดับภูมิปัญญาสูง กลาง และต่ำ ให้แต่ละกลุ่มเลือกหัวหน้ากลุ่ม รองหัวหน้ากลุ่ม และเลขานุการกลุ่ม ควรใช้กลุ่มเดิมตลอดบทเรียน

ขั้นที่ ๒. นักเรียนแต่ละกลุ่มรับแจกกระดาษเปล่าจากครูกลุ่มละ ๑ แผ่น ครูใช้เวลา ๓ นาที ให้ทุกกลุ่มเขียนคำศัพท์ที่เกิน ๒ พยางค์ จาก เรื่อง” ผักสมุนไพรรักษาโรคภัยไข้เจ็บ” ให้ได้มากที่สุดพอหมดเวลาให้แต่ละกลุ่มนับดูคำศัพท์ที่เขียนได้ ว่ามีทั้งหมดกี่คำ

ขั้นที่ ๓. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มบอกตัวสะกดในคำศัพท์ที่เขียนได้ว่าแต่ละคำสะกดด้วยพยัญชนะตัวใดบ้าง โดยเขียนแยกเป็นคำๆ เช่น มารดา มีตัว ร เรือเป็นตัวสะกด จากนั้นครูแจกใบความรู้ เรื่อง มาตราตัวสะกด (ท้ายแผน) ให้แต่ละกลุ่มศึกษา แล้วเปรียบเทียบว่าตัวสะกดในคำศัพท์ของกลุ่มของตนเองอยู่ในมาตราแม่สะกดใดบ้าง แยกออกเป็นคำๆ แล้วส่งตัวแทนออกมาพูดรายงานหน้าชั้นเรียน

ขั้นที่ ๔. ให้นักเรียนศึกษาเรื่องมาตราตัวสะกดเพิ่มเติมในหนังสือเรียนภาษาไทยชั้น ม.๑ ชุดวิธี ภาษา หน้า ๙ – ๑๑ ข้อ ๖ – ๑๐ โดยการอ่านออกเสียงทีละกลุ่ม

ขั้นที่ ๕. นักเรียนแต่ละกลุ่มทำแบบฝึกหัดชุดที่ ๗ (ท้ายแผน) ชุด หากคำที่มีตัวสะกดตามมาตราที่กำหนดให้ เสร็จแล้วนำส่งครูตรวจสอบและประกาศผลเป็นคะแนน

ขั้นที่ ๖. ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัด ชุดที่ ๘ (ท้ายแผน) ชุดบอกมาตราตัวสะกดจากคำที่กำหนดให้ เสร็จแล้วครูเฉลยบนกระดานนักเรียนแลกเปลี่ยนกันตรวจ

๑๐. สื่อการเรียนรู้

- บัตรคำศัพท์, ใบความรู้
- หนังสือเรียน ชุด วรรณคดีวิจักษ์ ชั้น ม. ๑

๑๑. แหล่งการเรียนรู้

ห้องเรียน, หนังสือเรียน, สื่อต่างๆ

๑๒. การวัดและประเมินผล

ชิ้นงาน / ภาระงาน	วิธีการวัดผล	เครื่องมือวัดผล	เกณฑ์การให้คะแนน	เกณฑ์การผ่าน
๑. ด้านความรู้ (K) -ทำแบบฝึกเสริมทักษะชุดที่๕.๑ -ทำแบบฝึกเสริมทักษะชุดที่๕.๒	-แบบประเมินรายกลุ่ม -แบบประเมินการ -สังเกตพฤติกรรม - แบบประเมิน ผลงาน	สังเกตรายกลุ่ม ตรวจงานรายบุคคล	๘ - ๑๐ = ดีมาก ๖ - ๗ = ดี ๕ = พอใช้ ต่ำกว่า ๕ = ปรับปรุง	ระดับพอใช้ขึ้นไป
๒.ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) -นักเรียนหาคำศัพท์ในบทเรียน -นักเรียนรายงานหน้าชั้นเรียน	แบบประเมินผลงาน รายกลุ่ม	-สังเกตรายกลุ่ม -	๕ = ดีมาก ๔ = ดี ๓ = พอใช้ ต่ำกว่า ๓ = ปรับปรุง	ระดับพอใช้ขึ้นไป
๓.ด้านเจตคติ-ค่านิยม (A) สังเกตพฤติกรรมด้านคุณลักษณะ	แบบประเมินการ สังเกตพฤติกรรม และ แบบประเมินผลงาน	สังเกตรายบุคคล	๕ = ดีมาก ๔ = ดี ๓ = พอใช้ ต่ำกว่า ๓ = ปรับปรุง	ระดับพอใช้ขึ้นไป

๑๒. กิจกรรมเสนอแนะ

เพิ่มเติมสื่ออื่นๆที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้อย่างหลากหลาย

แบบฝึกเสริมทักษะ ชุดที่ ๗

คำชี้แจง ให้แต่ละกลุ่มเขียนคำศัพท์ตามหัวข้อที่กำหนดให้ต่อไปนี้ ข้อละ ๕ คำ

๑. คำที่มีตัวสะกดในแม่ กน ไม่ตรงตามมาต.....
๒. คำที่มีตัวสะกดในแม่ เกอว.....
๓. คำที่มีตัวสะกดในแม่ กบ ไม่ตรงตามมาตรา.....
๔. คำที่มีตัวสะกดในแม่ เกย.....
๕. คำที่มีตัวสะกดในแม่ กด ไม่ตรงตามมาตรา
๖. คำที่มีตัวสะกดในแม่ กง.....
๗. คำที่มีตัวสะกดในแม่ กก ไม่ตรงตามมาตรา
๘. คำที่มีตัวสะกดในแม่ กก ตรงตามมาตรา
๙. คำที่มีตัวสะกดในแม่ กต ตรงตามมาตรา
๑๐. คำที่มีตัวสะกดในแม่ กม

แบบฝึกเสริมทักษะ ชุดที่ ๘

คำชี้แจง : ให้นักเรียนบอกไว้ในคำต่อไปนี้มีตัวสะกดในแม่ใดบ้าง

๑. จรูญศิลป์ ตัวสะกดในพยางค์ที่ ๑แม่.....พยางค์ที่ ๒ คือ.....
๒. หายตัว ตัวสะกดในพยางค์ที่ ๑แม่.....พยางค์ที่ ๒ คือ.....
๓. เวรกรรม ตัวสะกดในพยางค์ที่ ๑แม่.....พยางค์ที่ ๒ คือ.....
๔. ยกเมฆ ตัวสะกดในพยางค์ที่ ๑แม่.....พยางค์ที่ ๒ คือ.....
๕. ก้อนข้าว ตัวสะกดในพยางค์ที่ ๑แม่.....พยางค์ที่ ๒ คือ.....
๖. มวยวัด ตัวสะกดในพยางค์ที่ ๑แม่.....พยางค์ที่ ๒ คือ.....
๗. ห้ามปราม ตัวสะกดในพยางค์ที่ ๑แม่.....พยางค์ที่ ๒ คือ.....
๘. กองทัพ ตัวสะกดในพยางค์ที่ ๑แม่.....พยางค์ที่ ๒ คือ.....
๙. พัวพัน ตัวสะกดในพยางค์ที่ ๑แม่.....พยางค์ที่ ๒ คือ.....
๑๐. พอเพียง ตัวสะกดในพยางค์ที่ ๑แม่.....พยางค์ที่ ๒ คือ.....

ชื่อ.....เลขที่.....

๑๓. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

๑. ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑/๒๕๖๙

- จัดกิจกรรมได้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ มีจุดประสงค์ K P A
- มีการบูรณาการ คุณธรรม / การต้านการทุจริต / หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
- จัดกิจกรรมไม่ได้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ เนื่องจาก.....

๒. ผลการเรียนรู้ของนักเรียน

- จำนวนนักเรียนที่ผ่านการประเมิน.....คน คิดเป็นร้อยละ.....
- จำนวนนักเรียนที่ไม่ผ่านการประเมิน.....คน คิดเป็นร้อยละ.....
- อื่น ๆ

๓. ปัญหาและอุปสรรค

- กิจกรรมการจัดการเรียนรู้ ไม่เหมาะสมกับเวลา
- มีนักเรียนทำใบงาน / ใบกิจกรรมไม่ทันตามเวลาที่กำหนดเวลา
- มีนักเรียนที่ไม่สนใจเรียน
- อื่น ๆ.....

๔. ข้อเสนอแนะ / แนวทางแก้ไข

- ควรนำแผนไปปรับปรุง เรื่อง.....

- แนวทางแก้ไขนักเรียนที่ไม่ผ่านการประเมิน / ไม่สนใจเรียน.....

- ไม่มีข้อเสนอแนะ

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(นางสาวพิชญอร นระราทร)

ตำแหน่ง ครูชำนาญการพิเศษ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑
ผู้สอน นางสาวพิชญ์อร นระราช

รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑ รายวิชา ภาษาไทย
ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๔
เรื่อง นิราศภูเขาทอง
เรื่อง การอ่านประวัติผู้แต่ง
เวลา ๑ ชั่วโมง

๑. มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ท ๕.๑ เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมไทยอย่างเห็นคุณค่า และนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

๒. ตัวชี้วัด / ผลการเรียนรู้

ท ๕.๑ ม.๑/๑ สรุปเนื้อหาวรรณคดีและวรรณกรรมที่อ่าน

๓. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การอ่านวรรณคดีแต่ละเรื่องจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องเรียนรู้ประวัติผู้แต่ง เพื่อให้เข้าถึงแก่นของเรื่อง แล้วนำมาประกอบการวิเคราะห์เหตุการณ์เรื่องราวภายในเรื่อง ว่าผู้แต่งต้องการมุ่งเน้นไปในทิศทางใด อีกทั้งยังเป็นการยกย่อง ชื่นชมและรำลึกคุณงามความดี ความรู้ความสามารถของผู้แต่งที่ได้สร้างสรรค์มรดกทาง ภาษาไว้ให้คนรุ่นหลังได้ศึกษาเรียนรู้และเกิดความภาคภูมิใจในฝีมือคนไทย

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

- นักเรียนสามารถเล่าประวัติของสุนทรภู่ได้
- นักเรียนสามารถบอกผลงานที่ดีเด่นของสุนทรภู่ได้
- นักเรียนสามารถใช้กฎเกณฑ์คำประพันธ์เป็นแบบอย่างได้

๕. สาระการเรียนรู้

- ประวัติสุนทรภู่
- ผลงานดีเด่นของสุนทรภู่
- ลักษณะคำประพันธ์ของสุนทรภู่

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

- รักความเป็นไทย
- มีวินัย
- ใฝ่เรียนรู้
- มุ่งมั่นในการทำงาน

๗. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

- ความสามารถในการสื่อสาร
- ความสามารถในการคิด
- ความสามารถในการแก้ปัญหา
- ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

๘. ชิ้นงานหรือภาระงาน (หลักฐาน / ร่องรอยแสดงความรู้)

- แบบทดสอบก่อนเรียน
- แบบฝึกหัดชุดที่ ๑

๙. การจัดการกิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นที่ ๑. ครูอ่านคำกลอนต่อไปนี้ให้นักเรียนฟัง

ไม่เมเหล้าแล้วแต่เรายังเมารัก สุดจะหักห้ามจิตคิดเอน
ถึงเมาเหล้าเข้าสายก็หายไป แต่เมาใจนี้ประจำทุกค่ำคืน

แล้วซักถามนักเรียนว่าเคยได้ยินคำกลอนบทนี้หรือไม่, นักเรียนทราบไหมว่ามาจากวรรณคดีเรื่องใด, ใครเป็น ผู้แต่ง แนวคำตอบก็คือ มาจากวรรณคดีเรื่องนิราศภูเขาทอง แต่งโดยกวีเอกของไทยสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น คือสุนทรภู่ แต่เป็นคำกลอนที่พูดกันติดปากในทุกยุคทุกสมัย จากนั้นให้นักเรียนอ่านพร้อมกัน

ขั้นที่ ๒. นักเรียนทุกคนอ่านในใจ ประวัติสุนทรภู่ จากใบความรู้ (ท้ายแผน)

จากนั้นร่วมกันสนทนาถึงประวัติและผลงานสุนทรภู่ ครูตั้งคำถามให้นักเรียนแข่งขันกันตอบ ให้นักเรียนยกตัวอย่าง คำกลอนของสุนทรภู่ที่นักเรียนชอบที่สุด

ขั้นที่ ๓. นักเรียนทุกคนบอชื่อวรรณคดีที่เป็นผลงานของสุนทรภู่ คนละ ๑ เรื่องโดยไม่ซ้ำกัน

ขั้นที่ ๔. นักเรียนทำแบบฝึกเสริมทักษะ ชุดที่ ๑ (ท้ายแผน) ชุดตอบคำถามเสร็จแล้วนำเสนอครู ตรวจสอบประเมินผลและประกาศผลการประเมิน พร้อมทั้งแนะนำแก้ไขข้อบกพร่องเป็นรายๆ

ขั้นที่ ๕. นักเรียนทุกคนทำแบบทดสอบก่อนเรียนบทที่ ๑ นิราศภูเขาทอง เสร็จแล้วนำเสนอครู ตรวจสอบความถูกต้องและประกาศผลโดยที่ยังไม่ต้องเฉลย

๑๐. สื่อการเรียนรู้

- คำกลอน
- หนังสือเรียน ชุด วรรณคดีวิจักษ์ ชั้น ม. ๑

๑๑. แหล่งการเรียนรู้

ห้องเรียน, หนังสือเรียน, สื่อต่างๆ

๑๒. การวัดและประเมินผล

ชิ้นงาน / ภาระงาน	วิธีการวัดผล	เครื่องมือวัดผล	เกณฑ์การให้คะแนน	เกณฑ์การผ่าน
๑. ด้านความรู้ (K) นักเรียนทำแบบทดสอบ ก่อนเรียนและทำแบบฝึกหัดได้	ตรวจงานรายบุคคล	แบบทดสอบก่อน เรียน	๒๖ - ๓๐ = ดีมาก ๑๘ - ๒๕ = ดี ๑๕ - ๑๖ = พอใช้ ต่ำกว่า ๑๕ ปรับปรุง	ระดับพอใช้ขึ้นไป
๒. ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) นักเรียนร่วมสนทนาและ ตอบคำถาม	แบบประเมินรายกลุ่ม	สังเกตรายบุคคล	๕ = ดีมาก ๔ = ดี ๓ = พอใช้ ต่ำกว่า ๓ = ปรับปรุง	ระดับพอใช้ขึ้นไป
๓. ด้านเจตคติ-ค่านิยม (A) สังเกตพฤติกรรมด้าน ความพอเพียง	แบบประเมินการ สังเกตพฤติกรรม และ แบบประเมินผลงาน	สังเกตรายบุคคล	๕ = ดีมาก ๔ = ดี ๓ = พอใช้ ต่ำกว่า ๓ = ปรับปรุง	ระดับพอใช้ขึ้นไป

๑๒. กิจกรรมเสนอแนะ

เพิ่มเติมสื่อการสอนอื่นๆ ที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้อย่างหลากหลาย

ประวัติผู้แต่งนิราศภูเขาทอง

สุนทรภู่

สุนทรภู่เป็นกวีเอกของไทยในสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ ซึ่งมีศิลปะการเรียบเรียงคำขึ้นเป็นบทร้อยกรองที่เปี่ยมล้นด้วยอารมณ์และคุณค่าแห่งวรรณศิลป์ประเภทกลอนสุภาพที่โดดเด่นที่สุดหาคนจับยาก สุนทรภู่มีชีวิตที่ไม่ค่อยราบรื่นทั้งด้านชีวิตครอบครัวและหน้าที่การงาน มีชีวิตเหมือนนิยายในยามรุ่งเรืองมีทั้งชื่อเสียงเกียรติยศแต่ในยามตกอับแสนลำบากยากแค้น แต่ไม่ว่าสุนทรภู่จะอยู่ในช่วงเวลาเช่นใดก็ตามแต่สุนทรภู่ก็สามารถสร้างสรรค์บท ร้อยกรองที่ทรงคุณค่าเปี่ยมล้นด้วยคุณภาพตามรูปแบบฉันทลักษณ์และแทรกอุทาหรณ์สอนใจจนพูดกันติดปากในยุคทุกสมัย งานเขียนของสุนทรภู่จึงเป็นมรดกอันล้ำค่าของแผ่นดินควรค่าแก่การอนุรักษ์สืบสานให้เป็นมรดกของชาติสืบต่อไป

สุนทรภู่ เกิดเมื่อวันจันทร์ที่ ๒๒ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๓๒๙ ในรัชกาลพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช บิดาเป็นคนบ้านกล้า อำเภอกาญจนบุรี จังหวัดระยอง มารดาเป็นคนเมืองไทรบุรี ปรากฏแต่เป็นนางนมของพระองค์เจ้าจางล พระธิดาในกรมพระราชวังหลัง สุนทรภู่เรียนหนังสือครั้งแรกกับพระที่วัดชีปะขาวหรือ วัดศรีสุทธาราม ริมคลองบางกอกน้อย ต่อมามารดาพาเข้าไปถวายตัวเป็นข้าในกรมพระราชวังหลัง

เมื่อเป็นหนุ่ม สุนทรภู่ได้ชอบผู้หญิงคนหนึ่ง ชื่อนางจัน ความเป็นคนเจ้าบทเจ้ากลอนสุนทรภู่ได้แต่งเพลงยาวเกี่ยวพาราสีนางจัน ทำให้บิดาของนางไม่พอใจ ให้คนไปจับและนำความขึ้นกราบบังคมทูล พระราชวังหลัง ทำให้สุนทรภู่ถูกจองจำคุก แต่สุนทรภู่ก็ถูกจองจำอยู่ไม่นานก็ได้รับการปล่อยตัวเพราะกรมพระราชวังหลังประชวรและทิวศต สุนทรภู่ต้องการบวชเพื่อล้างอับมงคลจึงไปหาบิดาที่เมืองกาญจนบุรี สุนทรภู่เดินทางไปเมืองกาญจนบุรีโดยทางเรือการเดินทางเป็นไปด้วยความยากลำบาก เมื่อไปถึงแล้วก็ไม่ได้บวชตามที่ตั้งใจ เพราะสุนทรภู่ได้ล้มป่วยลงแทบเอาชีวิตไม่รอด ในคราวไปเมืองกาญจนบุรีนั้นสุนทรภู่ได้แต่ง **นิราศเมืองกาญจนบุรี** ซึ่งเป็นนิราศเรื่องแรกของสุนทรภู่

เมื่อกลับมาจากเมืองกาญจนบุรี สุนทรภู่ได้รับพระเมตตาจากเจ้าครอกทองอยู่ พระอัครชายาของกรมพระราชวังหลัง ทรงช่วยให้สุนทรภู่ได้แต่งงานอยู่กับนางจันสมปรารถนา แต่สุนทรภู่ก็ไม่มีความสุขเพราะสุนทรภู่กินเหล้าและเจ้าชู้ทำให้นางจันโกรธมีเรื่องทะเลาะเบาะกัน ต่อมาสุนทรภู่ได้ถวายตัวเป็นมหาดเล็กของพระองค์เจ้าปฐมวงศ์และได้ตามเสด็จไปนมัสการพระพุทธบาทใน พ.ศ.๒๓๕๐ ทำให้ได้เขียนนิราศเรื่องที่ ๒ คือ **นิราศพระพุทธบาท**

เมื่อกลับมาจากพระพุทธบาทแล้ว นางจันก็ไม่ยอมคืนดีด้วย ทำให้สุนทรภู่ลุ่มใจเสียใจกินเหล้าหนักขึ้นกว่าเดิม จนพระองค์เจ้าปฐมวงศ์ทรงเอื้อมระอา สุนทรภู่น้อยใจจึงเดินทางไปเมืองเพชรบุรี สุนทรภู่ได้ไปอาศัยอยู่กับหม่อมขุนนาง ในกรมพระราชวังหลัง และได้แต่ง **นิราศเมืองเพชร**

เมื่อสุนทรภู่อายุได้ ๓๕ ปี ชีวิตของสุนทรภู่เริ่มดีขึ้น ด้วยเหตุที่พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัยทรงโปรดการกวี ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้เป็นกวีที่ปรึกษาและทรงตั้งให้เป็นขุนสุนทรโวหารในกรมพระอภัยมณี นอกจากนั้นยังพระราชทานเรือนหลวงซึ่งอยู่ทางทิศใต้ของท่าช้างให้เป็นที่อยู่ ชีวิตสุนทรภู่มีความสุขมากในช่วงนี้เพราะได้อยู่กันพร้อมหน้าคือนางจันและหนูพัดบุตรชาย แต่สุนทรภู่ก็ยังคงกินเหล้าเจ้าชู้เหมือนเดิมจนได้ไปติดพันกับผู้หญิงอีกคนหนึ่งคือ นางนิ่ม และได้เสียเป็นสามภรรยาแก่นางจันโกรธมาก

เกิดทะเลาะกันอย่างรุนแรง สุนทรภู่เมาสุราและได้ทำร้ายลุงซึ่งเป็นพี่ชายของนางจันซึ่งได้เข้ามาห้ามปราม ทำให้สุนทรภู่ถูกจองจำอีกครั้งหนึ่ง และในระหว่างถูกจองจำในคุกครั้งนี้สุนทรภู่ได้แต่งกลอนนิทานเรื่อง **พระอภัยมณี** เพื่อขายเลี้ยงตัวในยามตกทุกข์ได้ยาก

ภายหลังพ้นโทษสุนทรภู่ได้เป็นพระอาจารย์ถวายอักษรพระราชโอรสในรัชกาลที่ ๒ แต่เมื่อถึงช่วงสมัยรัชกาลที่ ๓ สุนทรภู่ได้ถูกปลดออกจากราชการเพราะสุนทรภู่ได้มีพฤติกรรมที่ไม่เป็นที่พึงพระราชประสงค์ของพระองค์อยู่เสมอตั้งแต่พระองค์ยังมีได้สถาปนาขึ้นเป็นพระมหากษัตริย์ ในช่วงนี้สุนทรภู่ออกบวช เมื่อลาสิกขาแล้วสุนทรภู่ได้เข้าถวายตัวอยู่กับพระองค์เจ้าลักขณานุคุณพระราชโอรสในรัชกาลที่ ๓ ใต้ปีหนึ่ง ครั้นเจ้านายพระองค์นี้สิ้นพระชนม์สุนทรภู่ขาดที่พึ่งได้รับความลำบากมาก ต้องล่องเรือแต่งหนังสือขายเลี้ยงชีพ ในบั้นปลายชีวิตสุนทรภู่ได้รับการอุปถัมภ์จากกรมหมื่นอัปสรสุดาเทพ และได้รับตำแหน่งเป็นเจ้ากรมอาลักษณ์ฝ่ายพระราชวังบวร มีบรรดาศักดิ์เป็นพระสุนทรโวหาร จนกระทั่งถึงแก่กรรมลงในสมัยพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว เนื่องจากสุนทรภู่มีชีวิตอยู่ในรัชสมัยรัชกาลที่ ๑ ถึงรัชสมัยรัชกาลที่ ๔ แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ สุนทรภู่จึงได้รับสมญานามว่า “ กวีสี่แผ่นดิน ”

สุนทรภู่ถือว่าเป็นกวีโดยแท้ ไม่ว่าจะทุกข์หรือสุขก็สามารถแต่งกลอนได้ ยามทุกข์สุนทรภู่แต่งขึ้นเพื่อระบายความทุกข์ ในยามสุข สุนทรภู่แต่งกลอนเพื่อยกย่องผู้มีพระคุณหรือเพื่อเป็นอุทาหรณ์สอนใจแก่คนทั่วไป คำกลอนที่สุนทรภู่แต่งขึ้นนับว่าเป็นผลงานที่ทรงคุณค่าและเป็นแบบอย่างที่ดีของบทร้อยกรองเพราะถูกต้องตามรูปแบบฉันทลักษณ์ ใช้คำเรียบเรียงขึ้นได้อย่างสละสลวยทำให้คนในรุ่นหลังได้นำมาพูดกันจนติดปากในทุกด้าน สุนทรภู่จึงเป็นบุคคลที่สำคัญที่สร้างสรรค์งานเขียนไว้เป็นมรดกอันล้ำค่าของชาติสืบต่อไป

สุนทรภู่ถึงแก่กรรมเมื่อ พ.ศ. ๒๓๙๘ ในรัชกาลที่ ๔ แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ มีสิริอายุรวม ๖๙ ปี

องค์การศึกษาวิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ (UNESCO) ยกย่องสุนทรภู่ว่าเป็นกวีสำคัญคนหนึ่งของโลก ในปี ๒๕๒๙

แบบฝึกเสริมทักษะ ชุดที่ ๑

คำชี้แจง : ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

๑. เหตุใดสุนทรภู่จึงได้รับสมญานามว่าเป็นกวีสี่แผ่นดิน
๒. นิราศภูเขาทอง ได้รับการยกย่องจากหน่วยงานใด ให้เป็นยอดแห่งกลอนนิราศ
๓. กลอนนิทานของสุนทรภู่เรื่องใดที่ได้รับการยกย่องให้เป็นยอดของกลอนนิทาน
๔. ในสมัยรัชกาลของพระมหากษัตริย์พระองค์ใดที่สุนทรภู่มีชีวิตรุ่งโรจน์ที่สุด
๕. ลักษณะโดดเด่นของบทประพันธ์ของสุนทรภู่ว่าเหนือกวีท่านอื่นคือเรื่องใด
๖. วรรณคดีเรื่องใดของสุนทรภู่ว่าตัวละครเกิดจากจินตนาการเชิงวิทยาศาสตร์
๗. สุนทรภู่มีบุคลิกลักษณะอย่างไร
๘. สุนทรภู่ออกเดินทางไปนมัสการเจดีย์ภูเขาทองอย่างไร
๙. สุนทรภู่ออกเดินทางไปนมัสการพระเจดีย์ภูเขาทองในช่วงรัชกาลใด
๑๐. เครื่องอัฐฐะ หมายถึงอะไร

แบบทดสอบก่อนเรียน

บทที่ ๑ นิราศภูเขาทอง

คำชี้แจง : ตอนที่ ๑ ให้นักเรียนเลือกตอบคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

๑. พรรณคดีนิราศ หมายความว่าอย่างไร
 - ก. พรรณคดีที่แต่งขึ้นเพื่อการเต่าลีลาศ
 - ข. พรรณคดีที่แต่งขึ้นเพื่อบันทึกความรู้สึกของผู้เดินทาง
 - ค. พรรณคดีที่แต่งขึ้นเพื่อบันทึกเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์
 - ง. พรรณคดีที่แต่งขึ้นเพื่อประกอบการทำพิธีกรรมอย่างใดอย่างหนึ่ง
๒. “กวีสี่แผ่นดิน” เป็นสมญานามของบุคคลท่านใด
 - ก. พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย
 - ข. กรมหมื่นนราธิปประพันธ์พงศ์
 - ค. กรมหมื่นเจษฎาบดินทร์
 - ง. สุนทรภู่
๓. ชีวิตของสุนทรภู่มีทั้งรุ่งเรืองและตกอับ สาเหตุใดทำให้สุนทรภู่ ตกอับ
 - ก. ศัตรู
 - ข. ผู้หญิง
 - ค. สุรา
 - ง. สุราและผู้หญิง
๔. นิราศส่วนมากแต่งด้วยคำประพันธ์ประเภทใด
 - ก. กลอนสุภาพ
 - ข. โคลง
 - ค. ฉันท์
 - ง. กาพย์
๕. นิราศเรื่องใดแต่งด้วยโคลงสี่สุภาพ
 - ก. นิราศนรินทร์
 - ข. นิราศพระบาท
 - ค. นิราศเมืองแกลง
 - ง. นิราศเดือน
๖. ข้อใดคือลักษณะเด่นของคำกลอนที่สุนทรภู่แต่ง
 - ก. มีแปดคำทุกวรรค
 - ข. มีเจ็ดคำทุกวรรค
 - ค. มีสัมผัสในทุกวรรค
 - ง. มีสัมผัสอักษรทุกวรรค
๗. การเดินทางไปนมัสการเจดีย์ภูเขาทองของสุนทรภู่เริ่มต้นจากที่ใด
 - ก. บางพลัด
 - ข. พระบรมมหาราชวัง
 - ค. ตลาดขวัญ
 - ง. วัดราชบูรณะ
๘. คำกลอนในข้อใดที่มีแสดงให้เห็นว่าสุนทรภู่ชอบดื่มสุราที่เด่นชัดที่สุด
 - ก. ถึงโรงเหล้าเตากลั่นควันโขมง
โอบ้าปกรมน้ำนรกเจียวอกเรา
 - ข. ไม่เมาเหล้าแล้วแต่เรายังเมารัก
ถึงเมาเหล้าเข้าสายก็หายไป
 - ค. ถึงบางพุดพุดดีเป็นศรีศักดิ์
แม้บางพุดชั่วตัวตายทำลายมิตร
 - ง. ทำบุญกรวดน้ำขอสำเร็จ
ถึงสุราพารอดไม่รอดวาย

๙. ชลมารค หมายความว่าอย่างไร

ก. ทางบก

ข. ทางน้ำ

ค. ทางอากาศ

ง. ทางเวรียน

๑๐.- ๑๑ อ่านคำกลอนนี้แล้วตอบคำถาม

เคยหมอบใกล้ได้กลิ่นสุคนธ์ตรลบ

ละอองอบรสรื่นชื่นนาสา

สิ้นแผ่นดินสิ้นรสสุคนธา

วาสนาเราก้สิ้นเหมือนกลิ่นสุคนธ์

๑๐. คำว่าสิ้นแผ่นดินในคำกลอนนี้หมายความว่าอย่างไร

ก. ไม่มีที่อยู่

ข. ไม่มีญาติพี่น้อง

ค. รัชกาลที่ ๒ เสด็จสวรรคต

ง. สุนทรภู่ติดคุก

๑๑. ความหมายของคำกลอนบทนี้คือข้อใด

ก. สุนทรภู่ได้เข้าเฝ้าพระเจ้าแผ่นดินอย่างใกล้ชิด

ข. สุนทรภู่ชอบใช้เครื่องปรุงของหอม

ค. สุนทรภู่เป็นที่โปรดปรานของพระเจ้าแผ่นดิน

ง. พระมหากษัตริย์ทรงโปรดปรานเครื่องปรุงของหอม

๑๒. รุกขมูล หมายความว่าอย่างไร

ก. แผ่นดิน

ข. โคนต้นไม้

ค. ภูเขา

ง. ชื้อแม่น้ำ

๑๓. คำกลอนในข้อใดเป็นลักษณะสอดแทรกกุหาพรรณสอใจ

ก. ไม่เมาเหล้าแล้วแต่เรายังเมารัก
ถึงเมาเหล้าเข้าสายก็หายไป

สุดจะหักห้ามจิตคิดไฉน

แต่เมาใจนี้ประจำทุกค่ำคืน

ข. ถึงบางพุดพุดตีเป็นศรีศกดิ์
แม้บางพุดชู้ตัวตายทำลายมิตร

มีคนรักสอถ้อยอ่อยจิต

จะพาลผิดกับมนุษย์เพราะพุดจา

ค. เราเกิดมาอายุเพียงนี้แล้ว
ทุกวันนี้วีปริตผิดทำนอง

ยังคลาดแคล้วครองตัวไม่มีหมอง

เจียนจะต้องเป็นบ้างหรืออย่างไร

ง. จะเกิดชาติใดใดในมนุษย์
ทั้งทุกขโศกโรครภัยอย่าใกล้กราย

ให้บริสุทธ์สมจิตที่คิดหมาย

แสนสบายบริบูรณ์ประยูรวงศ์

๑๔. เจติย์ภูเขาทอง ที่สุนทรภู่เดินทางไปนมัสการอยู่ที่ใด

ก. พระนครศรีอยุธยา

ข. ธนบุรี

ค. นครสวรรค์

ง. สิงห์บุรี

๑๕. ข้อใดมิใช่จุดเด่นของนิราศภูเขาทอง

ก. สะท้อนภาพลักษณ์สังคมไทย

ข. แทรกคติเตือนใจ

ค. สะท้อนสังขารของชีวิต

ง. เนื้อหาตื่นเต้นเร้าใจ

๑๖. พระธาตุ หมายถึงสิ่งใด

ก. เจติย์ยอดแหลม

ข. ที่เก็บกระดูกพระเจ้าแผ่นดิน

ค. กระดูกของบุคคลสำคัญของประเทศ

ง. กระดูกของพระพุทธเจ้าหรือพระอรหันต์

เฉลยแบบทดสอบ

๑.	ข	๒.	ง	๓.	ง	๔.	ก	๕.	ก
๖.	ก	๗.	ง	๘.	ข	๙.	ข	๑๐.	ค
๑๑.	ก	๑๒.	ข	๑๓.	ข	๑๔.	ก	๑๕.	ง
๑๖.	ง	๑๗.	ค	๑๘.	ข	๑๙.	ง	๒๐.	ค

๑๓. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

๑. ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑/๒๕๖๙

- จัดกิจกรรมได้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ มีจุดประสงค์ K P A
- มีการบูรณาการ คุณธรรม / การต้านการทุจริต / หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
- จัดกิจกรรมไม่ได้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ เนื่องจาก.....

๒. ผลการเรียนรู้ของนักเรียน

- จำนวนนักเรียนที่ผ่านการประเมิน.....คน คิดเป็นร้อยละ.....
- จำนวนนักเรียนที่ไม่ผ่านการประเมิน.....คน คิดเป็นร้อยละ.....
- อื่น ๆ

๓. ปัญหาและอุปสรรค

- กิจกรรมการจัดการเรียนรู้ ไม่เหมาะสมกับเวลา
- มีนักเรียนทำใบงาน / ใบกิจกรรมไม่ทันตามเวลาที่กำหนดเวลา
- มีนักเรียนที่ไม่สนใจเรียน
- อื่น ๆ.....

๔. ข้อเสนอแนะ / แนวทางแก้ไข

- ควรนำแผนไปปรับปรุง เรื่อง.....

- แนวทางแก้ไขนักเรียนที่ไม่ผ่านการประเมิน / ไม่สนใจเรียน.....

- ไม่มีข้อเสนอแนะ

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(นางสาวพิชญอร นระธาธร)

ตำแหน่ง ครูชำนาญการพิเศษ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒
ผู้สอน นางสาวพิชญ์อร นระราช

รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑ รายวิชา ภาษาไทย
ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๙
เรื่อง นิราศภูเขาทอง
เรื่อง วิเคราะห์เนื้อหาบทเรียน
เวลา ๑ ชั่วโมง

๑. มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ท ๕.๑ เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมไทยอย่างเห็นคุณค่า และนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

๒. ตัวชี้วัด / ผลการเรียนรู้

ท ๕.๑ ม.๑/๒ วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมที่อ่านพร้อมยกเหตุผลประกอบ

๓. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การศึกษาเนื้อหาเรียนรู้ของวรรณคดี ผู้เรียนต้องรู้ภูมิหลังเรื่องราวเหล่านั้น โดยศึกษาควบคู่ไปกับสภาพสังคมในยุคที่เกิดวรรณคดีเรื่องนี้ขึ้นแล้วนำมาพิจารณาถึงจุดเด่นจุดด้อยของเรื่อง นำมาประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองและต่อสังคมยุคปัจจุบัน

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. นักเรียนสามารถบอกเรื่องราวในบริบทของนิราศภูเขาทองได้
๒. นักเรียนสามารถวิเคราะห์คุณค่าของนิราศภูเขาทองได้
๓. นักเรียนสามารถบอกความหมายของคำประพันธ์ได้

๕. สาระการเรียนรู้

๑. ลักษณะของนิราศภูเขาทอง
๒. คุณค่าของนิราศภูเขาทอง
๓. ความหมายของคำประพันธ์

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๑. รักความเป็นไทย
๒. มีวินัย
๓. ใฝ่เรียนรู้
๔. มุ่งมั่นในการทำงาน

๗. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

๓. ความสามารถในการสื่อสาร
๔. ความสามารถในการคิด
๓. ความสามารถในการแก้ปัญหา
๔. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

๘. ชิ้นงานหรือภาระงาน (หลักฐาน / ร่องรอยแสดงความรู้)

- แบบฝึกเสริมทักษะชุดที่ ๒.๑
- แบบฝึกหัดชุดที่ ๒.๒

๙. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นที่ ๑. นักเรียนแบ่งกลุ่มออกเป็นกลุ่มละ ๔ – ๕ คน แต่ละกลุ่มประกอบไปด้วยนักเรียนที่มีระดับภูมิปัญญาสูง กลาง และต่ำ ให้แต่ละกลุ่มเลือกหัวหน้ากลุ่ม รองหัวหน้ากลุ่ม และเลขานุการกลุ่ม ควรใช้กลุ่มเดิมตลอดบทเรียน

ขั้นที่ ๒. นักเรียนอ่านออกเสียงต่อกันกลุ่มละ ๑ ย่อหน้า ในหนังสือเรียนชุดวรรณคดีวิจักษ์ หน้า ๒๖ – ๓๑ จากนั้นทุกคนอ่านพร้อมกันจากหน้า ๒๖ – ๓๑ ครูแนะนำแก้ไขข้อบกพร่องในการอ่านของแต่ละกลุ่ม

ขั้นที่ ๓. นักเรียนแต่ละกลุ่มจับสลากเลือกหัวข้อศึกษาจากหนังสือเรียนต่อไปนี้

- วรรณคดีประเภทนิราศทั้งหมดของสุนทรภู่
- เส้นทางการเดินทางไปนมัสการเจดีย์ภูเขาทองของสุนทรภู่
- สภาพสังคมไทยในสมัยนั้น
- ลักษณะคำประพันธ์ในนิราศภูเขาทอง
- คุณค่าด้านต่างๆของนิราศภูเขาทอง

ครูแจกกระดาษให้กลุ่มละ ๑ แผ่นให้แต่ละกลุ่มระดมความคิดเขียนลงในแผ่นกระดาษที่ครูแจกให้ จากนั้นส่งตัวแทนออกมารายงานหน้าชั้นเรียน

ขั้นที่ ๕. นักเรียนแต่ละกลุ่มทำแบบฝึกเสริมทักษะ ชุดที่ ๒.๑ (ท้ายแผน) ชุด วิเคราะห์เนื้อหา นิราศภูเขาทองตามหัวข้อที่กำหนดให้ เสร็จแล้วนำเสนอส่งครูตรวจสอบและประเมินผล จากนั้นประกาศผลการประเมินให้ทุกกลุ่มได้รับทราบ

ขั้นที่ ๖. นักเรียนทุกคนทำแบบฝึกเสริมทักษะ ที่ ๒.๒ (ท้ายแผน) ชุด คัดลอกคำกลอนที่ตรงกับหลักปรัชญาความพอเพียง เสร็จแล้วนำเสนอส่งครูตรวจสอบและประเมินผล แนะนำแก้ไขผู้ที่มีส่วนบกพร่องและยกย่องชมเชยผู้ที่ได้ดี

๑๐. สื่อการเรียนรู้

- แผนภูมิบัตรย่อยกรอง , - หนังสือเรียน ชุด วรรณคดีวิจักษ์ ชั้น ม. ๑

๑๑. แหล่งการเรียนรู้

ห้องเรียน, หนังสือเรียน, สื่อต่างๆ

๑๒. การวัดและประเมินผล

ชิ้นงาน / ภาระงาน	วิธีการวัดผล	เครื่องมือวัดผล	เกณฑ์การให้คะแนน	เกณฑ์การผ่าน
๑. ด้านความรู้ (K) นักเรียนเขียนอธิบาย	ตรวจงานรายกลุ่ม	สังเกตรายกลุ่ม	๘ - ๑๐ = ดีมาก ๖ - ๗ = ดี ๕ = พอใช้ ต่ำกว่า ๕ = ปรับปรุง	ระดับพอใช้ขึ้นไป
๒.ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) -นักเรียนนำเสนอผลงาน -ทำแบบฝึกเสริมทักษะชุดที่๒.๑ -ทำแบบฝึกเสริมทักษะชุดที่๒.๒	-แบบประเมินรายกลุ่ม -แบบประเมินการ -สังเกตพฤติกรรม - แบบประเมิน ผลงาน	-สังเกตรายกลุ่ม -ตรวจงานรายบุคคล	๘ - ๑๐ = ดีมาก ๖ - ๗ = ดี ๕ = พอใช้ ต่ำกว่า ๕ = ปรับปรุง	ระดับพอใช้ขึ้นไป
๓.ด้านเจตคติ-ค่านิยม (A) สังเกตพฤติกรรมด้านความพอเพียง	แบบประเมินการ สังเกตพฤติกรรม และ แบบประเมินผลงาน	สังเกตรายบุคคล	๕ = ดีมาก ๔ = ดี ๓ = พอใช้ ต่ำกว่า ๓ = ปรับปรุง	ระดับพอใช้ขึ้นไป

๑๒. กิจกรรมเสนอแนะ

เพิ่มเติมสื่ออื่นๆที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้อย่างหลากหลาย

แบบฝึกเสริมทักษะ ชุดที่ ๒.๑

คำชี้แจง : ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันวิเคราะห์เนื้อหาในนิราศภูเขาทองตามหัวข้อที่กำหนดให้ต่อไปนี้

- พรรณคดีประเภทนิราศทั้งหมดของสุนทรภู่
- เส้นทางการเดินทางไปนมัสการเจดีย์ภูเขาทองของสุนทรภู่
- สภาพสังคมไทยในสมัยนั้น
- ลักษณะคำประพันธ์ในนิราศภูเขาทอง
- คุณค่าด้านต่างๆของนิราศภูเขาทอง

แบบฝึกเสริมทักษะ ชุดที่ ๒.๒

คำชี้แจง : ให้นักเรียนทุกคนคัดลอกคำกลอนจากนิราศภูเขาทองที่ตรงกับหลักปรัชญาความพอเพียง
หัวข้อละ ๒ บท

- ความพอประมาณ
- ความมีเหตุมีผล
- การมีภูมิคุ้มกันที่ดี

๑๓. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

๑. ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑/๒๕๖๙

- จัดกิจกรรมได้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ มีจุดประสงค์ K P A
- มีการบูรณาการ คุณธรรม / การต้านการทุจริต / หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
- จัดกิจกรรมไม่ได้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ เนื่องจาก.....

๒. ผลการเรียนรู้ของนักเรียน

- จำนวนนักเรียนที่ผ่านการประเมิน.....คน คิดเป็นร้อยละ.....
- จำนวนนักเรียนที่ไม่ผ่านการประเมิน.....คน คิดเป็นร้อยละ.....
- อื่น ๆ

๓. ปัญหาและอุปสรรค

- กิจกรรมการจัดการเรียนรู้ ไม่เหมาะสมกับเวลา
- มีนักเรียนทำใบงาน / ใบกิจกรรมไม่ทันตามเวลาที่กำหนดเวลา
- มีนักเรียนที่ไม่สนใจเรียน
- อื่น ๆ.....

๔. ข้อเสนอแนะ / แนวทางแก้ไข

- ควรนำแผนไปปรับปรุง เรื่อง.....

- แนวทางแก้ไขนักเรียนที่ไม่ผ่านการประเมิน / ไม่สนใจเรียน.....

- ไม่มีข้อเสนอแนะ

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(นางสาวพิชญอร นระธาธร)

ตำแหน่ง ครูชำนาญการพิเศษ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓
ผู้สอน นางสาวพิชญ์อร นระราธร

รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑ รายวิชา ภาษาไทย
ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๔
เรื่อง นิราศภูเขาทอง
เรื่อง การอ่านทำนองเสนาะ
เวลา ๑ ชั่วโมง

๑. มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ท ๕.๑ เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมไทยอย่างเห็นคุณค่า และนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

๒. ตัวชี้วัด / ผลการเรียนรู้

ท ๕.๑ ม.๑/๕ ท่องจำบทอาขยานตามที่กำหนดและบทร้อยกรองที่มีคุณค่าตามความสนใจ

๓. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การอ่านออกเสียงคำประพันธ์ประเภทร้อยกรองผู้อ่านต้องอ่านถูกต้องทั้งด้านอักขระ การเว้นวรรคตอน ระดับสูงต่ำของเสียงตามบริบทแห่งเนื้อหา จึงจะทำให้เกิดอารมณ์และเพิ่มคุณค่าเด่นชัดทางด้านวรรณศิลป์

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. นักเรียนสามารถอ่านทำนองเสนาะกลอนสุภาพได้
๒. นักเรียนสามารถถอดบทร้อยกรองเป็นร้อยแก้วได้
๓. นักเรียนสามารถเก็บใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้

๕. สาระการเรียนรู้

๑. การอ่านทำนองเสนาะกลอนสุภาพ
๒. การถอดบทร้อยกรองเป็นร้อยแก้ว
๓. การอ่านและบอกความหมายคำยากในบทเรียน

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๑. รักความเป็นไทย
๒. มีวินัย
๓. ใฝ่เรียนรู้
๔. มุ่งมั่นในการทำงาน

๗. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

๑. ความสามารถในการสื่อสาร
๒. ความสามารถในการคิด
๓. ความสามารถในการแก้ปัญหา
๔. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

๘. ชิ้นงานหรือภาระงาน (หลักฐาน / ร่องรอยแสดงความรู้)

- แบบฝึกเสริมทักษะชุดที่ ๓.๑
- แบบฝึกหัดชุดที่ ๓.๒

๙. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นที่ ๑. นักเรียนแบ่งกลุ่มออกเป็นกลุ่มละ ๔ – ๕ คน แต่ละกลุ่มประกอบไปด้วยนักเรียนที่มีระดับภูมิปัญญาสูง กลาง และต่ำ ให้แต่ละกลุ่มเลือกหัวหน้ากลุ่ม รองหัวหน้ากลุ่ม และเลขานุการกลุ่ม ควรใช้กลุ่มเดิมตลอดบทเรียน

ขั้นที่ ๒. ครูอธิบายลักษณะการอ่านทำนองเสนาะให้นักเรียนซักถามข้อสงสัย จากนั้นให้นักเรียนศึกษา

ใบความรู้เรื่อง การอ่านทำนองเสนาะ (ท้ายแผน)

ขั้นที่ ๓. เปิด PowerPoint การอ่านทำนองเสนาะหรือครูอ่านให้นักเรียนฟัง นักเรียนฝึกอ่านตาม จากนั้นให้แต่ละกลุ่มอ่านทำนองเสนาะกลุ่มละ ๕ บท ร่วมกันวิจารณ์การอ่านของแต่ละกลุ่ม

ขั้นที่ ๔. หัวหน้ากลุ่มแต่ละกลุ่มดูแลให้สมาชิกทุกคนอ่านทำนองเสนาะคนละ ๓ บท และประเมินการอ่านของสมาชิกทุกคน

ขั้นที่ ๕. นักเรียนแต่ละกลุ่มทำแบบฝึกเสริมทักษะ ชุดที่ ๓.๑ (ท้ายแผน) ชุด คัดลอกคำกลอนจากนิราศภูเขาทองกลุ่มละ ๓ บท แล้วถอดคำกลอนเป็นร้อยแก้ว เสร็จแล้วนำส่งครูตรวจสอบและประเมินผล จากนั้นประกาศผลการประเมินให้ทุกกลุ่มได้รับทราบ

ขั้นที่ ๖. นักเรียนทุกคนทำแบบฝึกเสริมทักษะ ที่ ๓.๒ (ท้ายแผน) ชุดหาความหมายของคำที่กำหนดให้ เสร็จแล้วครูเฉลยบนกระดานนักเรียนแลกเปลี่ยนกันตรวจนำส่งครูสรุปและประกาศผล

๑๐. สื่อการเรียนรู้

- PowerPoint การอ่านทำนองเสนาะ
- หนังสือเรียน ชุด วรรณคดีวิจักษ์ ชั้น ม. ๑

๑๑. แหล่งการเรียนรู้

ห้องเรียน, หนังสือเรียน, สื่อต่างๆ

๑๒. การวัดและประเมินผล

ชิ้นงาน / ภาระงาน	วิธีการวัดผล	เครื่องมือวัดผล	เกณฑ์การให้คะแนน	เกณฑ์การผ่าน
๑. ด้านความรู้ (K) -ทำแบบฝึกเสริมทักษะชุดที่๓.๑ -ทำแบบฝึกเสริมทักษะชุดที่๓.๒	-แบบประเมินรายกลุ่ม -แบบประเมินการ -สังเกตพฤติกรรม - แบบประเมิน ผลงาน	สังเกตรายกลุ่ม ตรวจงานรายบุคคล	๘ - ๑๐ = ดีมาก ๖ - ๗ = ดี ๕ = พอใช้ ต่ำกว่า ๕ = ปรับปรุง	ระดับพอใช้ขึ้นไป
๒.ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) นักเรียนอ่านทำนองเสนาะ	แบบประเมินผลงาน รายกลุ่ม	-สังเกตรายกลุ่ม -	๘ - ๑๐ = ดีมาก ๖ - ๗ = ดี ๕ = พอใช้ ต่ำกว่า ๕ = ปรับปรุง	ระดับพอใช้ขึ้นไป
๓.ด้านเจตคติ-ค่านิยม (A) สังเกตพฤติกรรมด้านความพอเพียง	แบบประเมินการ สังเกตพฤติกรรม และ แบบประเมินผลงาน	สังเกตรายบุคคล	๕ = ดีมาก ๔ = ดี ๓ = พอใช้ ต่ำกว่า ๓ = ปรับปรุง	ระดับพอใช้ขึ้นไป

๑๒. กิจกรรมเสนอแนะ

เพิ่มเติมสื่ออื่นๆที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้อย่างหลากหลาย

ใบความรู้ เรื่องการอ่านทำนองเสนาะ

๑. ความหมายของ “การอ่านทำนองเสนาะ”

การอ่านทำนองเสนาะคือวิธีการอ่านออกเสียงอย่างไร้เพราะตามลีลาของบทร้อยกรองประเภท โคลง ฉันท์ กาพย์ กลอน (พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๒๕ หน้า ๓๙๘)

บางคนให้ความหมายว่า การอ่านทำนองเสนาะคือ การอ่านตามทำนอง (ทำนอง = ระบบเสียงสูงต่ำ ซึ่งมีจังหวะสั้นยาว) เพื่อให้เกิดความเสนาะ (เสนาะ , น่าฟัง , เพราะ , วังเวงใจ)

๒. วัตถุประสงค์ในการอ่านทำนองเสนาะ

การอ่านทำนองเสนาะเป็นการอ่านให้คนอื่นฟัง ฉะนั้นทำนองเสนาะต้องอ่านออกเสียง เสียงทำให้เกิดความรู้สึก - ทำให้เห็นความงาม - เห็นความไพเราะ - เห็นภาพพจน์ ผู้ฟังสัมผัสด้วยเสียงจึงจะเข้าถึงรสและความงามของบทร้อยกรอง ที่เรียกว่าอ่านแล้วฟังพริ้ง - เพราะเสนาะโสด การอ่านทำนองเสนาะจึงมุ่งให้ผู้ฟังเข้าถึงรสและเห็นความงามของบทร้อยกรอง

๓. ที่มาของการอ่านทำนองเสนาะ

เข้าใจว่า การอ่านทำนองเสนาะมีมานานแล้วแต่ครั้งกรุงสุโขทัย เท่าที่ปรากฏหลักฐานในศิลาจารึกพ่อขุนรามคำแหง พุทธศักราช ๑๘๓๕ หลักที่หนึ่ง บรรทัดที่ ๑๘ - ๒๐ ดังความว่า “ ด้วยเสียงพาเสียงพิน เสียงเลื้อน เสียงขับ ใครจักมักเล่นเล่น ใครจักมักหัว - หัว ใครมักจักเลื้อน เลื้อน” จากข้อความดังกล่าว ฉันทิขย์ กระแสสินธุ์ กล่าวว่า เสียงเลื้อนเสียงขับ คือ การร้องเพลงทำนองเสนาะ

ส่วน ทองสืบ ศุภะมารค ชี้แจงว่า “เลื้อน” ตรงกับภาษาไทยถิ่นว่า “เลิน” หมายถึง การอ่านหนังสือเอื้อนเป็นทำนอง ซึ่งคล้ายกับที่ประเสริฐ ณ นคร อธิบายว่า เลื้อน เป็นภาษาถิ่น แปลว่าอ่านทำนองเสนาะ โดยอ้างอิง บรรจบ พันธุเมธา กล่าวว่า คำนี้เป็นภาษาถิ่นของไทย ในพม่า คือไทยในรัฐฉานหรือไทยใหญ่นั้นเอง จากความคิดเห็นของผู้รู้ ประกอบกับหลักฐาน พ่อขุนหลามคำแหงดังกล่าว ทำให้เชื่อว่า การอ่านทำนองเสนาะของไทยมีมานานหลายร้อยปีแล้ว โดยเรียกเป็นภาษาถิ่นว่า “เลื้อน”

ที่มาของต้นเค้าของการอ่านทำนองเสนาะพอจะสันนิษฐานได้ว่า น่าจะมีบ่อเกิดจากการดำเนินวิถีชีวิตของคนไทยสมัยก่อนที่มีความเกี่ยวพันกับการร้องเพลงทำนองต่าง ๆ ตลอดมา ทั้งนี้จากเหตุผลที่ว่า คนไทยมีนิสัยชอบพูดคำคล้องจองให้มีจังหวะด้วยลักษณะสัมผัสเสมอ ประกอบกับคำภาษาไทยที่มีวรรณยุกต์กำกับจึงทำให้คำมีระดับเสียงสูงต่ำเหมือนเสียงดนตรี เมื่อประดิษฐ์ทำนองง่าย ๆ ใส่เข้าไปก็ทำให้สามารถสร้างบทเพลงร้องขึ้นมาได้แล้ว ดังนั้นคนไทยจึงมีโอกาสดำฟังและชื่นชมกับการร้องเพลงทำนองต่าง ๆ ตั้งแต่เกิดจนตายทีเดียว

ศิลปะการอ่านทำนองเสนาะจึงขึ้นอยู่กับความสามารถของผู้อ่าน และความไพเราะของบทประพันธ์แต่ละประเภท โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้อ่านทำนองเสนาะจึงต้องศึกษาวิธีการอ่านให้ไพเราะและต้องหมั่นฝึกฝนการอ่านจนเกิดความชำนาญ

อนึ่งศิลปะการอ่านทำนองเสนาะอยู่ที่ตัวผู้อ่านต้องรู้จัก **วิธีการอ่านทอดเสียง** โดยผ่อนจังหวะให้ช้าลง **การเอื้อนเสียง** โดยการลากเสียงช้า ๆ เพื่อให้เข้าจังหวะและให้ทางเสียงให้ไพเราะ **การครั้นเสียง** โดยทำเสียงสะดุดสะเทือนเพื่อความไพเราะเหมาะสมกับบทกวีบางตอน **การหลบเสียง** โดยการหักเหให้พลิกกลับจากเสียงสูงลงมาเป็นต่ำ หรือจากเสียงต่ำขึ้นไปเป็นเสียงสูง เนื่องจากผู้อ่านไม่สามารถที่จะดำเนินตามทำนองต่อไปได้เป็นการหลบหนีจากเสียงที่เกินความสามารถ จึงต้องหักเหทำนองพลิกกลับเข้ามา

ดำเนินทำนองในเขตเสียงของตน และ การกระแทกเสียง โดยการอ่านกระซกเสียงให้ดังผิดปกติในโอกาสที่ แสดงความโกรธหรือความไม่พอใจหรือเมื่อต้องการเน้นเสียง

(มนตรี ตราโมท ๒๕๒๗ : ๕๐)

๔. รสที่ใช้ในการอ่านทำนองเสนาะ

๔.๑ รสถ้อย (คำพูด) แต่ละคำมีรสในคำของตนเอง ผู้อ่านจะต้องอ่านให้เกิดรสถ้อย ตัวอย่าง

สัปดาห์หวานอื่นมีหมื่นแสน	ไม่เหมือนแมนพจมานที่หวานหอม
กลิ่นประเทียบเปรียบดวงพวงพะยอม	อาจจะน้อมจิตโน้มด้วยโลมลม
แมนล้อลามหยามหยาบไม่ปลาบปลื้ม	ดังดูตมิมบอระเพ็ดต้องเข็ดขม
ผู้ดีไพร่ไม่ประกอบชอบอารมณ์	ใครฟังลมเมินหน้าระอาเอย

(พระเจ้าบรมวงศ์เธอกรมหลวงชินวราลงกรณไพศาลโยธิน)

๔.๒ รสความ (เรื่องราวที่อ่าน) ข้อความที่อ่านมีเรื่องราวเกี่ยวกับอะไร เช่น โศกเศร้า สนุกสนาน ตื่นเต้น โกรธ รัก เวลาอ่านต้องอ่านให้มีลีลาไปตามลักษณะของเนื้อเรื่องนั้น ๆ

ตัวอย่าง : บทโศกตอนที่นางวันทองไปส่งพลายงามให้ไปหาท่าทองประศรีที่สุพรรณบุรี

ลูกก็แลดูแม่แม่ดูลูก	ต่างพันผูกเพียงว่าเลือดตาไหล
สะอื้นร่ำอาลาด้วยอาลัย	แล้วแข็งใจจากนางตามทางมา
เหลียวหลังยังเห็นแม่แลเขม้น	แม่มก็เห็นลูกน้อยละห้อยหา
แต่เหลียวเหลียวเลี้ยวลับวับวิญญูณ	ไอ้เปล่าตาต่างสะอื้นย่นตะลึง

(เสภาขุนช้างขุนแผน ตอนกำเนิดพลายงาม : สุนทรภู่)

ตัวอย่าง : บทสนุกสนาน ในนิราศพระบาท ขณะมีมวยปล้ำ

ละครหยุดดูตลอดด้วยมวยปล้ำ	ยืนประจําหมายสู้เป็นคู่ขัน
มงคลใส่สวมหัวไม่กลัวกัน	ตั้งประจันจذبจับขยับมือ
ตีเข้าปับรับโปกสองมือปิด	ประจบติดเตะผางหม้อขวางหวือ
กระหวัดหวัดหวิวผวาเสียงฮาฮือ	คนคู่อ้อเออกันสนั่นอิง

๔.๓ รสทำนอง (ระบบสูงต่ำซึ่งมีจังหวะสั้นยาว) ในบทร้อยกรองไทยจะประกอบด้วยทำนองต่าง ๆ เช่น ทำนองโคลง ทำนองฉันท ทำนองกาพย์ ทำนองกลอน และทำนองร่าย เป็นต้น ผู้อ่านจะต้องอ่านให้ถูก ต้องตามทำนองของร้อยกรองนั้น เช่น โคลงสี่สุภาพ

สัตว์ พวกหนึ่งนี้ชื่อ	พหุบาท ทาแฮ
มี อเนกสมญา	ยอกย่อน
เท่า เกิดยิ่งจัตวา	ควรรับ เชนา
มาก จวบหมื่นแสนซ้น	สุดพันประมาณ ฯ

๔.๔ รสคล้องจอง ในบทร้อยกรองต้องมีคำคล้องจองในคำคล้องจองนั้นต้องให้ออกเสียงต่อเนื่องกัน โดยเน้นเสียงสัมผัสนอกเป็นสำคัญ เช่น

ถึงโรงเหล้าเตากลั่นควันโขมง	มีคันทองผุกสายไว้ปลายเสา
ไอบ้าปรกรรมน้ำนรกเจียวอกเรา	ให้มัวเมาเหมือนหนึ่งบ้าเป็นน่าอาย
ทำบุญบวชกรวดน้ำขอสำเร็จ	พระสรรเพชญ์โพธิญาณประมาณหมาย
ถึงสุราพารอดไม่วอดตาม	ไม่ไกล่กรายแกล้งเมื่อก็กินไป
ไม่เมาเหล่าแต่เรายังเผลอรัก	สุดจะหักห้ามจิตคิดไฉน
ถึงเมาเหล่าเข้าสายก็หายไป	แต่มาใจนี้ประจำทุกคำคืน

(นิราศภูเขาทอง : สุนทรภู่)

๔.๕ **รสภาพ** เสียงทำให้เกิดภาพ ในแต่ละคำจะแฝงไปด้วยภาพ ในการอ่านให้เห็นภาพต้องใช้เสียง สูง – ต่ำ ดิ่ง – ค่อย แล้วแต่จะให้เกิดภาพอย่างไร เช่น

“ มดเอ๋ยมดแดง	เล็กเล็กเร็วแรงแข็งขยัน ”
“ สุพรรณหงส์ทรงพุ่มห้อย	งามชดช้อยลอยหลังสินธุ์ ”
“ ออชยาศลุ่มแล้ว	ลอยสวรรค์ ลงถา ”

๕. หลักการอ่านทำนองเสนาะ มีดังนี้

๕.๑ ก่อนอ่านทำนองเสนาะให้แบ่งคำแบ่งวรรคให้ถูกต้องตามหลักคำประพันธ์เสียก่อน โดยต้องระวังในเรื่องความหมายของคำด้วย เพราะคำบางคำอ่านแยกคำกันไม่ได้ เช่น

“ สร้อยคอขนมยุระ	ยุงงาม ”
(ขน – มยุระ , ขนม – ยุระ)	
“ หวนห้วงม่วงหมอนทอง	อีกกร่องรสโอชา ”
(อีก – ออก – ร่อง , อี – กอ – กร่อง)	
“ ดูเหว่าจับเต่าร้างร้อง	เหมือนจากห้องมาหยารัศมี ”
(เหมือน – มด , เหมือน – มด – อด)	

๕.๒ อ่านออกเสียงธรรมดาให้คล่องก่อน

๕.๓ อ่านให้ชัดเจน โดยเฉพาะออกเสียง ร ล และคำควบกล้ำให้ถูกต้อง เช่น

“ เกิดเป็นชายชาตรีอย่าชี้ขาด	บรรยากาศปลอดโปร่งโล่งสมอง
หยิบน้ำปลาตราสับปะรดให้ทดลอง	ไหนเล่าน้องศรีมนวดหน้าทาให้ที่
เนื่อนั้นมีโปรตีนกินเข้าไว้	คนเคราะห์ร้ายคลุ้มคลั่งเรื่องหนึ่งผี
ใช้น้ำคลองกรองเสียก่อนจึงจะดี	เห็นมาลีคลี่บานหน้าบ้านเอย ”

๕.๔ อ่านให้อือสัมผัส เรียกว่า **คำแปรเสียง** เพื่อให้เกิดเสียงที่ไพเราะ เช่น

พระสมุทรสุดลี้กลิ่น คณนา
(อ่านว่า พระ – สะ – หมุด – สุด – ลี้ก – ลิ่น คน – นะ – นา)
ข้าขอเคารพอภิบาท ในพระบาทพิตรอดิศร
(ข้า – ขอ – เคา – รบ – อบ – พิ – วาด ใน – พระ – บาท – บอ – พิต – อะ – ดิด – สอน)
ขอสมหวังตั้งประโยชน์โพธิญาณ

(อ่านว่า ขอ – สม – หวัง – ตั้ง – ประ – โหยด – โทด – พิ – ยาน)

๕.๕ ระวัง ๓ ต อย่าให้ **ตกหล่น** อย่าต่อเติม และอย่า**ตั่ว**

แบบฝึกเสริมทักษะ ชุดที่ ๓.๒

คำชี้แจง : ให้นักเรียนบอกความหมายของคำที่กำหนดให้ต่อไปนี้

ลำดับที่	คำ	ความหมาย
๑	ก้ำมกั๋ง	
๒	เกรียด	
๓	ขย็อน	
๔	ชวาก	
๕	ขามใจ	
๖	เครื่องมั่งสา	
๗	ชลมารค	
๘	ตบะ	
๙	นรังสรรค์	
๑๐	ธิบัติ	
๑๑	นิพพาน	
๑๒	นิโรธ	
๑๓	บรมธาตุ	
๑๔	บัทม์	
๑๕	ปทุมชาติ	
๑๖	ผ่านเกล้า	
๑๗	พจนารถ	
๑๘	พรรษา	
๑๙	พระสุริยง	
๒๐	ภิญโญ	

๑๓. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

๑. ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑/๒๕๖๙

- จัดกิจกรรมได้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ มีจุดประสงค์ K P A
- มีการบูรณาการ คุณธรรม / การต้านการทุจริต / หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
- จัดกิจกรรมไม่ได้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ เนื่องจาก.....

๒. ผลการเรียนรู้ของนักเรียน

- จำนวนนักเรียนที่ผ่านการประเมิน.....คน คิดเป็นร้อยละ.....
- จำนวนนักเรียนที่ไม่ผ่านการประเมิน.....คน คิดเป็นร้อยละ.....
- อื่น ๆ

๓. ปัญหาและอุปสรรค

- กิจกรรมการจัดการเรียนรู้ ไม่เหมาะสมกับเวลา
- มีนักเรียนทำใบงาน / ใบกิจกรรมไม่ทันตามเวลาที่กำหนดเวลา
- มีนักเรียนที่ไม่สนใจเรียน
- อื่น ๆ.....

๔. ข้อเสนอแนะ / แนวทางแก้ไข

- ควรนำแผนไปปรับปรุง เรื่อง.....

- แนวทางแก้ไขนักเรียนที่ไม่ผ่านการประเมิน / ไม่สนใจเรียน.....

- ไม่มีข้อเสนอแนะ

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(นางสาวพิชญอร นระธาธร)

ตำแหน่ง ครูชำนาญการพิเศษ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔
ผู้สอน นางสาวพิชญ์อร นระราธร

รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑ รายวิชา ภาษาไทย
ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๔
เรื่อง นิราศภูเขาทอง
เรื่อง ศิลปะการแต่งคำประพันธ์
เวลา ๑ ชั่วโมง

๑. มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ท ๕.๑ เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมไทยอย่างเห็นคุณค่า และนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

๒. ตัวชี้วัด / ผลการเรียนรู้

ท ๕.๑ ม.๑/๒ วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมที่อ่านพร้อมยกเหตุผลประกอบ

๓. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การเรียนรู้การแต่งคำประพันธ์ ผู้เรียนต้องมีพรสวรรค์ในด้านการเรียงภาษาให้สละสลวยแต่ทั้งนี้ พรสวรรค์ส่วนหนึ่งมาจากการฝึกทักษะเป็นพื้นฐาน ผู้แต่งคำประพันธ์ต้องเรียนรู้กฎเกณฑ์แห่งการเรียง คำ เพื่อให้เกิดความงดงามไพเราะมีคุณค่าด้านวรรณศิลป์ ถ้าเราฝึกทำสิ่งใดภายใต้กฎเกณฑ์ย่อมนำซึ่ง ความมีระเบียบวินัยในตนเองดำเนินชีวิตในสังคมได้อย่างสงบสุข

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. นักเรียนสามารถบอกรูปแบบของกลอนแปดได้
๒. นักเรียนสามารถเขียนแผนผังของกลอนแปดได้
๓. นักเรียนสามารถแต่งกลอนแปดได้

๕. สาระการเรียนรู้

๑. แผนผังกลอนแปด
๒. ฉันทลักษณ์กลอนแปด
๓. การแต่งกลอนแปด

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๑. รักความเป็นไทย
๒. มีวินัย
๓. ใฝ่เรียนรู้
๔. มุ่งมั่นในการทำงาน

๗. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

๑. ความสามารถในการสื่อสาร
๒. ความสามารถในการคิด
๓. ความสามารถในการแก้ปัญหา
๔. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

๘. ชิ้นงานหรือภาระงาน (หลักฐาน / ร่องรอยแสดงความรู้)

- แบบฝึกเสริมทักษะชุดที่ ๔.๑

- แบบฝึกหัดชุดที่ ๔.๒

๙. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นที่ ๑. นักเรียนแบ่งกลุ่มออกเป็นกลุ่มละ ๔- ๕ คน แต่ละกลุ่มประกอบไปด้วยนักเรียนที่มีระดับภูมิปัญญาสูง กลาง และต่ำ ให้แต่ละกลุ่มเลือกหัวหน้ากลุ่ม รองหัวหน้ากลุ่ม และเลขานุการกลุ่ม ควรใช้กลุ่มเดิมตลอดบทเรียน

ขั้นที่ ๒. นักเรียนแต่ละกลุ่มเล่นเกมต่อคำคล้องจอง ๔ พยางค์ โดยกลุ่มที่ ๑

เริ่มพูดบอกก่อนด้วยคำที่มี ๔ พยางค์ เช่น **ฝูงนกฝูงกา** กลุ่มที่ ๒ ต่อ **บินถลาล่องลม** เป็นต้นให้แต่ละกลุ่มได้ต่อกลุ่มละ ๕ ครั้ง

ขั้นที่ ๓. นักเรียนแข่งขันกันหาคำที่มีตัวอักษรเดียวกัน ๔ พยางค์ เช่น

วิงวุ่นวาย ไต่เต้าต่อเตียง โดยครูแจกกระดาษให้กลุ่มละ ๑ แผ่น กำหนดเวลา ๕ นาที ให้เขียนได้มากที่สุด เมื่อหมดเวลานำกระดาษส่งครู กลุ่มที่เขียนได้มากที่สุดในเวลาที่กำหนดคือผู้ชนะ

ขั้นที่ ๔. นักเรียนแต่ละกลุ่มหาคำกลอนที่มีสัมผัสพยัญชนะจากนิราศภูเขาทองมากที่สุด กลุ่มละ ๑ บท แล้วส่งตัวแทนอ่านให้เพื่อนฟัง

ขั้นที่ ๕. นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันทำแบบฝึกเสริมทักษะ ที่ ๔ (ท้ายแผน) ชุดแต่งต่อกลอนแปดที่กำหนดให้ เสร็จแล้วนำส่งครูตรวจสอบและประเมินผล

ขั้นที่ ๖. นักเรียนทำแบบฝึกเสริมทักษะ ที่ ๔.๒ (ท้ายแผน) ชุดหาคำคล้องกับคำที่กำหนดให้ เสร็จแล้วนำส่งครูตรวจสอบและประเมินผล

๑๐. สื่อการเรียนรู้

- แผนภูมิกลอนแปด , กระดาษ ปากกา
- หนังสือเรียน ชุด วรรณคดีวิจักษ์ ชั้น ม. ๑

๑๑. แหล่งการเรียนรู้

ห้องเรียน, หนังสือเรียน, สื่อต่างๆ

๑๒. การวัดและประเมินผล

ชิ้นงาน / ภาระงาน	วิธีการวัดผล	เครื่องมือวัดผล	เกณฑ์การให้คะแนน	เกณฑ์การผ่าน
๑. ด้านความรู้ (K) -ทำแบบฝึกเสริมทักษะชุดที่๔.๑ -ทำแบบฝึกเสริมทักษะชุดที่๔.๒	-แบบประเมินรายกลุ่ม -แบบประเมินการ -สังเกตพฤติกรรม - แบบประเมิน ผลงาน	สังเกตรายกลุ่ม ตรวจงานรายบุคคล	๘ - ๑๐ = ดีมาก ๖ - ๗ = ดี ๕ = พอใช้ ต่ำกว่า ๕ = ปรับปรุง	ระดับพอใช้ขึ้นไป
๒.ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) นักเรียนต่อคำคล้องจอง	แบบประเมินผลงาน รายกลุ่ม	-สังเกตรายกลุ่ม -	๕ = ดีมาก ๔ = ดี ๓ = พอใช้ ต่ำกว่า ๓ = ปรับปรุง	ระดับพอใช้ขึ้นไป
๓.ด้านเจตคติ-ค่านิยม (A) สังเกตพฤติกรรมด้านความพอเพียง	แบบประเมินการ สังเกตพฤติกรรม และ แบบประเมินผลงาน	สังเกตรายบุคคล	๕ = ดีมาก ๔ = ดี ๓ = พอใช้ ต่ำกว่า ๓ = ปรับปรุง	ระดับพอใช้ขึ้นไป

๑๒. กิจกรรมเสนอแนะ

เพิ่มเติมสื่ออื่นๆที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้อย่างหลากหลาย

แบบฝึกเสริมทักษะ ชุดที่ ๔.๑

คำชี้แจง : ให้นักเรียนแต่งต่อกลอนสุภาพที่กำหนดให้ต่อไปนี้ให้ได้ครบ ๒ บท
ให้ถูกต้องตามรูปแบบฉันทลักษณ์

จงเริ่มต้นसानฝันในวันนี้
เพื่อให้มีความจริงในสิ่งฝัน

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

แบบฝึกเสริมทักษะ ชุดที่ ๔.๒

คำชี้แจง : ให้นักเรียนหาคำสัมผัสคล้องจองกับคำที่กำหนดให้ต่อไปนี้

๑. สัมผัสสระ ๒ พยางค์ ข้อละ ๓ คำ เช่น *ทำงาน สานฝัน ฝันแปร*
 - ๑.๑. ท้องฟ้า
 - ๑.๒. ลมพัด
 - ๑.๓. เล่าเรียน
 - ๑.๔. ร่ำรวย
 - ๑.๕. เจ้านาย
๒. สัมผัสสระ ๔ พยางค์ ข้อละ ๓ คำ
 - ๒.๑. ไปมาหาสู่
 - ๒.๒. โศกเศร้าเสียใจ.....
 - ๒.๓. ไปไม้ร่วงหล่น
 - ๒.๔. โรคภัยไข้เจ็บ
 - ๒.๕. ความฝันสูงสุด
๓. สัมผัสอักษร ๒ พยางค์ ข้อละ ๓ คำ
 - ๓.๑. กลิ่นเก่า
 - ๓.๒. พร้มพราย
 - ๓.๓. นางนวล
 - ๓.๔. ถากถาง
 - ๓.๕. น้านอง

๑๓. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

๑. ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑/๒๕๖๙

- จัดกิจกรรมได้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ มีจุดประสงค์ K P A
- มีการบูรณาการ คุณธรรม / การต้านการทุจริต / หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
- จัดกิจกรรมไม่ได้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ เนื่องจาก.....

๒. ผลการเรียนรู้ของนักเรียน

- จำนวนนักเรียนที่ผ่านการประเมิน.....คน คิดเป็นร้อยละ.....
- จำนวนนักเรียนที่ไม่ผ่านการประเมิน.....คน คิดเป็นร้อยละ.....
- อื่น ๆ

๓. ปัญหาและอุปสรรค

- กิจกรรมการจัดการเรียนรู้ ไม่เหมาะสมกับเวลา
- มีนักเรียนทำใบงาน / ใบกิจกรรมไม่ทันตามเวลาที่กำหนดเวลา
- มีนักเรียนที่ไม่สนใจเรียน
- อื่น ๆ.....

๔. ข้อเสนอแนะ / แนวทางแก้ไข

- ควรนำแผนไปปรับปรุง เรื่อง.....
- แนวทางแก้ไขนักเรียนที่ไม่ผ่านการประเมิน / ไม่สนใจเรียน.....
- ไม่มีข้อเสนอแนะ

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(นางสาวพิชญอร นระธาธร)

ตำแหน่ง ครูชำนาญการพิเศษ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕
ผู้สอน นางสาวพิชญ์อร นระราช

รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑ รายวิชา ภาษาไทย
ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๔
เรื่อง นิราศภูเขาทอง
เรื่อง ขวนคิดพินิจคุณค่า
เวลา ๑ ชั่วโมง

๑. มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ท ๕.๑ เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมไทยอย่างเห็นคุณค่า และนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

๒. ตัวชี้วัด / ผลการเรียนรู้

ท ๕.๑ ม.๑/๓ อธิบายคุณค่าของวรรณคดีและวรรณกรรมที่อ่าน

๓. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การเรียนรู้วรรณคดีนอกจากผู้เรียนจะได้รับรสทางด้านวรรณศิลป์แล้วผู้เรียนยังได้รับการซึมซับทางด้านคุณค่าในด้านต่างๆด้วยการที่ผู้แต่งสอดแทรกไว้ในคำประพันธ์ให้ผู้อ่านผู้เรียนได้ขบคิดไปพร้อมๆกับการอ่านเนื้อหาแล้วนำข้อคิดเหล่านั้นมาใช้กับชีวิตประจำวันได้

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. นักเรียนสามารถบอกคุณค่าที่ได้จากการอ่านวรรณคดีได้
๒. นักเรียนสามารถระบุข้อคิดที่ได้จากนิราศภูเขาทองได้
๓. นักเรียนสามารถวาดภาพเอกลักษณ์ไทยประกอบบทร้อยกรองได้

๕. สาระการเรียนรู้

๑. ข้อคิดจากนิราศภูเขาทอง
๒. คุณค่าที่ได้จากนิราศภูเขาทอง
๓. การวาดภาพเอกลักษณ์ไทยประกอบบทร้อยกรอง

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๑. รักและชื่นชมในเอกลักษณ์ไทย
๒. มีวินัยในตนเอง
๓. มีความสนใจใฝ่เรียนรู้
๔. อยู่อย่างพอเพียง

๗. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

๕. ความสามารถในการสื่อสาร
๖. ความสามารถในการคิด
๓. ความสามารถในการแก้ปัญหา
๔. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

๘. ชิ้นงานหรือภาระงาน (หลักฐาน / ร่องรอยแสดงความรู้)

- แบบฝึกเสริมทักษะชุดที่ ๕.๑
- แบบฝึกเสริมทักษะชุดที่ ๕.๒

๙. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นที่ ๑. นักเรียนแบ่งกลุ่มออกเป็นกลุ่มละ ๔ – ๕ คน แต่ละกลุ่มประกอบไปด้วยนักเรียนที่มีระดับภูมิปัญญาสูง กลาง และต่ำ ให้แต่ละกลุ่มเลือกหัวหน้ากลุ่ม รองหัวหน้ากลุ่ม และเลขานุการกลุ่ม ควรใช้กลุ่มเดิมตลอดบทเรียน

ขั้นที่ ๒. นักเรียนแต่ละกลุ่มเลือกคำกลอนในนิราศภูเขาทองที่กลุ่มของตนเองชอบกลุ่มละ ๓ บท ถอดคำกลอนนั้นเป็นบทร้อยแก้ว พร้อมทั้งให้รายละเอียดต่อไปนี้

- เหตุผลที่ชอบ
- ข้อคิดที่ได้จากคำกลอนนี้
- คุณค่าในด้าน วรรณศิลป์ สังคม คุณธรรม และภูมิปัญญา
- วัฒนธรรมความเชื่อ

จากนั้นส่งตัวแทนมารายงานที่หน้าชั้นเรียนทีละกลุ่ม ครูประเมินผลและประกาศผลการประเมิน

ขั้นที่ ๓. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันหาคำกลอนที่เกี่ยวกับคุณค่าแห่งการทำ ความดีและโทษของการทำความชั่วอย่างละ ๑ คำกลอน แล้วส่งตัวแทนออกมารายงานที่หน้าชั้นเรียน

ขั้นที่ ๔. นักเรียนอ่านทำนองเสนาะจากเรื่องนิราศภูเขาทอง โดยอ่านต่อกันคนละ ๒ บท จนจบ เรื่อง

ขั้นที่ ๕. นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันทำแบบฝึกเสริมทักษะ ที่ ๕.๑ (ทำยแผ่น) ชุดวิเคราะห์คุณค่า จากเรื่องนิราศภูเขาทอง เสร็จแล้วนำเสนอส่งครูตรวจสอบและประเมินผล

ขั้นที่ ๖. นักเรียนทำแบบฝึกเสริมทักษะ ที่ ๕.๒ (ทำยแผ่น) ชุดวาดภาพเอกลักษณ์ไทยให้ สอดคล้องกับคำกลอนที่กำหนดให้ เสร็จแล้วนำเสนอส่งครูตรวจสอบและประเมินผล

๑๐. สื่อการเรียนรู้

- แผ่นภูมิกลอนแปด, กระจดดาษ, ปากกา, บทกลอน
- หนังสือเรียน ชุด วรรณคดีวิจักษ์ ชั้น ม. ๑

๑๑. แหล่งการเรียนรู้

ห้องเรียน, หนังสือเรียน, สื่อต่างๆ

๑๒. การวัดและประเมินผล

ชิ้นงาน / ภาระงาน	วิธีการวัดผล	เครื่องมือวัดผล	เกณฑ์การให้คะแนน	เกณฑ์การผ่าน
๑. ด้านความรู้ (K) -ทำแบบฝึกเสริมทักษะชุดที่๕.๑ -ทำแบบฝึกเสริมทักษะชุดที่๕.๒	-แบบประเมินรายกลุ่ม -แบบประเมินการ -สังเกตพฤติกรรม - แบบประเมิน ผลงาน	สังเกตรายกลุ่ม ตรวจงานรายบุคคล	๘ - ๑๐ = ดีมาก ๖ - ๗ = ดี ๕ = พอใช้ ต่ำกว่า ๕ = ปรับปรุง	ระดับพอใช้ขึ้นไป
๒.ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) -นักเรียนถอดคำประพันธ์ -นักเรียนรายงานหน้าชั้น	แบบประเมินผลงาน รายกลุ่ม	-สังเกตรายกลุ่ม -	๕ = ดีมาก ๔ = ดี ๓ = พอใช้ ต่ำกว่า ๓ = ปรับปรุง	ระดับพอใช้ขึ้นไป
๓.ด้านเจตคติ-ค่านิยม (A) สังเกตพฤติกรรมด้านความพอเพียง	แบบประเมินการ สังเกตพฤติกรรม และ แบบประเมินผลงาน	สังเกตรายบุคคล	๕ = ดีมาก ๔ = ดี ๓ = พอใช้ ต่ำกว่า ๓ = ปรับปรุง	ระดับพอใช้ขึ้นไป

๑๒. กิจกรรมเสนอแนะ

เพิ่มเติมสื่ออื่นๆที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้อย่างหลากหลาย

แบบฝึกเสริมทักษะ ชุดที่ ๕.๑

คำชี้แจง : ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มวิเคราะห์รายละเอียดที่ได้จากการอ่านนิราศภูเขาทองใน
แผนภาพความคิดให้สมบูรณ์

นิราศภูเขาทอง

แบบฝึกเสริมทักษะ ชุดที่ ๕.๒

คำชี้แจง : ให้นักเรียนทุกคนวาดภาพเอกลักษณ์ไทยที่ตรงกับคำกลอนที่ยกมานี้

ครั้นรุ่งเช้าเข้าเป็นวันพระอุโบสถ
ไปเจดีย์ที่ชื่อภูเขาทอง
อยู่กลางทุ่งรุ่งโรจน์สันโดษเด่น
ที่พื้นลานฐานปัทม์ถัดบันได
มีเจดีย์วิหารเป็นลานวัด
มีองค์ก่อย่อเหลี่ยมสลักรัน
บันไดมีสี่ด้านสำราญรื่น
ประทักษิณจินตนาพยายาม

เจริญรสพระธรรมมาบูชาฉลอง
ดูสูงส่งลอยฟ้านภาลัย
เป็นที่เล่นนาวาคงคาไส
คงคาไหลล้อมรอบเป็นขอบคัน
ในจังหวัดวงแขวงกำแพงกัน
เป็นสามชั้นเชิงขานตระหง่านงาม
ต่างชมชื่นชวนกันชื่นชื่นสาม
ได้เสร็จสามรอบค้ำบอภิวันท์

ภาพเอกลักษณ์ไทยประกอบคำกลอน

๑๓. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

๑. ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑/๒๕๖๙

- จัดกิจกรรมได้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ มีจุดประสงค์ K P A
- มีการบูรณาการ คุณธรรม / การต้านการทุจริต / หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
- จัดกิจกรรมไม่ได้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ เนื่องจาก.....

๒. ผลการเรียนรู้ของนักเรียน

- จำนวนนักเรียนที่ผ่านการประเมิน.....คน คิดเป็นร้อยละ.....
- จำนวนนักเรียนที่ไม่ผ่านการประเมิน.....คน คิดเป็นร้อยละ.....
- อื่น ๆ

๓. ปัญหาและอุปสรรค

- กิจกรรมการจัดการเรียนรู้ ไม่เหมาะสมกับเวลา
- มีนักเรียนทำใบงาน / ใบกิจกรรมไม่ทันตามเวลาที่กำหนดเวลา
- มีนักเรียนที่ไม่สนใจเรียน
- อื่น ๆ.....

๔. ข้อเสนอแนะ / แนวทางแก้ไข

- ควรนำแผนไปปรับปรุง เรื่อง.....
- แนวทางแก้ไขนักเรียนที่ไม่ผ่านการประเมิน / ไม่สนใจเรียน.....
- ไม่มีข้อเสนอแนะ

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(นางสาวพิชญอร นระธาธร)

ตำแหน่ง ครูชำนาญการพิเศษ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑
ผู้สอน นางสาวพิชญอร นระธาธร

รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑ รายวิชา ภาษาไทย
ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๙
เรื่อง โคลงโลกนิติ
เรื่อง การอ่านวิเคราะห์บทเรียน
เวลา ๑ ชั่วโมง

๑. มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ท ๕.๑ เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมไทยอย่างเห็นคุณค่า และนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

๒. ตัวชี้วัด / ผลการเรียนรู้

ท ๕.๑ ม.๑ / ๒ วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรม ที่อ่านพร้อมยกเหตุผลประกอบ

๓. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การอ่านวิเคราะห์เนื้อหาจากบทเรียน เป็นการเพื่อจับใจความสำคัญแล้วแสดงความคิดเห็นเชิง วิเคราะห์และประเมินค่า เป็นพื้นฐานที่จำเป็นในการศึกษาหาความรู้ จึงควรฝึกฝนให้เกิดความชำนาญ จน สามารถวิเคราะห์และแสดงความคิดเห็น ในงานเขียนทุกประเภทได้เรียนรู้และเกิดความภาคภูมิใจในฝีมือคน ไทย

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. นักเรียนบอกรายละเอียดของโคลงโลกนิติได้
๒. นักเรียนบอกคุณค่าของโคลงโลกนิติได้
๓. นักเรียนบอกประวัติผู้แต่งของโคลงโลกนิติได้

๕. สาระการเรียนรู้

๑. เนื้อหารายละเอียดในโคลงโลกนิติ
๒. คุณค่าของโคลงโลกนิติ
๓. ผู้แต่งโคลงโลกนิติ

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๑. รักความเป็นไทย
๒. มีวินัย
๓. ใฝ่เรียนรู้
๔. มุ่งมั่นในการทำงาน

๗. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

๑. ความสามารถในการสื่อสาร
๒. ความสามารถในการคิด
๓. ความสามารถในการแก้ปัญหา
๔. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

๘. ชิ้นงานหรือภาระงาน (หลักฐาน / ร่องรอยแสดงความรู้)

- แบบทดสอบก่อนเรียน
- แบบฝึกหัดชุดที่ ๑

๙. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นที่ ๑. ครูยกตัวอย่างโคลงสี่สุภาพต่อไปนี้โดยเขียนลงบนกระดาน

รักกันอยู่ขอบฟ้า	เขาเขียว
เสมออยู่หอแห่งเดียว	ร่วมห้อง
ซังกันบ่แลเหลียว	ตาต่อ กันนา
เหมือนขอบฟ้ามาป้อง	ป่าไม้มาบัง

ซักถามนักเรียนว่าเคยได้ยินโคลงบทนี้หรือไม่ นักเรียนทราบไหมว่ามาจากวรรณคดีเรื่องใด ใครเป็นผู้แต่ง แนวคำตอบก็คือ มาจากโคลงโลกนิติ ผู้ทรงนิพนธ์และชำระใหม่คือ สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอกรมพระยาเดชาดิศร เป็นคำประพันธ์ที่พูดกันติดปากในทุกยุคทุกสมัย จากนั้นให้นักเรียนอ่านพร้อมกัน

ขั้นที่ ๒. นักเรียนทุกคนอ่านบทวิเคราะห์เกี่ยวกับคำสอนในโคลงโลกนิติ ในหนังสือเรียนภาษาไทย ม.๑ วรรณคดีวิจักษ์ หน้า ๔๗ – ๕๐ ในใจ จากนั้นครูตั้งคำถามให้นักเรียนแข่งขันกันตอบ ๕ – ๑๐ คำถาม

ขั้นที่ ๓. นักเรียนเลือกอ่านอ่านโคลงโลกนิตินลละ ๑ บท พร้อมทั้งอธิบายความหมาย ครูสรุปและแก้ไขข้อบกพร่อง

ขั้นที่ ๔. นักเรียนทำแบบฝึกเสริมทักษะ ชุดที่ ๑ (ท้ายแผน) ชุดตอบคำถาม จากบทเรียนเสร็จแล้วนำส่งครูตรวจสอบประเมินผลและประกาศผลการประเมิน พร้อมทั้งแนะนำแก้ไขข้อบกพร่องเป็นรายๆ

ขั้นที่ ๕. นักเรียนทุกคนทำแบบทดสอบก่อนเรียนบทที่ ๒ โคลงโลกนิติ เสร็จแล้วนำส่งครูตรวจสอบความถูกต้องและประกาศผลโดยที่ยังไม่ต้องเฉลย

๑๐. สื่อการเรียนรู้

- รูปภาพประกอบบทเรียน
- หนังสือเรียน ชุด วรรณคดีวิจักษ์ ชั้น ม. ๑

๑๑. แหล่งการเรียนรู้

ห้องเรียน, หนังสือเรียน, สื่อต่างๆ

๑๒. การวัดและประเมินผล

ชิ้นงาน / ภาระงาน	วิธีการวัดผล	เครื่องมือวัดผล	เกณฑ์การให้คะแนน	เกณฑ์การผ่าน
๑. ด้านความรู้ (K) นักเรียนทำแบบทดสอบ ก่อนเรียนและทำแบบฝึกหัดได้	ตรวจงานรายบุคคล	แบบทดสอบก่อน เรียน	๒๖ - ๓๐ = ดีมาก ๑๘ - ๒๕ = ดี ๑๕ - ๑๖ = พอใช้ ต่ำกว่า ๑๕ = ปรับปรุง	ระดับพอใช้ขึ้นไป
๒. ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) นักเรียนร่วมสนทนาและ ตอบคำถาม	แบบประเมินรายกลุ่ม	สังเกตรายบุคคล	๕ = ดีมาก ๔ = ดี ๓ = พอใช้ ต่ำกว่า ๓ = ปรับปรุง	ระดับพอใช้ขึ้นไป
๓. ด้านเจตคติ-ค่านิยม (A) สังเกตพฤติกรรมด้าน ความพอเพียง	แบบประเมินการ สังเกตพฤติกรรม และ แบบประเมินผลงาน	สังเกตรายบุคคล	๕ = ดีมาก ๔ = ดี ๓ = พอใช้ ต่ำกว่า ๓ = ปรับปรุง	ระดับพอใช้ขึ้นไป

๑๒. กิจกรรมเสนอแนะ

เพิ่มเติมสื่อการสอนอื่นๆ ที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้อย่างหลากหลาย

แบบฝึกเสริมทักษะ ชุดที่ ๑

คำชี้แจง : ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

๑. โลกนิติ แต่งด้วยคำประพันธ์ประเภทใด
๒. โลกนิติถูกจารึกไว้เพื่อสอนให้คนนำไปปฏิบัติ ณ ที่ใด
๓. สมุดไทย มีลักษณะอย่างไร
๔. โคลงโลกนิติ มีทั้งหมดกี่บท
๕. จุดเด่นของโลกนิติคำโคลงคืออะไร
๖. โคลงบทใดที่สอนให้คนรู้จักพิจารณาคน
๗. โคลงบทใดที่ตรงกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในด้านการประมาณตน
๘. วัดพระเชตุพนฯ เป็นวัดประจำพระมหากษัตริย์พระองค์ใด
๙. โคลงโลกนิติ มุ่งสอนคนในด้านใด
๑๐. โลกนิติ อ่านอย่างไรถูกต้อง

แบบทดสอบก่อนเรียน

บทที่ ๒ โคลงโลกนิติ

คำชี้แจง : ตอนที่ ๑ ให้นักเรียนเลือกตอบคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

๑. โลกนิติ แต่งด้วยคำประพันธ์ประเภทใด
 - ก. กลอนแปด
 - ข. กาพย์ยานี ๑๑
 - ค. กลอน ๖
 - ง. โคลงสี่สุภาพ
๒. เนื้อหาใน โลกนิติ ส่วนใหญ่มุ่งเน้นสิ่งใดเป็นสำคัญ
 - ก. ประวัติพระพุทธเจ้า
 - ข. นรก - สวรรค์
 - ค. การสอนให้คนทำความดี
 - ง. สอนให้คนเชื่อในพระเจ้า
๓. สมุดไทย ในสมัยก่อนทำด้วยวัสดุชนิดใด
 - ก. กระดาษฟาง
 - ข. กระดาษใบลาน
 - ค. กระดาษข่อย
 - ง. ผ้าขาวบาง
๔. กฤษณา เป็นชื่อของสิ่งใดในโลกนิติคำโคลง
 - ก. ตัวละคร
 - ข. ผู้แต่ง
 - ค. เป็นนามปากกา
 - ง. ไม้เนื้อหอม
๕. ฟ่าง มีความหมายอย่างไร
 - ก. เปรียบได้กับ
 - ข. เป็นชื่อสัตว์ชนิดหนึ่ง
 - ค. เป็นชื่อตัวละคร
 - ง. เป็นชื่อผู้แต่ง
๖. ผู้แต่งเรื่อง “ สุภาสิตโคลงโลกนิติ ” คือใคร
 - ก. พระยาอุปกิตศิลปสาร
 - ข. ยาขอบ
 - ค. สุนทรภู่
 - ง. สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอกรมพระยาเดชาดิศร
๗. เจ้าพระยาพระคลัง (หน) แต่งหนังสือเรื่องใดต่อไปนี้
 - ก. สามก๊ก
 - ข. ผู้ชนะสิบทิศ
 - ค. ราชาริราช
 - ง. สุภาสิตโคลงโลกนิติ
๘. เรื่อง “สุภาสิตโคลงโลกนิติ” ถูกจารึกไว้ในวัดในสมัยใด
 - ก. รัชกาลที่ ๑
 - ข. รัชกาลที่ ๓
 - ค. รัชกาลที่ ๒
 - ง. รัชกาลที่ ๔
๙. คำว่า โคลงโลกนิติ หมายถึงเรื่องอะไรบ้าง
 - ก. โคลงสุภาสิต
 - ข. มีคติสอนใจ
 - ค. มีคุณค่าเชิงคติธรรม
 - ง. ถูกทุกข้อ
๑๐. ข้อต่อไปนี้ เป็นโคลงสี่สุภาพบาทแรก ข้อใดถูกต้อง
 - ก. พระจันทร์จรจร่าง
 - ข. มีสิ่งพึงบรรจบให้
 - ค. เป็นผู้หญิงให้รู้
 - ง. บ้านคือวิมานของ
 - แต่ข้าง ขึ้นเฮย
 - ครบบาท
 - เป็นผู้ หญิงเฮย
 - ทุกคน จริงเฮย

๑๑. ข้อต่อไปนี้เป็นโคลงสี่สุภาพบาทสุดท้าย ข้อใดถูกต้อง
ก. จงเร่งฝึกใจพิน	เพื่อพินเมืองไทย
ข. ชีวิตผิดพลาดไป	ต้องแก้ไขเฮย
ค. ผู้หญิงดีมีค่า	เกินกว่าค่าชาน
ง. งูเห็นนมไก่แล้ว	เลื้อยหายไปเลย
๑๒. ข้อต่อไปนี้เป็นโคลงสี่สุภาพ ๑ บาท ข้อใดมีคำเอกโทษ
ก. สูงก็สอยด้วยไม้	อาจเอื้อมเอาถึง
ข. คนดั่งนี้ถาแคล้ว	คลาดพันภัยยัน
ค. หย่อมหญ้าเหี่ยวแห้งเชื้อ	บอกร้ายแสงดิน
ง. เมืองดั่งนี้เลิศแล้	ไพร่ฟ้าเปรมปรีดี
๑๓. ข้อต่อไปนี้เป็นโคลงสี่สุภาพบาทแรก ข้อใดมีคำโทโทษ
ก. หอมกลิ่นดอกไม้ที่	ในสวน
ข. ความรู้ดั่งยี่ง่า	สินทรัพย์
ค. ราชาธิราชน้อม	ในสัตย์
ง. น้ำเหม็นล้างสิ่งเหน้า	โฉนหยุด
๑๔. ข้อใดไม่ได้มีความหมายตรงกับคำว่า อัญชยม
ก. ข้าพเจ้า	ข. อาตมา
ค. ข้าพระพุทธเจ้า	ง. ใต้ฝ่าละอองพระบาท
๑๕. ข้อใดมีสัมผัสพยัญชนะมากกว่าข้ออื่นๆ
ก. เคียดฆ่าคนอนันต์	หนักนั้น
ข. ความรู้ดั่งยี่ง่า	สินทรัพย์
ค. ปองตฉินนินทา	ห่อนเว้น
ง. ทำบุญบุญแต่ง	เห็นผล
๑๖. ข้อใดเป็นโวหารอุปมา
ก. คนใดละพ้อทั้ง	มารดา
อันทุพพลชรา	ภาพแล้ว
ข. ก้านบัวบอกลึกต้น	ชลธาร
มรรยาทส่อสันดาน	ชาติเชื้อ
ค. คนใดคนหนึ่งผู้	ใจฉกรรจ์
เคียดฆ่าคนอนันต์	หนักแท้
ง. ผจญคนมักโกรธ	ไมตรี
ผจญหมู่ทรชนดี	ต่อตั้ง
๑๗. ข้อใดไม่เป็นการเปรียบเทียบ
ก. ความรู้ดั่งยี่ง่า	สินทรัพย์
ข. โทษท่านผู้อื่นเพียง	เมถิดงา
ค. โทษตนทำฎา	หนักยิ่ง
ง. ปกปิดคิดซ่อนเร้น	เรื่องร้ายหายสูญ

๑๘. ข้อใดสอนให้รู้จักอดทน

ก. เบิกทรัพย์วันละบาทซื้อ	มังสา
ข. ถึงจนหนสู้กัด	กินเกลือ
ค. ผจญคนมักโกรธด้วย	ไมตรี
ง. ตัดจันท์พินม่วงไม้	จัมบก

๑๙. ข้อใดสอนให้รักเกียรติของตน

ก. ดุดวงวงศศิฉาย	ดาวดาษ ประดับมา
ข. อย่าเอื้อมเด็ดดอกฟ้า	มาถนอม
ค. อดอยากเยี่ยงอย่างเสือ	สงวนศักดิ์
ง. ทองบ่รองรับพิน	ห่อนแก้วมีศรี

๒๐. เรื่อง “สุภาชิตโคลงโลกนิติ” แรกเริ่มเดิมทีแต่งกันมาในสมัยใด

ก. กรุงสุโขทัย	ข. กรุงศรีอยุธยา
ค. กรุงรัตนโกสินทร์	ง. ถูกทุกข้อ

เฉลยแบบทดสอบก่อนเรียน – หลังเรียน

๑. ง	๒. ค	๓. ค	๔. ง	๕. ก
๖. ง	๗. ก	๘. ข	๙. ง	๑๐. ข
๑๑. ก	๑๒. ง	๑๓. ง	๑๔. ก	๑๕. ก
๑๖. ข	๑๗. ข	๑๘. ข	๑๙. ค	๒๐. ง

๑๓. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

๑. ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑/๒๕๖๙

- จัดกิจกรรมได้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ มีจุดประสงค์ K P A
- มีการบูรณาการ คุณธรรม / การต้านการทุจริต / หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
- จัดกิจกรรมไม่ได้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ เนื่องจาก.....

๒. ผลการเรียนรู้ของนักเรียน

- จำนวนนักเรียนที่ผ่านการประเมิน.....คน คิดเป็นร้อยละ.....
- จำนวนนักเรียนที่ไม่ผ่านการประเมิน.....คน คิดเป็นร้อยละ.....
- อื่น ๆ

๓. ปัญหาและอุปสรรค

- กิจกรรมการจัดการเรียนรู้ ไม่เหมาะสมกับเวลา
- มีนักเรียนทำใบงาน / ใบกิจกรรมไม่ทันตามเวลาที่กำหนดเวลา
- มีนักเรียนที่ไม่สนใจเรียน
- อื่น ๆ.....

๔. ข้อเสนอแนะ / แนวทางแก้ไข

- ควรนำแผนไปปรับปรุง เรื่อง.....
- แนวทางแก้ไขนักเรียนที่ไม่ผ่านการประเมิน / ไม่สนใจเรียน.....
- ไม่มีข้อเสนอแนะ

ลงชื่อ.....ผู้สอน
(นางสาวพิชญอร นระธาธร)
ตำแหน่ง ครูชำนาญการพิเศษ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒
ผู้สอน นางสาวพิชญ์อร นระราธร

รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑ รายวิชา ภาษาไทย
ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๔
เรื่อง โคลงโลกนิติ
เรื่อง การแต่งโคลงสี่สุภาพ
เวลา ๑ ชั่วโมง

๑. มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ท ๕.๑ เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมไทยอย่างเห็นคุณค่า และนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

๒. ตัวชี้วัด / ผลการเรียนรู้

ท ๕.๑ ม.๑ / ๒ วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรม ที่อ่านพร้อมยกเหตุผลประกอบ

๓. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

โคลงสี่สุภาพเป็นคำประพันธ์ประเภทร้อยกรองประเภทหนึ่งที่เกิดจากการเรียบเรียงคำให้สละสลวย ทำให้เกิดอรรถรสมีความงดงามทางภาษา เน้นลักษณะการบังคับคำเป็นพิเศษในเรื่องเสียงวรรณยุกต์เอกและเสียงวรรณยุกต์โทในโคลงสี่สุภาพ ๑ บทต้องมีเสียงวรรณยุกต์เอก ๗ คำและโท ๔ คำ

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. นักเรียนอ่านโคลงสี่สุภาพได้ถูกต้อง
๒. นักเรียนบอกรูปแบบของโคลงสี่สุภาพได้
๓. นักเรียนเรียงคำให้เป็นโคลงสี่สุภาพได้

๕. สาระการเรียนรู้

๑. การอ่านโคลงสี่สุภาพ
๒. รูปแบบฉันทลักษณ์ของโคลงสี่สุภาพ
๓. การแต่งโคลงสี่สุภาพ

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๑. รักความเป็นไทย
๒. มีวินัย
๓. ใฝ่เรียนรู้
๔. มุ่งมั่นในการทำงาน

๗. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

๗. ความสามารถในการสื่อสาร
๘. ความสามารถในการคิด
๓. ความสามารถในการแก้ปัญหา
๔. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

๘. ชิ้นงานหรือภาระงาน (หลักฐาน / ร่องรอยแสดงความรู้)

- ใบความรู้
- แบบฝึกหัดชุดที่ ๒.๑

๙. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นที่ ๑ นักเรียนแบ่งกลุ่มออกเป็นกลุ่มละ ๔ - ๕ คน แต่ละกลุ่มประกอบไปด้วยนักเรียนที่มีระดับภูมิปัญญาสูง กลาง และต่ำ ให้แต่ละกลุ่มเลือกหัวหน้ากลุ่ม รองหัวหน้ากลุ่ม และเลขานุการกลุ่ม ควรใช้กลุ่มเดิมตลอดบทที่ ๑

ขั้นที่ ๒ ให้นักเรียนทุกคนฟังครูอ่านหรือฟังเทป / ซีดี โคลงสี่สุภาพ “โคลงโลกนิติ” จากหนังสือเรียนชุดวรรณคดีวิจักษ์ บทที่ ๒ ครูสนทนาเกี่ยวกับรูปแบบโคลงสี่สุภาพให้นักเรียนฝึกสังเกต จากนั้นให้แต่ละกลุ่มอ่านแบบร้อยแก้วธรรมดาก่อน

ขั้นที่ ๓ ครูอ่านโคลงสี่สุภาพ “โคลงโลกนิติ” ตอนใดตอนหนึ่ง เป็นทำนองเสนาะให้นักเรียนฟัง ๒ ครั้ง ให้นักเรียนฝึกอ่านตาม จากนั้นครูใช้แผนภูมิตัวอย่างโคลงสี่สุภาพจากแหล่งอื่น อีก ๑ บท จากวรรณคดีเรื่อง กำสรวลศรีปราชญ์ อ่านให้นักเรียนฟังดังนี้

ธรรมเนียมนี้	เป็นพยาน
เราก็จิษย์มีอาจารย์	หนึ่งบ้าง
เราผิดท่านประหาร	เราชอบ
เราบผิดท่านมล้าง	ดาบนี้ คั้นสนอง

นักเรียนฝึกอ่านทั้ง ๒ บท ทีละกลุ่ม

ขั้นที่ ๔ นักเรียนศึกษารูปแบบของโคลงสี่สุภาพจากใบความรู้ (ท้ายแผน) จากนั้นให้แต่ละกลุ่มช่วยกันเรียงคำที่กำหนดให้เป็นโคลงสี่สุภาพ ๑ บท โดยทำในแบบฝึกหัด ชุดที่ ๒.๑ (ท้ายแผน) เสร็จแล้วครูเฉลยบนกระดานดำ นักเรียนแต่ละกลุ่มแลกเปลี่ยนกันตรวจ ให้ทุกกลุ่มอ่านโคลงสี่สุภาพที่เรียงถูกต้องแล้วทีละกลุ่ม

ขั้นที่ ๕ นักเรียนทุกคนทำแบบฝึกหัดชุดที่ ๒.๒ (ท้ายแผน) ชุด แต่งต่อโคลงสี่สุภาพ เสร็จแล้วนำส่งครูตรวจสอบและประเมินผลโดยการให้เป็นคะแนนตามระดับคุณภาพ ส่งคืนนักเรียนเก็บรวบรวมในแฟ้มสะสมผลงาน

๑๐. สื่อการเรียนรู้

- บัตรคำศัพท์
- แฟ้มสะสมผลงาน

๑๑. แหล่งการเรียนรู้

ห้องเรียน, หนังสือเรียน, สื่อต่างๆ

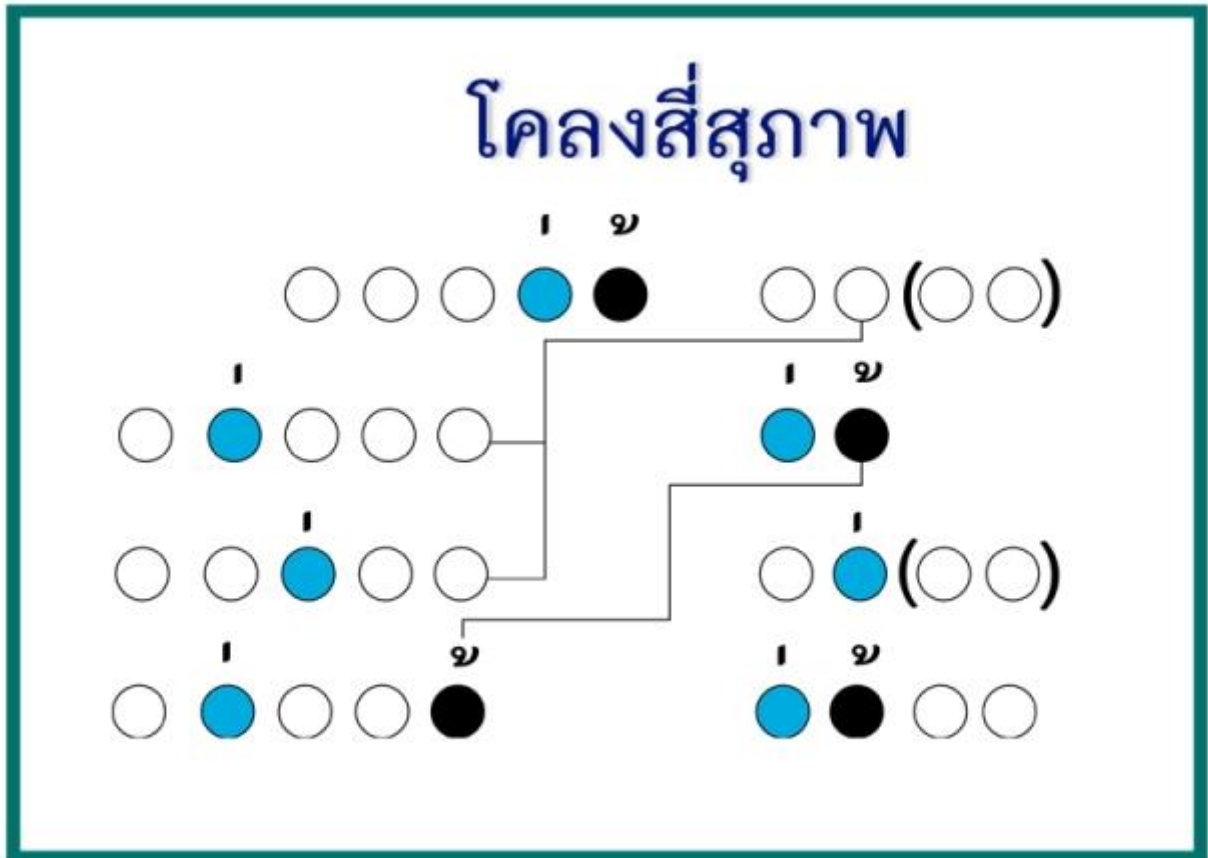
๑๒. การวัดและประเมินผล

ชิ้นงาน / ภาระงาน	วิธีการวัดผล	เครื่องมือวัดผล	เกณฑ์การให้คะแนน	เกณฑ์การผ่าน
๑. ด้านความรู้ (K) นักเรียนเรียงคำให้เป็น โคลงสี่สุภาพได้	ตรวจงานรายกลุ่ม	ตรวจงานรายกลุ่ม	๘ - ๑๐ = ดีมาก ๖ - ๗ = ดี ๕ = พอใช้ ต่ำกว่า ๕ = ปรับปรุง	ระดับพอใช้ขึ้นไป
๒. ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) นักเรียนอ่านโคลงสี่ สุภาพ	แบบประเมินรายกลุ่ม	ตรวจงานรายกลุ่ม	๕ = ดีมาก ๔ = ดี ๓ = พอใช้ ต่ำกว่า ๓ = ปรับปรุง	ระดับพอใช้ขึ้นไป
๓. ด้านเจตคติ-ค่านิยม (A) สังเกตพฤติกรรมด้าน คุณลักษณะ	แบบประเมินการ สังเกตพฤติกรรม และ แบบประเมินผลงาน	สังเกตรายบุคคล	๑๖ = ดีมาก ๑๓ - ๑๕ = ดี ๑๐ - ๑๒ = พอใช้ ต่ำกว่า ๑๐ = ปรับปรุง	ระดับพอใช้ขึ้นไป

๑๒. กิจกรรมเสนอแนะ

เพิ่มเติมสื่อการสอนอื่นๆ ที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้อย่างหลากหลาย

ใบความรู้ เรื่อง โคลงสี่สุภาพ

๑. ลักษณะคำประพันธ์โคลงสี่สุภาพ

โคลงสี่สุภาพกำหนดให้บทหนึ่งมี ๔ บาท บาทหนึ่งมี ๒ วรรค คือ วรรคหน้ากับวรรคหลัง วรรคหน้ามี ๕ พยางค์ วรรคหลังมี ๒ พยางค์ ยกเว้นบาทที่ ๔ ให้มี ๔ พยางค์ และเพิ่มคำสร้อยได้ที่บาทที่ ๑ และ ๓ แห่งละ ๒ พยางค์

โคลงสี่สุภาพมีตำแหน่งบังคับคำเอก ๗ แห่ง คำโท ๒ แห่ง คำเอกนั้นสามารถใช้คำตายหรือคำเอกโทซแทนได้ ส่วนคำโทให้ใช้โทโทซแทนได้

๒. คำเป็นคำตาย

มีลักษณะดังต่อไปนี้

คำเป็น

๑. คำที่ประสมสระเสียงยาวในมาตราแม่ ก กา เช่น ตามี ดี ู โตุ โลเล เกร รวมทั้งคำที่ประสมสระอำ ไ- ไ- เ-า เช่น น้ำ ใจ ไม่ เา

๒. คำที่มีตัวสะกดในมาตราแม่ กน กน เกย เกอว เช่น เป็นสาวแล้วยังกินนมเนย ผองเพื่อนหิวโหยความเป็นธรรม

คำตาย

๑. คำที่ประสมสระเสียงสั้นในมาตราแม่ ก กา เช่น จะ กะที เตะ ทะลุ โลละ ละ ฉะฉะ เป็นต้น

๒. คำที่มีตัวสะกด ในมาตราแม่ กก กค กบ เช่น สุขมาก ทุกข์หมด เมฆ โรค พยัคฆ์ กฎ วุฒิ ภาพ
รูป เป็นต้น

๓. คำเอก

คือคำที่มีรูปวรรณยุกต์เอกกำกับ เช่น แม่ เก่ง ไม่ เด่น ต่อ พรั่ง คำเอกโทษ คือ การเปลี่ยนพยัญชนะ
เพื่อให้เขียนด้วยรูปวรรณยุกต์เอกได้ เช่น ผู้คน เขียนว่า พู่คน ข้าว เขียนว่า ค่าว ถ้ำ เขียนว่า ท่า ฟ้า เขียนว่า
ฟ้า เป็นต้น

๔. คำโท

คือคำที่มีรูปวรรณยุกต์โทกำกับ เช่น ฟ้า บ้าน ไกล เข้า คำโทโทษ คือการเปลี่ยนพยัญชนะต้นเพื่อให้
เขียนด้วยรูปวรรณยุกต์โทได้ โดยออกเสียงเหมือนเดิม เช่น ฟ่าง เขียนเป็น ผ่าง คำว่า เขียนเป็น ขว่า แน่ เขียน
เป็นแห้น เง่า เขียนเป็น เหง้า ร้าย เขียนเป็น หาร้าย เป็นต้น

๕. คำสร้อย

คือคำที่เขียนเพิ่มเติมขึ้นท้ายวรรคที่อนุญาตให้ใช้คำสร้อยได้ โดยไม่กำหนดความหมายเพิ่มขึ้นเพื่อความ
ไพเราะ เช่น “ภูมราอยู่ไกลสถาน นบโยชน์ ก็ดี “ หรืออาจต้องใช้คำสร้อยเพียงคำเดียว เพื่อต่อความให้
สมบูรณ์ เช่น “เว้นเล่าลิขิตสัง เกตว่าง เว้นนา”

ลักษณะการบังคับ

๑. โคลงสี่สุภาพ ๑ บท มี ๔ วรรค
๒. โคลงสี่สุภาพ ๑ วรรค แล่งออกเป็น วรรคหน้า และวรรคหลัง
๓. โคลงสี่สุภาพ วรรคหน้า มี ๕ คำ วรรคหลังมี ๒ คำ ส่วนคำที่อยู่ใน
วงเล็บสีเขียวจะมีหรือไม่มีก็ได้ เป็นเพียงสร้อยเพื่อให้ไพเราะ
๔. โคลงสี่สุภาพ ๑ บท จะบังคับให้มีวรรณยุกต์เอก ๗ คำ และโท ๔ คำ
(ในกรณีที่หากำที่ต้องใช้รูปวรรณยุกต์ไม่ได้ จะใช้เสียงวรรณยุกต์แทน)
๕. การสัมผัสหรือคำคล้องจอง เป็นไปตามเส้นสีน้ำเงินแผนผัง

แบบฝึกเสริมทักษะ ชุดที่ ๒.๑

คำชี้แจง : ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันเรียงคำที่กำหนดให้ต่อไปนี้เป็น

โคลงสี่สุภาพ ๒ บท

ไทยรบ / ยอมสละ / ไครราน / เสียเนื้อเลือด / แดนไทย / เสียชีพ / ขาดดิน
ไครรุกตัว / เกียรติงาม / ลิ่นแล / จนสุดใจ / ชื่อก้อง / ไปเสียสิ้น / หลั่งไหล
อยู่คง / ยืนยง / เราก้เหมือน / สกุนไทย / ไทยอยู่ / หากสยาม / หมดสิ้น / ได้ฤา

จงเรียงให้เป็นโคลงสี่สุภาพ

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

กลุ่ม

- สมาชิก :
- ๑.
 - ๒.
 - ๓.
 - ๔.
 - ๕.

๑๓. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

๑. ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑/๒๕๖๙

- จัดกิจกรรมได้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ มีจุดประสงค์ K P A
- มีการบูรณาการ คุณธรรม / การต้านการทุจริต / หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
- จัดกิจกรรมไม่ได้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ เนื่องจาก.....

๒. ผลการเรียนรู้ของนักเรียน

- จำนวนนักเรียนที่ผ่านการประเมิน.....คน คิดเป็นร้อยละ.....
- จำนวนนักเรียนที่ไม่ผ่านการประเมิน.....คน คิดเป็นร้อยละ.....
- อื่น ๆ

๓. ปัญหาและอุปสรรค

- กิจกรรมการจัดการเรียนรู้ ไม่เหมาะสมกับเวลา
- มีนักเรียนทำใบงาน / ใบกิจกรรมไม่ทันตามเวลาที่กำหนดเวลา
- มีนักเรียนที่ไม่สนใจเรียน
- อื่น ๆ.....

๔. ข้อเสนอแนะ / แนวทางแก้ไข

- ควรนำแผนไปปรับปรุง เรื่อง.....

- แนวทางแก้ไขนักเรียนที่ไม่ผ่านการประเมิน / ไม่สนใจเรียน.....

- ไม่มีข้อเสนอแนะ

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(นางสาวพิชญอร นระธาธร)

ตำแหน่ง ครูชำนาญการพิเศษ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓
ผู้สอน นางสาวพิชญ์อร นระราช

รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑ รายวิชา ภาษาไทย
ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๔
เรื่อง โคลงโลกนิติ
เรื่อง การอ่านทำนองเสนาะ
เวลา ๑ ชั่วโมง

๑. มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ท ๕.๑ เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมไทยอย่างเห็นคุณค่า และนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

๒. ตัวชี้วัด / ผลการเรียนรู้

ท ๕.๑ ม.๑ / ๕ ท่องจำบทอาขยานตามที่กำหนดและบทร้อยกรองที่มีคุณค่าตามความสนใจ

๓. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การอ่านออกเสียงคำประพันธ์ประเภทร้อยกรองผู้อ่านต้องอ่านถูกต้องทั้งด้านอักขระ การเว้นวรรคตอน ระดับสูงต่ำของเสียงตามบริบทแห่งเนื้อหา จึงจะทำให้เกิดอารมณ์และเพิ่มคุณค่าเด่นชัดทางด้านวรรณศิลป์

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. นักเรียนอ่านทำนองเสนาะโคลงสี่สุภาพได้
๒. นักเรียนถอดบทร้อยกรองเป็นร้อยแก้วได้
๓. นักเรียนเก็บใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้

๕. สาระการเรียนรู้

๑. การอ่านทำนองเสนาะโคลงสี่สุภาพ
๒. การถอดบทร้อยกรองเป็นร้อยแก้ว
๓. การอ่านและบอกความหมายคำยากในบทเรียน

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๑. รักความเป็นไทย
๒. มีวินัย
๓. ใฝ่เรียนรู้
๔. มุ่งมั่นในการทำงาน

๗. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

๑. ความสามารถในการสื่อสาร
๒. ความสามารถในการคิด
๓. ความสามารถในการแก้ปัญหา
๔. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

๘. ชิ้นงานหรือภาระงาน (หลักฐาน / ร่องรอยแสดงความรู้)

แบบฝึกหัดชุดที่ ๓.๑

๙. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นที่ ๑. นักเรียนแบ่งกลุ่มออกเป็นกลุ่มละ ๔ - ๕ คน แต่ละกลุ่มประกอบไปด้วยนักเรียนที่มีระดับภูมิปัญญาสูง กลาง และต่ำ ให้แต่ละกลุ่มเลือกหัวหน้ากลุ่ม รองหัวหน้ากลุ่ม และเลขานุการกลุ่ม ควรใช้กลุ่มเดิมตลอดบทเรียน

ขั้นที่ ๒. ครูอธิบายลักษณะการอ่านทำนองเสนาะให้นักเรียนซักถามข้อสงสัย เพื่อทบทวนเรื่องหลักการอ่านทำนองเสนาะที่เรียนมาแล้ว

ขั้นที่ ๓. เปิดคลิปการอ่านทำนองเสนาะหรือครูอ่านให้นักเรียนฟัง นักเรียนฝึกอ่านตาม จากนั้นให้แต่ละกลุ่มอ่านทำนองเสนาะโคลงสี่สุภาพจากโคลงโลกนิติ กลุ่มละ ๓ บท ร่วมกันวิจารณ์การอ่านของแต่ละกลุ่ม

ขั้นที่ ๔. หัวหน้ากลุ่มแต่ละกลุ่มดูแลให้สมาชิกทุกคนอ่านทำนองเสนาะคนละ ๓ บท และประเมินการอ่านของสมาชิกทุกคน

ขั้นที่ ๕. นักเรียนแต่ละกลุ่มทำแบบฝึกเสริมทักษะ ชุดที่ ๓.๑ (ท้ายแผน) ชุด คัดลอกคำกลอนจากโคลงโลกนิติ กลุ่มละ ๓ บท แล้วถอดคำกลอนเป็นร้อยแก้ว เสร็จแล้วนำส่งครูตรวจสอบและประเมินผล จากนั้นประกาศผลการประเมินให้ทุกกลุ่มได้รับทราบ

ขั้นที่ ๖. นักเรียนทุกคนทำแบบฝึกเสริมทักษะ ที่ ๓.๒ (ท้ายแผน) ชุด หาความหมายของคำที่กำหนดให้ เสร็จแล้วครูเฉลยบนกระดานนักเรียนแลกเปลี่ยนกันตรวจนำส่งครูสรุปและประกาศผล

๑๐. สื่อการเรียนรู้

- คลิปตัวอย่างการอ่านทำนองเสนาะ
- หนังสือเรียน ชุด วรรณคดีวิจักษ์ ชั้น ม. ๑

๑๑. แหล่งการเรียนรู้

ห้องเรียน, หนังสือเรียน, สื่อต่างๆ

๑๒. การวัดและประเมินผล

ชิ้นงาน / ภาระงาน	วิธีการวัดผล	เครื่องมือวัดผล	เกณฑ์การให้คะแนน	เกณฑ์การผ่าน
๑. ด้านความรู้ (K) นักเรียนทำแบบฝึกเสริมทักษะ ชุดที่ ๓.๑ ได้	แบบประเมินการสังเกตพฤติกรรม และแบบประเมินผลงาน	ตรวจงานรายกลุ่ม	๘ - ๑๐ = ดีมาก ๖ - ๗ = ดี ๕ = พอใช้ ต่ำกว่า ๕ = ปรับปรุง	ระดับพอใช้ขึ้นไป
๒. ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) นักเรียนอ่านทำนองเสนาะ	แบบประเมินรายกลุ่ม	ตรวจงานรายกลุ่ม	๕ = ดีมาก ๔ = ดี ๓ = พอใช้ ต่ำกว่า ๓ = ปรับปรุง	ระดับพอใช้ขึ้นไป
๓. ด้านเจตคติ-ค่านิยม (A) สังเกตพฤติกรรมด้านความพอเพียง	แบบประเมินการสังเกตพฤติกรรม และแบบประเมินผลงาน	สังเกตรายบุคคล	๑๖ = ดีมาก ๑๓ - ๑๕ = ดี ๑๐ - ๑๒ = พอใช้ ต่ำกว่า ๑๐ = ปรับปรุง	ระดับพอใช้ขึ้นไป

๑๒. กิจกรรมเสนอแนะ

เพิ่มเติมสื่อการสอนอื่นๆ ที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้อย่างหลากหลาย

๑๓. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

๑. ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑/๒๕๖๙

- จัดกิจกรรมได้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ มีจุดประสงค์ K P A
- มีการบูรณาการ คุณธรรม / การต้านการทุจริต / หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
- จัดกิจกรรมไม่ได้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ เนื่องจาก.....

๒. ผลการเรียนรู้ของนักเรียน

- จำนวนนักเรียนที่ผ่านการประเมิน.....คน คิดเป็นร้อยละ.....
- จำนวนนักเรียนที่ไม่ผ่านการประเมิน.....คน คิดเป็นร้อยละ.....
- อื่น ๆ

๓. ปัญหาและอุปสรรค

- กิจกรรมการจัดการเรียนรู้ ไม่เหมาะสมกับเวลา
- มีนักเรียนทำใบงาน / ใบกิจกรรมไม่ทันตามเวลาที่กำหนดเวลา
- มีนักเรียนที่ไม่สนใจเรียน
- อื่น ๆ.....

๔. ข้อเสนอแนะ / แนวทางแก้ไข

- ควรนำแผนไปปรับปรุง เรื่อง.....

- แนวทางแก้ไขนักเรียนที่ไม่ผ่านการประเมิน / ไม่สนใจเรียน.....

- ไม่มีข้อเสนอแนะ

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(นางสาวพิชญอร นระธาธร)

ตำแหน่ง ครูชำนาญการพิเศษ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔
ผู้สอน นางสาวพิชญาวรรณ นระราธร

รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑ รายวิชา ภาษาไทย
ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๔
เรื่อง โคลงโลกนิติ
เรื่อง การวิจารณ์เรื่อง
เวลา ๑ ชั่วโมง

๑. มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ท ๕.๑ เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมไทยอย่างเห็นคุณค่า และนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

๒. ตัวชี้วัด / ผลการเรียนรู้

ท ๕.๑ ม.๑ / ๒ วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมที่อ่านพร้อมยกเหตุผลประกอบ

๓. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การวิจารณ์เรื่องที่อ่านหรือฟัง เป็นการแสดงความรู้สึกรู้สึกหรือความคิดเห็นส่วนตัวที่มีต่อเรื่องที่อ่านหรือฟังแต่ทั้งนี้ต้องอยู่ในกรอบแห่งวัฒนธรรมอันดีงาม ไม่ควรแสดงความคิดเห็นที่จะทำให้เกิดโทษต่อผู้อื่น

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

- นักเรียนเก็บใจความสำคัญของเรื่องที่ได้
- นักเรียนเขียนวิจารณ์เรื่องที่ได้
- นักเรียนตอบคำถามเกี่ยวกับเรื่องที่ได้

๕. สาระการเรียนรู้

- การอ่านเรื่องสั้น
- การวิจารณ์เรื่อง
- การตอบคำถาม

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

- รักความเป็นไทย
- มีวินัย
- ใฝ่เรียนรู้
- มุ่งมั่นในการทำงาน

๗. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

๗. ความสามารถในการสื่อสาร
- ๗.๑. ความสามารถในการคิด
๗. ความสามารถในการแก้ปัญหา
๗. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

๘. ชิ้นงานหรือภาระงาน (หลักฐาน / ร่องรอยแสดงความรู้)

แบบฝึกหัดชุดที่ ๔.๑

๙. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นที่ ๑. นักเรียนแบ่งกลุ่มออกเป็นกลุ่มละ ๔ – ๕ คน แต่ละกลุ่มประกอบไปด้วยนักเรียนที่มีระดับภูมิปัญญาสูง กลาง และต่ำ ให้แต่ละกลุ่มเลือกหัวหน้ากลุ่ม รองหัวหน้ากลุ่ม และเลขานุการกลุ่ม ควรใช้กลุ่มเดิมตลอดบทเรียน

ขั้นที่ ๒ ครูให้นักเรียนศึกษาใบความรู้ และดูตัวอย่างการเขียนคำวิพากษ์วิจารณ์(ท้ายแผน) แล้วช่วยกันเสนอความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักในการเขียนคำวิพากษ์วิจารณ์เรื่องตามความคิดของนักเรียน โดยครูช่วยสรุปเป็นข้อ ๆ

ขั้นที่ ๓. ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปความรู้เรื่อง การเขียนคำวิพากษ์วิจารณ์ ดังนี้

๑. การเขียนคำวิพากษ์วิจารณ์เรื่องที่ฟังและอ่านมีจุดมุ่งหมายเพื่อแสดงความคิดเห็นในเรื่องที่ฟังและอ่าน

๒. หลักในการเขียนคำวิพากษ์วิจารณ์เรื่องที่ฟัง หรืออ่านคือ

อ่าน หรือฟังเรื่องโดยตลอด จากนั้นเก็บใจความสำคัญ และเขียนสรุป

หัวข้อในการเขียนสรุป ได้แก่ จุดประสงค์ เนื้อเรื่อง คุณค่าของเรื่อง ความน่าสนใจการลำดับเรื่อง ความถูกต้องในการใช้ภาษา

เขียนแสดงความคิดเห็นเป็นต้นร่างก่อนเสมอ

นำต้นร่างมาปรับปรุง ตรวจสอบ แก้ไขภาษาที่ใช้ให้ถูกต้อง แล้วเขียนเป็นฉบับที่

ถูกต้องสมบูรณ์

ขั้นที่ ๔. นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันหาคำประพันธ์ใน โคลงโลกนิติ กลุ่มละ ๑บท มาถอดความหมายและวิพากษ์วิจารณ์ในแง่มุมต่างๆตามความคิดเห็นแล้วส่งตัวแทนนำเสนอหน้าชั้นเรียน

ขั้นที่ ๕. นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันอ่านบทร้อยกรองแล้วตอบคำถามในแบบฝึกเสริมทักษะ ที่ ๔.๑ (ท้ายแผน)

ขั้นที่ ๖. นักเรียนทำแบบฝึกเสริมทักษะ ที่ ๔.๒ (ท้ายแผน) ชุติเขียนวิจารณ์บทความที่กำหนดให้ เสร็จแล้วนำเสนอครูตรวจสอบและประเมินผล

๑๐. สื่อการเรียนรู้

- กระดาษ ปากกา
- หนังสือเรียน ชุด วรรณคดีวิจักษ์ ชั้น ม. ๑

๑๑. แหล่งการเรียนรู้

ห้องเรียน, หนังสือเรียน, สื่อต่างๆ

๑๒. การวัดและประเมินผล

ชิ้นงาน / ภาระงาน	วิธีการวัดผล	เครื่องมือวัดผล	เกณฑ์การให้คะแนน	เกณฑ์การผ่าน
๑. ด้านความรู้ (K) นักเรียนทำแบบฝึกเสริมทักษะ ชุดที่ ๓.๑ ได้	แบบประเมินการสังเกตพฤติกรรม และแบบประเมินผลงาน	ตรวจงานรายกลุ่ม	๘ - ๑๐ = ดีมาก ๖ - ๗ = ดี ๕ = พอใช้ ต่ำกว่า ๕ = ปรับปรุง	ระดับพอใช้ขึ้นไป
๒. ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) -นักเรียนวิจารณ์บทประพันธ์ -นักเรียนนำเสนอผลงาน	แบบประเมินรายกลุ่ม	ตรวจงานรายกลุ่ม	๕ = ดีมาก ๔ = ดี ๓ = พอใช้ ต่ำกว่า ๓ = ปรับปรุง	ระดับพอใช้ขึ้นไป
๓. ด้านเจตคติ-ค่านิยม (A) สังเกตพฤติกรรมด้านความพอเพียง	แบบประเมินการสังเกตพฤติกรรม และแบบประเมินผลงาน	สังเกตรายบุคคล	๑๖ = ดีมาก ๑๓ - ๑๕ = ดี ๑๐ - ๑๒ = พอใช้ ต่ำกว่า ๑๐ = ปรับปรุง	ระดับพอใช้ขึ้นไป

๑๒. กิจกรรมเสนอแนะ

เพิ่มเติมสื่อการสอนอื่นๆ ที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้อย่างหลากหลาย

ใบความรู้ เรื่องหลักการเขียนวิจารณ์

การวิพากษ์วิจารณ์จากการอ่านและการฟัง

ทุกวันนี้คนเรามีสิ่งที่ต้องอ่านและฟังจำนวนมาก เป็นต้นว่า ข่าว รายงาน บทความ โฆษณาต่าง ๆ คำอภิปราย บางครั้งเมื่ออ่านหรือฟังสิ่งต่าง ๆ แล้วจะมีการวิพากษ์วิจารณ์ว่าเรื่องนั้นมีประโยชน์หรือให้ข้อคิดหรือไม่ มีประโยชน์อย่างไร น่าเชื่อถือเพียงใด ผู้เขียนหรือผู้พูดเรื่องนั้นมีจุดประสงค์อะไร การวิพากษ์วิจารณ์หรือแสดงความคิดเห็นเรื่องต่าง ๆ ช่วยให้มีความคิดเห็นแตกฉาน รู้จักพิจารณาสิ่งที่อ่านและฟัง

การที่จะวิพากษ์วิจารณ์เรื่องราวต่าง ๆ จะต้องรู้จักวิเคราะห์เรื่องที่อ่านหรือฟัง การวิเคราะห์จะแตกต่างกันไปตามลักษณะของเรื่อง เช่น ข่าว คงต้องพิจารณาว่ามีข้อเท็จจริงที่ควรเชื่อถือได้เพียงใด ถ้าเป็นบทความก็ต้องพิจารณาว่าผู้เขียนมีจุดประสงค์อะไร เนื้อหาเป็นประโยชน์อย่างไร วิธีการเสนอเรื่องราว น่าสนใจให้คนอยากอ่านไหม สำนวนภาษาที่ใช้เป็นอย่างไร ส่วนโฆษณานั้นต้องพิจารณาว่ากล่าวเกินจริงหรือไม่ สมควรเชื่อถือเพียงใด

การวิพากษ์วิจารณ์เรื่องใด ๆ ก็ตาม ควรปฏิบัติดังนี้

๑. อ่านหรือฟังเรื่องราวให้ตลอดด้วยความตั้งใจ เพื่อให้เกิดความเข้าใจ

๒. พิจารณาเรื่อง โดยทั่วไปจะพิจารณาในเรื่องต่อไปนี้

- ผู้เขียนหรือผู้พูดมีจุดประสงค์หรือต้องการอะไร
- เนื้อเรื่องให้ประโยชน์หรือให้ข้อคิดแก่ผู้อ่านหรือผู้ฟังอย่างไร
- เรื่องนั้นน่าเชื่อถือเพียงใด ผู้อ่านหรือผู้ฟังต้องรู้จักแยกแยะว่าอะไรเป็นข้อเท็จจริง อะไรเป็นความคิดเห็น
- การเสนอเรื่องน่าสนใจ จูงใจผู้อ่านหรือผู้ฟังหรือไม่
- การลำดับเรื่องราวต่อเนื่องสัมพันธ์กัน ช่วยให้เข้าใจเรื่องได้ดีเพียงใด ความเป็นเหตุเป็นผลหรือไม่
- สำนวนภาษาถูกต้อง ชัดเจน เหมาะสมกับเรื่องราวเพียงใด

๓. เขียนหรือพูดวิจารณ์ แสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล ตรงไปตรงมา ไม่ใช่ความรู้สึกส่วนตัวที่มีต่อผู้เขียนหรือผู้พูดเรื่องนั้น ๆ มาเกี่ยวข้องกับถ้อยคำที่สุภาพ

๔. มีมารยาทในการวิพากษ์วิจารณ์ ไม่กล่าวถึงเรื่องส่วนตัวของผู้อื่น ใช้ถ้อยคำที่สุภาพ

๕. มีการลำดับความคิดจะได้ไม่เกิดการสับสน วกวนไปมา

ตัวอย่าง

มาประหยัดกันเถอะ

ในยุคเศรษฐกิจรัดตัว ภาวะค่าครองชีพสูงเช่นนี้ ผู้บริโภคมักประสบปัญหาหารายรับไม่เพียงพอกับรายจ่าย ดังนั้น สิ่งที่ควรปฏิบัติที่สุดในปัจจุบัน คือ การประหยัด

การประหยัดคือการจัดสรรงบประมาณรายได้ให้พอเหมาะแก่อัตภาพรู้จักแบ่งรายได้ให้เป็นสัดส่วนใช้จ่ายในสิ่งที่จำเป็นและมีประโยชน์ รวมทั้งเก็บออมเงินไว้ใช้ในคราวจำเป็น เช่น โนยายมเจ็บไข้ได้ป่วย เป็นต้น การประหยัดไม่ใช่การตระหนี่ แต่เป็นการรู้จักใช้จ่ายเงินอย่างมีเหตุผล ไม่ใช้จ่ายสุรุ่ยสุร่าย ถ้าหากผู้บริโภครู้จักใช้จ่ายเงินอย่างประหยัดแล้ว จะช่วยขจัดปัญหาด้านเศรษฐกิจในครอบครัวได้อีกทางหนึ่ง

สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค ขอแนะนำวิธีการประหยัดเพื่อประโยชน์แก่ผู้บริโภคโดยวิธีการง่าย ๆ คือ ผู้บริโภคควรจัดทำบัญชีค่าใช้จ่ายแต่ละเดือน เพื่อแบ่งเงินรายรับและรายจ่ายไว้ในแต่ละเดือน เงินรายรับไม่มีปัญหา สำหรับเงินรายจ่ายควรแบ่งการใช้จ่ายเงินออกเป็นหมวด ๆ ได้แก่ อาหาร ที่อยู่อาศัย เครื่องนุ่งห่ม ยารักษาโรค ค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ด เช่น เสื้อผ้า การพักผ่อน เงินฝาก เก็บออม ฯลฯ เมื่อจัดทำบัญชีรายจ่ายในแต่ละเดือนแล้ว สิ่งสำคัญที่สุดก็คือ การรู้จักขมใจตนเองให้ปฏิบัติโดยการใช้จ่ายในจำนวนเงินที่กำหนดไว้ หากมีข้อบกพร่องในการแบ่งเงินใช้จ่ายในบัญชี ก็ควรปรับปรุงแก้ไขในเดือนต่อไปให้ดียิ่งขึ้น นอกจากนี้ ผู้ที่มีบุตรจะต้องแบ่งรายได้ส่วนหนึ่งสำหรับการศึกษาบุตรด้วย จึงจะไม่เกิดปัญหาเมื่อถึงคราวที่โรงเรียนเปิดเทอม

การประหยัดอีกอย่างหนึ่งก็คือ การรู้จักดัดแปลงสิ่งของเครื่องใช้ที่เหลือใช้ หรือไม่ใช่แล้วนำมาทำให้เกิดประโยชน์ เช่น การรู้จักนำเสื้อผ้าชุดเก่า ๆ มาดัดแปลงแก้ไขให้สามารถนำมาใช้ได้โดยไม่ต้องตัดเสื้อผ้าชุดใหม่หรือข้าว กับข้าว ที่เหลือในอาหารมื้อหนึ่ง ก็อาจจะอุ่นเก็บไว้ เพื่ออุ่นไว้รับประทานในมื้อต่อไปหรือดัดแปลงอาหารให้เป็นอาหารมื้อใหม่ได้อย่างดี ข้าวที่เหลืออาจนำไปตากแห้ง เพื่อทำให้เป็นขนมข้าวพองไว้บริโภคในครัวเรือนได้ นอกจากนี้การรู้จักประดิษฐ์วัสดุเหลือใช้ มาดัดแปลงเป็นของใช้ชิ้นใหม่ เช่น นำเศษผ้าที่เหลือใช้มาดัดแปลงเป็นผ้าปูโต๊ะ หรือ ตุ๊กตา ไม้ใช้ในบ้านเรือน หรือถ้าหากประดิษฐ์มากก็อาจจะขายเพื่อเพิ่มพูนรายได้ให้กับครอบครัว

หากผู้บริโภครู้จักประหยัดการใช้ไฟฟ้า น้ำประปา ก็จะช่วยประหยัดรายจ่ายในครอบครัวได้อีกทางหนึ่งด้วย

ตัวอย่างการเขียนวิพากษ์วิจารณ์

ผู้เขียนเรื่องนี้ต้องการเชิญชวนให้ทุกคนประหยัด โดยชี้ให้เห็นว่าการประหยัดเป็นทางหนึ่งที่จะช่วยให้ดำรงชีวิตในภาวะค่าครองชีพสูงได้ อีกทั้งยังได้เสนอแนะวิธีการประหยัดที่สามารถนำไปปฏิบัติได้ เช่น การจัดเงินรายได้เพื่อการใช้งานของครอบครัวและการดัดแปลงสิ่งของเหลือใช้และที่ไม่ใช้ให้เป็นสิ่งของชิ้นใหม่ที่นำมาใช้ประโยชน์ได้อีก บทความนี้จึงเป็นประโยชน์ต่อผู้อ่าน

ถ้าผู้เขียนจะได้กล่าวถึงวิธีการประหยัดนี้ ประหยัดไฟในครัวเรือน บทความนี้ก็จะมีคุณค่ายิ่งขึ้นสำหรับเนื้อหาและสำนวนภาษา โดยส่วนรวมเข้าใจได้ง่าย แต่ก็ยังมีคำหรือข้อความบางตอนที่ผู้อ่านทั่วไป อาจจะไม่เข้าใจนัก เช่นคำว่า การจัดสรรงบประมาณ อัตภาพ เป็นต้น

แบบฝึกเสริมทักษะ ชุดที่ ๓.๑

คำชี้แจง : ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มคัดเลือกโคลงสี่สุภาพจากโคลงโลกนิติ กลุ่มละ ๓ บท แล้วถอดคำกลอนนั้น

เป็นร้อยแก้ว

แบบฝึกเสริมทักษะ ชุดที่ ๔.๑

คำชี้แจง : ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มอ่านคำประพันธ์ต่อไปนี้แล้วตอบคำถาม

บท ๑

พระสมุทรสุดลิกลั่น	คณนา
สายดั่งทิ้งทอตมา	หยั่งได้
เขาสูงอ่าวจ้วดวา	กำหนด
จิตมนุษย์นี้ไซ้	ยากแท้ หยั่งถึง

บท ๒

เพื่อนกินสินทรัพย์แล้ว	แขนงหนี
หาง่ายหลายหมื่นมี	มากได้
เพื่อนตายถ่ายแทนชี -	วาอาตย์
หายากฝากผีไซ้	ยากแท้ จักหา

คำถาม

๑. ใจความสำคัญของโคลงบทที่ ๑ คืออะไร
๒. ใจความสำคัญของโคลงบทที่ ๒ คืออะไร
๓. ในโคลงบทที่ ๑ อะไรที่ไม่สามารถวัดได้
๔. ในโคลงบทที่ ๑ ได้สอนคนเราในเรื่องใด
๕. ในโคลงบทที่ ๒ ได้สอนคนเราในเรื่องใด
๖. เพื่อนประเภทใดมีมากที่สุดในสังคมยุคปัจจุบัน
๗. นักเรียนมีวิธีการวัดใจคนอย่างไรบ้าง
๘. นักเรียนคิดว่าตนเองมีเพื่อนตายหรือไม่ในขณะนี้ ถ้าคิดว่ามีเหตุใดจึงคิดว่าเขาเป็นเพื่อนตาย
๙. ในโคลงบทที่ ๑ อะไรบ้างที่สามารถวัดได้
๑๐. ในโคลงบทที่ ๑ และ ๒ มีลักษณะคล้ายกันในเรื่องใดบ้าง

๑๓. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

๑. ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑/๒๕๖๙

- จัดกิจกรรมได้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ มีจุดประสงค์ K P A
- มีการบูรณาการ คุณธรรม / การต้านการทุจริต / หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
- จัดกิจกรรมไม่ได้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ เนื่องจาก.....

๒. ผลการเรียนรู้ของนักเรียน

- จำนวนนักเรียนที่ผ่านการประเมิน.....คน คิดเป็นร้อยละ.....
- จำนวนนักเรียนที่ไม่ผ่านการประเมิน.....คน คิดเป็นร้อยละ.....
- อื่น ๆ

๓. ปัญหาและอุปสรรค

- กิจกรรมการจัดการเรียนรู้ ไม่เหมาะสมกับเวลา
- มีนักเรียนทำใบงาน / ใบกิจกรรมไม่ทันตามเวลาที่กำหนดเวลา
- มีนักเรียนที่ไม่สนใจเรียน
- อื่น ๆ.....

๔. ข้อเสนอแนะ / แนวทางแก้ไข

- ควรนำแผนไปปรับปรุง เรื่อง.....
- แนวทางแก้ไขนักเรียนที่ไม่ผ่านการประเมิน / ไม่สนใจเรียน.....
- ไม่มีข้อเสนอแนะ

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(นางสาวพิชญอร นระธาธร)

ตำแหน่ง ครูชำนาญการพิเศษ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕
ผู้สอน นางสาวพิชญ์อร นระราช

รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑ รายวิชา ภาษาไทย
ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๔
เรื่อง โคลงโลกนิติ
เรื่องชวนคิดพินิจคุณค่า
เวลา ๑ ชั่วโมง

๑. มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ท ๕.๑ เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมไทยอย่างเห็นคุณค่า และนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

๒. ตัวชี้วัด / ผลการเรียนรู้

ท ๕.๑ ม.๑ / ๓ อธิบายคุณค่าของวรรณคดีและวรรณกรรมที่อ่าน

๓. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การเรียนรู้วรรณคดีนอกจากผู้เรียนจะได้รับรสทางด้านวรรณศิลป์แล้วผู้เรียนยังได้รับการซึมซับทางด้านคุณค่าในด้านต่างๆด้วยการที่ผู้แต่งสอดแทรกไว้ในคำประพันธ์ให้ผู้อ่านผู้เรียนได้ขบคิดไปพร้อมๆกับการอ่าน เนื้อหาแล้วนำขบคิดเหล่านั้นมาใช้กับชีวิตประจำวันได้

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

- นักเรียนบอกคุณค่าที่ได้จากโคลงโลกนิติได้
- นักเรียนระบุข้อคิดที่ได้จากโคลงโลกนิติ
- นักเรียนวาดภาพเอกลักษณ์ไทยประกอบบทหรือยกกรองได้

๕. สาระการเรียนรู้

- ข้อคิดจากโคลงโลกนิติ
- คุณค่าที่ได้จากโคลงโลกนิติ
- การวาดภาพเอกลักษณ์ไทยประกอบบทหรือยกกรอง

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

- รักความเป็นไทย
- มีวินัย
- ใฝ่เรียนรู้
- มุ่งมั่นในการทำงาน

๗. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

- ความสามารถในการสื่อสาร
- ความสามารถในการคิด
- ความสามารถในการแก้ปัญหา
- ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

๘. ชิ้นงานหรือภาระงาน (หลักฐาน / ร่องรอยแสดงความรู้)

แบบฝึกหัดชุดที่ ๕.๑

๙. การจัดการกิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นที่ ๑. นักเรียนแบ่งกลุ่มออกเป็นกลุ่มละ ๔ – ๕ คน แต่ละกลุ่มประกอบไปด้วยนักเรียนที่มีระดับภูมิปัญญาสูง กลาง และต่ำ ให้แต่ละกลุ่มเลือกหัวหน้ากลุ่ม รองหัวหน้ากลุ่ม และเลขานุการกลุ่ม ควรใช้กลุ่มเดิมตลอดบทเรียน

ขั้นที่ ๒ นักเรียนแต่ละกลุ่มเลือกคำประพันธ์จากโคลงโลกนิติที่กลุ่มของตนเองชอบกลุ่มละ ๓ บท ถอดคำกลอนนั้นเป็นบทร้อยแก้ว พร้อมทั้งให้รายละเอียดต่อไปนี้

-เหตุผลที่ชอบ

-ข้อคิดที่ได้จากคำกลอนนี้

-คุณค่าในด้าน วรรณศิลป์ สังคม คุณธรรม และภูมิปัญญาวัฒนธรรมความเชื่อ
จากนั้นส่งตัวแทนมารายงานที่หน้าชั้นเรียนที่กลุ่ม ครูประเมินผลและประกาศ
ผลการประเมิน

ขั้นที่ ๓. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันหาโคลงที่มีคุณค่าด้านต่างๆคือ คุณค่า
ทางอารมณ์ คุณค่าด้านสังคม คุณค่าด้านสติปัญญา และคุณค่าด้านคุณธรรม อย่างละ ๑ คำกลอน แล้ว
ส่งตัวแทนออกมารายงานที่หน้าชั้นเรียน

ขั้นที่ ๔. นักเรียนอ่านทำนองเสนาะจากโคลงโลกนิติ โดยอ่านต่อกันคนละ ๑บท จนจบเรื่อง

ขั้นที่ ๕. นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันทำแบบฝึกเสริมทักษะ ที่ ๕.๑ (ท้ายแผน) ชุดวิเคราะห์คุณค่า
จากโคลงโลกนิติ เสร็จแล้วนำส่งครูตรวจสอบและประเมินผล

ขั้นที่ ๖. นักเรียนทำแบบฝึกเสริมทักษะ ที่ ๕.๒ (ท้ายแผน) ชุดวาดภาพเอกลักษณ์ไทยให้
สอดคล้องกับคำกลอนที่กำหนดให้ เสร็จแล้วนำส่งครูตรวจสอบและประเมินผล

๑๐. สื่อการเรียนรู้

- กระดาษ ปากกา

- หนังสือเรียน ชุด วรรณคดีวิจักษ์ ชั้น ม. ๑

๑๑. แหล่งการเรียนรู้

ห้องเรียน, หนังสือเรียน, สื่อต่างๆ

๑๒. การวัดและประเมินผล

ชิ้นงาน / ภาระงาน	วิธีการวัดผล	เครื่องมือวัดผล	เกณฑ์การให้คะแนน	เกณฑ์การผ่าน
๑. ด้านความรู้ (K) นักเรียนทำแบบฝึกเสริมทักษะ ชุดที่ ๓.๑ ได้	แบบประเมินการสังเกตพฤติกรรม และแบบประเมินผลงาน	ตรวจงานรายกลุ่ม	๘ - ๑๐ = ดีมาก ๖ - ๗ = ดี ๕ = พอใช้ ต่ำกว่า ๕ = ปรับปรุง	ระดับพอใช้ขึ้นไป
๒. ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) -นักเรียนบอกคุณค่าของบทเรียน -นักเรียนนำเสนอผลงาน	แบบประเมินรายกลุ่ม	ตรวจงานรายกลุ่ม	๕ = ดีมาก ๔ = ดี ๓ = พอใช้ ต่ำกว่า ๓ = ปรับปรุง	ระดับพอใช้ขึ้นไป
๓. ด้านเจตคติ-ค่านิยม (A) สังเกตพฤติกรรมด้านความพอเพียง	แบบประเมินการสังเกตพฤติกรรม และแบบประเมินผลงาน	สังเกตรายบุคคล	๑๖ = ดีมาก ๑๓ - ๑๕ = ดี ๑๐ - ๑๒ = พอใช้ ต่ำกว่า ๑๐ = ปรับปรุง	ระดับพอใช้ขึ้นไป

๑๒. กิจกรรมเสนอแนะ

เพิ่มเติมสื่อการสอนอื่นๆ ที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้อย่างหลากหลาย

แบบฝึกเสริมทักษะ ชุดที่ ๕.๑

คำชี้แจง : ให้นักเรียนทุกคนหาคำประพันธ์ในโคลงโลกนิติที่ตรงกับเอกลักษณ์ที่แสดงถึงความเป็นไทย

คนละ ๑ บท คัดลอกลงแล้ววาดภาพ

โคลงที่ยกมา

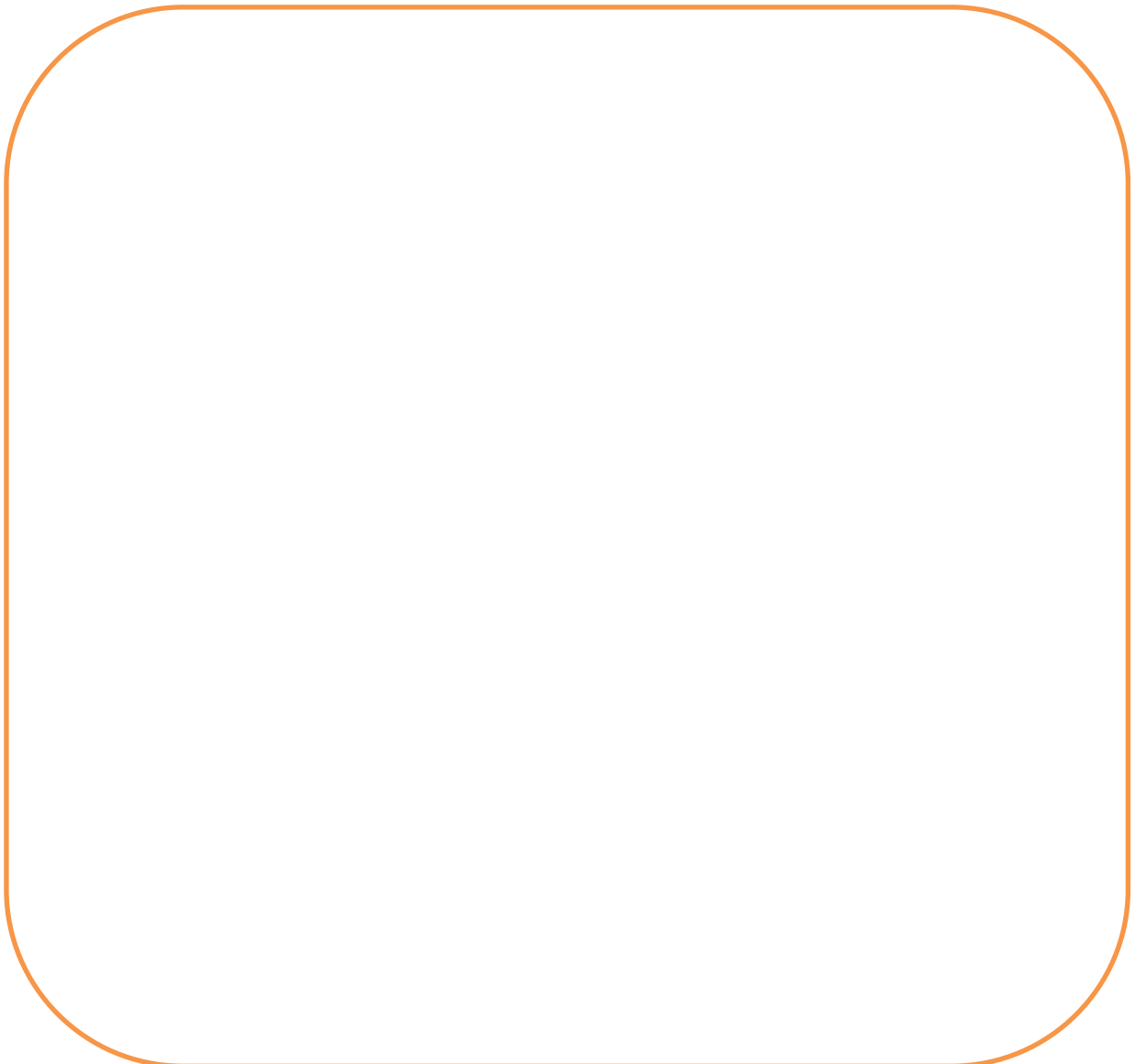
.....

.....

.....

.....

ภาพเอกลักษณ์ไทยประกอบคำกลอน

๑๓. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

๑. ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑/๒๕๖๙

- จัดกิจกรรมได้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ มีจุดประสงค์ K P A
- มีการบูรณาการ คุณธรรม / การต้านการทุจริต / หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
- จัดกิจกรรมไม่ได้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ เนื่องจาก.....

๒. ผลการเรียนรู้ของนักเรียน

- จำนวนนักเรียนที่ผ่านการประเมิน.....คน คิดเป็นร้อยละ.....
- จำนวนนักเรียนที่ไม่ผ่านการประเมิน.....คน คิดเป็นร้อยละ.....
- อื่น ๆ

๓. ปัญหาและอุปสรรค

- กิจกรรมการจัดการเรียนรู้ ไม่เหมาะสมกับเวลา
- มีนักเรียนทำใบงาน / ใบกิจกรรมไม่ทันตามเวลาที่กำหนดเวลา
- มีนักเรียนที่ไม่สนใจเรียน
- อื่น ๆ.....

๔. ข้อเสนอแนะ / แนวทางแก้ไข

- ควรนำแผนไปปรับปรุง เรื่อง.....

- แนวทางแก้ไขนักเรียนที่ไม่ผ่านการประเมิน / ไม่สนใจเรียน.....

- ไม่มีข้อเสนอแนะ

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(นางสาวพิชญอร นระราทร)

ตำแหน่ง ครูชำนาญการพิเศษ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑
ผู้สอน นางสาวพิชญ์อร นระธาธร

รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑ รายวิชา ภาษาไทย
ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๔
เรื่อง สุภาชิตพระร่วง
เรื่อง การอ่านวิเคราะห์บทเรียน
เวลา ๑ ชั่วโมง

๑. มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ท ๕.๑ เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมไทยอย่างเห็นคุณค่า และนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

๒. ตัวชี้วัด / ผลการเรียนรู้

ท ๕.๑ ม.๑ / ๒ วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมที่อ่านพร้อมยกเหตุผลประกอบ

๓. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การอ่านวิเคราะห์เนื้อหาจากบทเรียน เป็นการเพื่อจับใจความสำคัญแล้วแสดงความคิดเห็นเชิง วิเคราะห์และประเมินค่า เป็นพื้นฐานที่จำเป็นในการศึกษาหาความรู้ จึงควรฝึกฝนให้เกิดความชำนาญ จน สามารถวิเคราะห์และแสดงความคิดเห็น ในงานเขียนทุกประเภทได้เรียนรู้และเกิดความภาคภูมิใจในฝีมือคน ไทย

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. นักเรียนบอกรายละเอียดของสุภาชิตพระร่วงได้
๒. นักเรียนบอกคุณค่าของสุภาชิตพระร่วงได้
๓. นักเรียนบอกประวัติผู้แต่งของสุภาชิตพระร่วงได้

๕. สาระการเรียนรู้

๑. เนื้อหารายละเอียดในร่ายสุภาชิตพระร่วง
๒. คุณค่าของร่ายสุภาชิตพระร่วง
๓. ผู้แต่งร่ายสุภาชิตพระร่วง

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๑. รักความเป็นไทย
๒. มีวินัย
๓. ใฝ่เรียนรู้
๔. มุ่งมั่นในการทำงาน

๗. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

๑. ความสามารถในการสื่อสาร
๒. ความสามารถในการคิด
๓. ความสามารถในการแก้ปัญหา
๔. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

๘. ชิ้นงานหรือภาระงาน (หลักฐาน / ร่องรอยแสดงความรู้)

- แบบทดสอบก่อนเรียน - แบบฝึกหัดชุดที่ ๑

๙. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นที่ ๑. นักเรียนทุกคนทำแบบทดสอบก่อนเรียนบทที่ ๓ สุภาชิตพระร่วง
เสร็จแล้วนำส่งครูตรวจสอบความถูกต้องและประกาศผลโดยที่ยังไม่ต้องเฉลย

ขั้นที่ ๒. นักเรียนทุกคนอ่านบทวิเคราะห์เกี่ยวกับคำสอนในรายสุภาชิตพระร่วง
ในหนังสือเรียนภาษาไทย ม.๑ วรรณคดีวิจักษ์ หน้า ๖๓ – ๖๖ ในใจ จากนั้นครูตั้งคำถามให้นักเรียน
แข่งขันกันตอบ ๕ – ๑๐ คำถาม

ขั้นที่ ๓. นักเรียนอ่านประวัติผู้แต่ง สุภาชิตพระร่วง สมเด็จพระมหาสมณเจ้า
กรมพระปรมานุชิตชิโนรส (ท้ายแผน) จากนั้นร่วมกันสนทนาถึงรายละเอียดของวรรณคดีเรื่อง สุภาชิตพระ
ร่วง

ขั้นที่ ๔. นักเรียนทำแบบฝึกเสริมทักษะ ชุดที่ ๑ (ท้ายแผน) ชุดตอบคำถาม จากบทเรียน
เสร็จแล้วนำส่งครูตรวจสอบประเมินผลและประกาศผลการประเมิน พร้อมทั้งแนะนำแก้ไขข้อบกพร่องเป็น
รายๆ

ขั้นที่ ๕. ครูมอบหมายให้นักเรียนไปอ่านเนื้อหาของ สุภาชิตพระร่วง เป็นการบ้าน ให้ละเอียด
เพื่อเตรียมทำกิจกรรมในชั่วโมงต่อไป

๑๐. สื่อการเรียนรู้

- ใบความรู้
- แบบฝึกเสริมทักษะ
- หนังสือเรียน ชุด วรรณคดีวิจักษ์ ชั้น ม. ๑

๑๑. แหล่งการเรียนรู้

ห้องเรียน, หนังสือเรียน, สื่อต่างๆ

๑๒. การวัดและประเมินผล

ชิ้นงาน / ภาระงาน	วิธีการวัดผล	เครื่องมือวัดผล	เกณฑ์การให้คะแนน	เกณฑ์การผ่าน
๑. ด้านความรู้ (K) นักเรียนทำแบบทดสอบ ก่อนเรียนและทำแบบฝึกหัดได้	ตรวจงานรายบุคคล	แบบทดสอบก่อน เรียน	๒๖ - ๓๐ = ดีมาก ๑๘ - ๒๕ = ดี ๑๕ - ๑๖ = พอใช้ ต่ำกว่า ๑๕ ปรับปรุง	ระดับพอใช้ขึ้นไป
๒. ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) -นักเรียนร่วมสนทนาและ ตอบคำถาม	แบบประเมินรายกลุ่ม	สังเกตรายบุคคล	๕ = ดีมาก ๔ = ดี ๓ = พอใช้ ต่ำกว่า ๓ = ปรับปรุง	ระดับพอใช้ขึ้นไป
๓. ด้านเจตคติ-ค่านิยม (A) สังเกตพฤติกรรมด้าน ความพอเพียง	แบบประเมินการ สังเกตพฤติกรรม และ แบบประเมินผลงาน	สังเกตรายบุคคล	๕ = ดีมาก ๔ = ดี ๓ = พอใช้ ต่ำกว่า ๓ = ปรับปรุง	ระดับพอใช้ขึ้นไป

๑๒. กิจกรรมเสนอแนะ

เพิ่มเติมสื่อการสอนอื่นๆ ที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้อย่างหลากหลาย

ใบความรู้ ประวัติผู้แต่งรายสฤภาชิตพระ

สมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระปรมานุชิตชิโนรส

ทรงพระนามเดิมว่า พระองค์เจ้าวาสุกรี เป็นพระราชโอรสพระองค์ที่ ๒๘ ในพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช ประสูติแต่เจ้าจอมมารดาจู้(ท้าวกังสดาล) เมื่อวันที่ ๑๑ ธันวาคม ๒๓๓๓

พระองค์เจ้าวาสุกรีทรงผนวชเป็นสามเณรทางนาคของกรมพระราชวังหลังเมื่อ พ.ศ. ๒๓๔๕ ประทับ ณ วัดพระเชตุพน ฯ ทรงศึกษาในสำนักสมเด็จพระวันรัต อธิบดีสงฆ์วัดพระเชตุพนฯ ในเวลานั้น ผนวชเป็นพระภิกษุเมื่อ พ.ศ. ๒๓๕๓ ต่อมาได้รับสถาปนาเป็นอธิบดีสงฆ์ มีพระอิสริยยศเป็นกรมหมื่นนุชิตนุชิตชิโนรสศรีสุคตขัตติยวงศ์ และดำรงตำแหน่งพระราชาคณะ นับเป็นครั้งแรกที่พระบรมวงศานุวงศ์ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงสมณศักดิ์เป็นพระราชาคณะ

ในรัชกาลที่ ๓ พระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว โปรดเกล้าสถาปนาขึ้นเป็นเจ้าคณะกลางปกครองคณะสงฆ์ให้หัวเมืองชั้นใน ในรัชกาลที่ ๔ พ.ศ. ๒๓๙๔ โปรดเกล้า ฯ ให้ประกอบพระราชพิธีมหาสมณุตมาภิเษก สถาปนาขึ้นเป็นสมเด็จพระมหาสังฆปริณายก ทรงพระนามจารึกในพระสุพรรณบัฏว่า กรมสมเด็จพระปรมานุชิตชิโนรส ศรีสุคตขัตติยวงศ์ บรมพงศาธิบดี จักรีบรมนาถ ปฐมพันธุมหาราชวรัญกูร

สมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระปรมานุชิตชิโนรส ทรงเป็นกวีเอกแห่งกรุงรัตนโกสินทร์ตอนต้น ทรงเชี่ยวชาญพิเศษในเรื่องของ โคลง ร่าย ฉันทน์ และความเรียงร้อยแก้ว ผลงานที่สำคัญเช่น ลิลิตตะเลงพ่าย สมุทโฆษคำฉันท์ตอนปลาย พระปฐมสมโพธิกถา เป็นต้น ทรงเป็นกำลังสำคัญในการจารึกวรรณกรรมและสรรพวิชาการที่วัด

พระเชตุพนวิมลมังคลาราม พระองค์ทรงรอบรู้ทางพุทธศาสน์ อักษรศาสตร์ ราชศาสตร์ ประวัติศาสตร์ และโบราณราชประเพณี เป็นพระอาจารย์ของเจ้านายในราชวงศ์หลายพระองค์ รวมถึงพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว และพระบาทสมเด็จพระปิ่นเกล้าเจ้าอยู่หัว

สมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระปรมานุชิตชิโนรส สิ้นพระชนม์เมื่อวันที่ ๙ ธันวาคม พ.ศ. ๒๓๙๖ รวมพระชนมายุ ๖๓ พรรษา

วันที่ ๑๒ เมษายน ๒๔๖๔ พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงโปรดเกล้า ฯ สถาปนาเลื่อนพระสมณศักดิ์เป็นสมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระปรมานุชิตชิโนรสฯ พระอัฐิและอัฐบริวารส่วนพระองค์ได้ถูกรวบรวมและประดิษฐานอยู่ ณ พระตำหนักวัดพระเชตุพนฯ และเป็นพระราชประเพณีที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทุกพระองค์ เสด็จไปถวายพุ่มบูชาพระอัฐิประจำปี

สมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระปรมานุชิตชิโนรส ทรงได้รับการยกย่องจากองค์การศึกษาวิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ (UNESCO) เมื่อ พ.ศ.

๒๕๓๓ ว่าเป็นกวีสำคัญพระองค์หนึ่งของโลก

แบบฝึกเสริมทักษะ ชุดที่ ๑

คำชี้แจง : ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

๑. สุภาชิตพระร่วง แต่งด้วยคำประพันธ์ชนิดใด
๒. สุภาชิตพระร่วง ถูกจารึกไว้เพื่อสอนให้คนนำไปปฏิบัติ ณ ที่ใด
๓. สุภาชิตพระร่วงแต่งขึ้นในสมัยใด
๔. เนื้อหาของสุภาชิตพระร่วง เป็นเรื่องเกี่ยวกับสิ่งใด
๕. สุภาชิตพระร่วงมีทั้งหมดกี่สำนวน อะไรบ้าง
๖. สุภาชิตพระร่วง สำนวนที่คนนิยมอ่าน คือฉบับใด
๗. คำสอนในสุภาชิตพระร่วงมีทั้งหมดกี่หมวดอะไรบ้าง
๘. สุภาชิตพระร่วงตอนใดที่สอนให้คนรู้จักประมาณตน
๙. สุภาชิตพระร่วงตอนใดที่สอนให้คนเป็นคนมีเหตุผล
๑๐. สุภาชิตพระร่วงตอนใดที่สอนให้คนสร้างภูมิคุ้มกันให้กับตนเอง
๑๑. สุภาชิตพระร่วงตอนใดที่สอนให้คนมีความพอเพียงด้านตนเอง
๑๒. สุภาชิตพระร่วงตอนใดที่สอนให้คนมีความพอเพียงด้านสังคม
๑๓. สุภาชิตพระร่วงตอนใดที่สอนให้คนมีความพอเพียงด้านภูมิปัญญา
๑๔. สุภาชิตพระร่วงตอนใดที่สอนให้คนมีความพอเพียงด้านทรัพยากร
๑๕. สุภาชิตพระร่วงตอนใดที่สอนให้คนมีความพอเพียงด้านเศรษฐกิจ

แบบทดสอบก่อนเรียน

บทที่ ๓ สุภาสิตพระร่วง

คำชี้แจง : ตอนที่ ๑ ให้นักเรียนเลือกตอบคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

๑. สุภาสิตพระร่วง แต่งด้วยคำประพันธ์ประเภทใด
 - ก. กลอนแปด
 - ข. กาพย์ยานี ๑๑
 - ค. ร่ายสุภาพ
 - ง. โคลงสี่สุภาพ
๒. เนื้อหาใน สุภาสิตพระร่วง ส่วนใหญ่มุ่งเน้นสิ่งใดเป็นสำคัญ
 - ก. ประวัติพระพุทธเจ้า
 - ข. นรก - สวรรค์
 - ค. การสอนให้คนทำความดี
 - ง. แนะนำวิถีทางการดำเนินชีวิต
๓. ผู้แต่ง สุภาสิตพระร่วง ฉบับที่เรียนนี้คือท่านใด
 - ก. สุนทรภู่
 - ข. กรมพระยาดำรงราชานุภาพ
 - ค. เจ้าพระยาธรรมศักดิ์มนตรี
 - ง. กรมพระปรมาภิไธยวชิราวุธ
๔. สุภาสิตพระร่วง ส่วนหนึ่งที่เรียกว่า สุภาสิตพระร่วงคัมภีร์สอง คือฉบับใด
 - ก. กาพย์สุภาสิตพระร่วง
 - ข. ร่ายสุภาสิตพระร่วง
 - ค. ร่ายสุภาสิตหัตถ์
 - ง. โคลงประดิษฐ์พระร่วง
๕. ข้อใดคือคุณค่าทางวรรณศิลป์ของสุภาสิตพระร่วง
 - ก. มีสัมผัสคล้องจองระหว่างวรรค
 - ข. มีการสอดแทรกคำสอนทุกวรรค
 - ค. มีคติเตือนใจ
 - ง. วรรณคดีสโมสรยกย่อง
๖. ข้อความใด สอนให้คนเกิดความพอเพียงด้านตนเอง
 - ก. อย่าประกอบกิจเป็นพาล
 - ข. อย่าอวดหาญแก่เพื่อน
 - ค. เข้าเถื่อนอย่าลืมหั้ว
 - ง. หน้าศีก้อย่านอนใจ
 - ค. ที่รักอย่าดูถูก
 - ง. ปลุกไมตรีอย่ารู้ร้าง
 - ง. ตนเป็นไทอย่าคบทาส
 - ง. อย่าประมาทท่านผู้ดี
๗. ข้อความใด สอนให้คนเกิดความพอเพียงด้านสังคม
 - ก. ปลุกไมตรีทั่วชน
 - ข. ระวังระมัดพินไฟ
 - ข. เข้าเถื่อนอย่าลืมหั้ว
 - ง. หน้าศีก้อย่านอนใจ
 - ค. ปลุกไมตรีอย่ารู้ร้าง
 - ง. สร้างกุศลอย่ารู้โรย
 - ง. ได้ส่วนอย่ามั่งมาก
 - ง. อย่ามีปากว่าคน
๘. ข้อความใด สอนให้คนเกิดความพอเพียงด้านทรัพยากร
 - ก. ที่สุ่มเสื่อจงประหยัด
 - ข. จงเร่งระมัดพินไฟ
 - ข. ปลุกไมตรีอย่ารู้ร้าง
 - ง. หน้าศีก้อย่านอนใจ
 - ค. คิดชวนขวยที่ขอบ
 - ง. ได้ต่อบอย่าเสียค่า
 - ง. หว่านพืชจักเอาผล
 - ง. เลี้ยงคนจักเอาแรง

๙. ข้อความใด สอนให้คนเกิดความพอเพียงด้านภูมิปัญญา
ก. หว่านพืชจักเอาผล	เลี้ยงคนจักเอาแรง
ข. อย่าปองเรียนอาถรรพ์	พลันฉิบหายวายม้วย
ค. อย่ายिनคำคนโลก	โอบอ้อมเอาใจคน
ง. ที่รักอย่าตู่ถูก	ปลูกไมตรีอย่ารู้ร้าง
๑๐. ข้อความใด สอนให้คนเกิดความพอเพียงด้านเศรษฐกิจ
ก. อย่าประกอบกิจเป็นพาล	อย่าอวดหาญแก่เพื่อน
ข. เข้าเถื่อนอย่าลืมหว่า	หน้าศีกอย่าอนใจ
ค. ของแพงอย่ามักกิน	อย่ายिनคำคนโลก
ง. ตนเป็นไทอย่าคบทาส	อย่าประมาทท่านผู้ดี
๑๑. คำว่า “ สุวาน ” หมายความว่าอย่างไร
ก. ยมทูต	ข. ผู้ทำหน้าที่บันทึกความดีความชั่วของคน
ค. สุนัข	ง. พาหนะของยมทูต
๑๒. คำประพันธ์ตอนใดที่ตรงกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงด้านความประมาณตน
ก. หิ่งห้อยอย่าแข่งไฟ	อย่าปองภัยต่อท้าว
ข. อย่าปองเรียนอาถรรพ์	พลันฉิบหายวายม้วย
ค. อย่ายिनคำคนโลก	โอบอ้อมเอาใจคน
ง. ที่รักอย่าตู่ถูก	ปลูกไมตรีอย่ารู้ร้าง
๑๓. คำประพันธ์ตอนใดที่ตรงกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงด้านมีเหตุมีผล
ก. หว่านพืชจักเอาผล	เลี้ยงคนจักเอาแรง
ข. อย่าปองเรียนอาถรรพ์	พลันฉิบหายวายม้วย
ค. อย่าพาดิตด้วยหู	อย่าเสียนครุเตือนดำ
ง. อย่าถือเอาต้นกว่าลี้ก	เมื่อเข้าศีกะวังตน
๑๔. คำประพันธ์ตอนใดที่ตรงกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงด้านสร้างภูมิคุ้มกันที่ดี
ก. ตนเป็นไทอย่าคบทาส	อย่าประมาทท่านผู้ดี
ข. ระวังระไวที่ไปมา	เมตตาทอบต่อมิตร
ค. อย่ามักห้าวพลันแตก	อย่าเข้าแบกงาข้าง
ง. คิดแล้วจึงเจรจา	อย่านินทาผู้อื่น
๑๕. “ ฝิจจะหมายหมายจงมั่น ฝิจจะคั้นคั้นจงตาย ” หมายความว่าอย่างไร
ก. ทำอะไรให้ทำจริง	ข. จงคาดคั้นให้รู้ความจริง
ค. อย่าด่วนเชื่อสิ่งที่ได้ยิน	ง. ให้เป็นคนมีเหตุผล
๑๖. “ อย่าจับลิ้นแก่คน ” หมายความว่าอย่างไร
ก. อย่าพูดจาตลบตะแลง	ข. อย่าตู่ถูกผู้อื่น
ค. อย่าจับผิดคำพูดผู้อื่น	ง. อย่านินทาผู้อื่น

๑๗. “อย่าตีปลาหน้าไซ” หมายความว่าอย่างไร
- ก. อย่าขโมยปลาในไซของผู้อื่น
 - ข. อย่าขัดขวางผลประโยชน์ที่กำลังจะเกิดขึ้นของผู้อื่น
 - ค. อย่าสอดแทรกเรื่องของผู้อื่นที่ไม่เกี่ยวข้องกับตนเอง
 - ง. อย่าปิดบัง ซ่อนเร้นผลประโยชน์ของผู้อื่น
๑๘. ข้อใดสอนให้รู้จักระวังไม่กระทำการที่ไม่เป็นประโยชน์และมีโทษแก่ตนเอง
- ก. อย่าพูดคนด้วยปาก
 - ข. อย่าตั้งใจให้แก่กา
 - ค. อย่าตีปลาหน้าไซ
 - ง. อย่าจับลิ้นแก่คน
๑๙. ข้อใดตรงกับภชาิตที่ว่า “อย่าเอาพิมเสนไปแลกกับเกลือ”
- ก. คนขำอย่าร่วมรัก
 - ข. พรอคพวกพึงทำนุก
 - ค. สุวานขบอย่าขบตบ
 - ง. อย่ากอปจริตริษยา
 - ค. อย่าตีสุนัขห้ามเห่า
 - ง. ข้าเก่าร้ายอดเอา
 - ง. อย่ารักเหากว่ารักผม
 - ง. อย่ารักลมกว่ารักน้ำ
๒๐. ลักษณะเด่นของสุภาสิตพระร่วงคือข้อใด
- ก. มีสัมผัสสระระหว่างวรรค
 - ข. มีสัมผัสพยัญชนะทุกวรรค
 - ค. สัมผัสกันทุกวรรค
 - ง. มีโคลงสลับร้อยสุภาพ

เฉลยแบบทดสอบก่อนเรียน – หลังเรียน

๑.	ค	๒.	ง	๓.	ง	๔.	ข	๕.	ก
๖.	ก	๗.	ก	๘.	ง	๙.	ข	๑๐.	ค
๑๑.	ค	๑๒.	ก	๑๓.	ค	๑๔.	ข	๑๕.	ก
๑๖.	ค	๑๗.	ข	๑๘.	ข	๑๙.	ข	๒๐.	ก

๑๓. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

๑. ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑/๒๕๖๙

- จัดกิจกรรมได้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ มีจุดประสงค์ K P A
- มีการบูรณาการ คุณธรรม / การต้านการทุจริต / หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
- จัดกิจกรรมไม่ได้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ เนื่องจาก.....

๒. ผลการเรียนรู้ของนักเรียน

- จำนวนนักเรียนที่ผ่านการประเมิน.....คน คิดเป็นร้อยละ.....
- จำนวนนักเรียนที่ไม่ผ่านการประเมิน.....คน คิดเป็นร้อยละ.....
- อื่น ๆ

๓. ปัญหาและอุปสรรค

- กิจกรรมการจัดการเรียนรู้ ไม่เหมาะสมกับเวลา
- มีนักเรียนทำใบงาน / ใบกิจกรรมไม่ทันตามเวลาที่กำหนดเวลา
- มีนักเรียนที่ไม่สนใจเรียน
- อื่น ๆ.....

๔. ข้อเสนอแนะ / แนวทางแก้ไข

- ควรนำแผนไปปรับปรุง เรื่อง.....
- แนวทางแก้ไขนักเรียนที่ไม่ผ่านการประเมิน / ไม่สนใจเรียน.....
- ไม่มีข้อเสนอแนะ

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(นางสาวพิชญอร นระธาธร)

ตำแหน่ง ครูชำนาญการพิเศษ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒
ผู้สอน นางสาวพิชญ์อร นระราธร

รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑ รายวิชา ภาษาไทย
ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๙
เรื่อง สุภาชิตพระร่วง
เรื่อง ลักษณะคำประพันธ์
เวลา ๑ ชั่วโมง

๑. มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ท ๕.๑ เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมไทยอย่างเห็นคุณค่า และนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

๒. ตัวชี้วัด / ผลการเรียนรู้

ท ๕.๑ ม.๑ / ๒ วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมที่อ่านพร้อมยกเหตุผลประกอบ

๓. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

ร่ายสุภาพเป็นคำประพันธ์ประเภทร้อยกรองประเภทหนึ่งที่เกิดจากการเรียบเรียงคำให้สละสลวยทำให้เกิดอรรถรสมีความงดงามทางภาษา มีลักษณะที่โดดเด่นคือจะมีสัมผัสระหว่างวรรคตลอดทุกวรรค ทำให้เกิดความไพเราะเวลาอ่าน

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. นักเรียนอ่านร่ายสุภาพได้ถูกต้อง
๒. นักเรียนบอกรูปแบบของร่ายสุภาพสุภาพได้
๓. นักเรียนแต่งร่ายสุภาพได้

๕. สาระการเรียนรู้

๑. การอ่านร่ายสุภาพ
๒. รูปแบบฉันทลักษณ์ของร่ายสุภาพ
๓. การแต่งร่ายสุภาพ

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๑. รักความเป็นไทย
๒. มีวินัย
๓. ใฝ่เรียนรู้
๔. มุ่งมั่นในการทำงาน

๗. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

๑๑. ความสามารถในการสื่อสาร
๑๒. ความสามารถในการคิด
๓. ความสามารถในการแก้ปัญหา
๔. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

๘. ชิ้นงานหรือภาระงาน (หลักฐาน / ร่องรอยแสดงความรู้)

- แฟ้มสะสมผลงาน

๙. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

๑. การอ่านรายสัปดาห์
๒. รูปแบบฉันทลักษณ์ของรายสัปดาห์
๓. การแต่งรายสัปดาห์

กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นที่ ๑ นักเรียนแบ่งกลุ่มออกเป็นกลุ่มละ ๔ - ๕ คน แต่ละกลุ่มประกอบไปด้วยนักเรียนที่มีระดับภูมิปัญญาสูง กลาง และต่ำ ให้แต่ละกลุ่มเลือกหัวหน้ากลุ่ม รองหัวหน้ากลุ่ม และเลขานุการกลุ่ม ควรใช้กลุ่มเดิมตลอดบทเรียน

ขั้นที่ ๒ ให้นักเรียนทุกคนฟังครูอ่านหรือฟังเทป / ซีดี รายสัปดาห์ “สุภาษิตพระร่วง” จากหนังสือเรียนชุดวรรณคดีวิจักษ์ บทที่ ๓ ครูสนทนาเกี่ยวกับรูปแบบรายสัปดาห์ให้นักเรียนฝึกสังเกต จากนั้นให้แต่ละกลุ่มอ่านแบบร้อยแก้วธรรมดาก่อน

ขั้นที่ ๓ ครูอ่านรายสัปดาห์สุภาพ “สุภาษิตพระร่วง” ตอนใดตอนหนึ่ง เป็นทำนองเสนาะให้นักเรียนฟัง ๒ ครั้ง ให้นักเรียนฝึกอ่านตาม จากนั้นครูใช้แผนภูมิตัวอย่างรายสัปดาห์จากแหล่งอื่น อ่านให้นักเรียนฟัง จากนั้นฝึกอ่านที่ละกลุ่ม

ขั้นที่ ๔ นักเรียนศึกษารูปแบบของรายสัปดาห์สุภาพจากใบความรู้ (ท้ายแผน) จากนั้นให้แต่ละกลุ่มช่วยกันแต่งรายสัปดาห์ตามหัวข้อที่ครูกำหนดให้ กลุ่มละ ๒๐ วรรค โดยทำในแบบฝึกหัด ชุดที่ ๒.๑ (ท้ายแผน) เสร็จแล้วอ่านให้เพื่อนฟังและนำส่งครูตรวจสอบประเมินผล

ขั้นที่ ๕ นักเรียนทุกคนทำแบบฝึกหัดชุดที่ ๒.๒ (ท้ายแผน) ชุด แต่งต่อรายสัปดาห์ เสร็จแล้วนำส่งครูตรวจสอบและประเมินผลโดยการให้เป็นคะแนนตามระดับคุณภาพ ส่งคืนนักเรียนเก็บรวบรวมในแฟ้มสะสมผลงาน

๑๐. สื่อการเรียนรู้

- บัตรคำศัพท์, ใบความรู้
- แบบฝึกเสริมทักษะ, - หนังสือเรียน ชุด วรรณคดีวิจักษ์ ชั้น ม. ๑

๑๑. แหล่งการเรียนรู้

ห้องเรียน, หนังสือเรียน, สื่อต่างๆ

๑๒. การวัดและประเมินผล

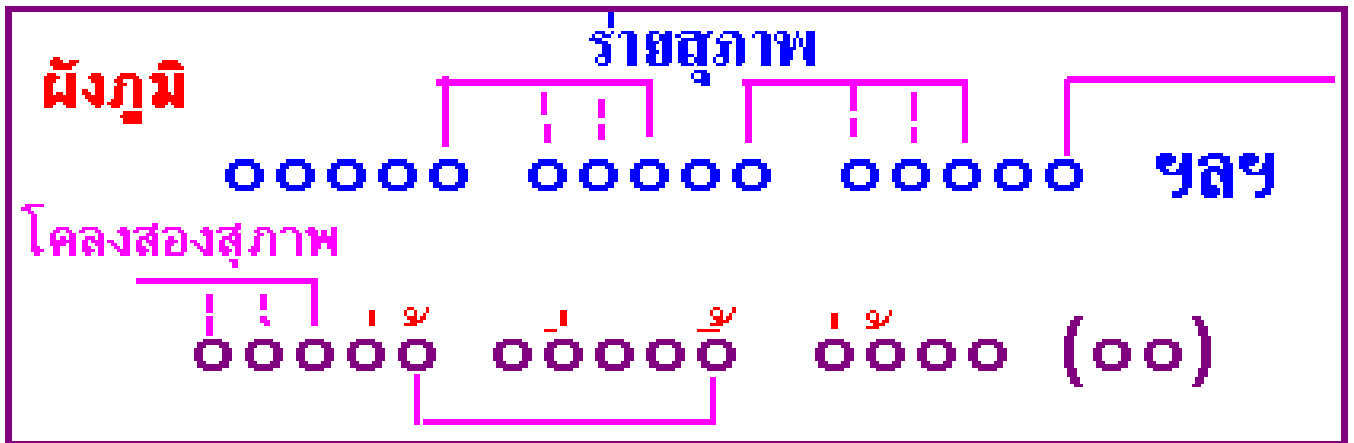
ชิ้นงาน / ภาระงาน	วิธีการวัดผล	เครื่องมือวัดผล	เกณฑ์การให้คะแนน	เกณฑ์การผ่าน
๑. ด้านความรู้ (K) นักเรียนทำแบบทดสอบ ก่อนเรียนและทำแบบฝึกหัดได้	ตรวจงานรายบุคคล	แบบทดสอบก่อน เรียน	๘ - ๑๐ = ดีมาก ๖ - ๗ = ดี ๕ = พอใช้ ต่ำกว่า ๕ = ปรับปรุง	ระดับพอใช้ขึ้นไป
๒.ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) นักเรียนอ่านโคลงสี่ สุภาพ	แบบประเมินรายกลุ่ม	สังเกตรายบุคคล	๕ = ดีมาก ๔ = ดี ๓ = พอใช้ ต่ำกว่า ๓ = ปรับปรุง	ระดับพอใช้ขึ้นไป
๓.ด้านเจตคติ-ค่านิยม (A) สังเกตพฤติกรรมด้าน คุณลักษณะ	แบบประเมินการ สังเกตพฤติกรรม และ แบบประเมินผลงาน	สังเกตรายบุคคล	๑๖ = ดีมาก ๑๓ - ๑๕ = ดี ๑๐ - ๑๒ = พอใช้ ต่ำกว่า ๑๐ = ปรับปรุง	ระดับพอใช้ขึ้นไป

๑๒. กิจกรรมเสนอแนะ เพิ่มเติมสื่อการสอนอื่นๆ ที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้อย่างหลากหลาย

ใบความรู้ เรื่อง ร่าย

๑. รูปแบบของร่ายสุภาพ

ร่ายสุภาพมีรูปแบบหรือแผนผังดังนี้

๑. ลักษณะคำประพันธ์ของร่ายสุภาพ

โคลงสี่สุภาพกำหนดให้บทหนึ่งมี ๔ บาท บาทหนึ่งมี ๒ วรรค คือ วรรคหน้าก็บวรรคหลัง วรรคหน้ามี ๕ พยางค์ วรรคหลังมี ๒ พยางค์ ยกเว้นบาทที่ ๔ ให้มี ๔ พยางค์ และเพิ่มคำสร้อยได้ที่บาทที่ ๑ และ ๓ แห่งละ ๒ พยางค์

โคลงสี่สุภาพมีตำแหน่งบังคับคำเอก ๗ แห่ง คำโท ๒ แห่ง คำเอกล้วนสามารถใช้คำตายหรือคำเอกโทสแทนได้ ส่วนคำโทให้ใช้โทโทสแทนได้

๒. คำเป็นคำตาย

มีลักษณะดังต่อไปนี้

คำเป็น

๑. คำที่ประสมสระเสียงยาวในมาตราแม่ ก กา เช่น ตามี ดี ู โตุ โลเล เกร รวมทั้งคำที่ประสมสระอำ ไ- ไ- เ-า เช่น น้ำ ใจ ไม้ เบา

๒. คำที่มีตัวสะกดในมาตราแม่ กง กน เกย เกอว เช่น เป็นสาวแล้วยังกินนมเนย ผองเพื่อนหิวโหยความเป็นธรรม

คำตาย

๑. คำที่ประสมสระเสียงสั้นในมาตราแม่ ก กา เช่น จะ กะที เตะ ทะลุ โลละ ละ ฉะฉะ เป็นต้น

๒. คำที่มีตัวสะกด ในมาตราแม่ กก กต กบ เช่น สุขมาก ทุกข์หมด เมฆ โรค พยัคฆ์ ฎฎ ุฎฎิ ภาพ

รูป เป็นต้น

๓. คำเอก

คือคำที่มีรูปวรรณยุกต์เอกกำกับ เช่น แม่ เก่ง ไม้ เต๋น ต๋อ พรุ้ง คำเอกโทส คือ การเปลี่ยนพยัญชนะเพื่อให้เขียนด้วยรูปวรรณยุกต์เอกได้ เช่น ผู้คน เขียนว่า ฟู่คน ข้าว เขียนว่า ค่าว ถ้ำ เขียนว่า ทำ ฟ้า เขียนว่า ฟ้ำ เป็นต้น

๔. คำโท

คือคำที่มีรูปวรรณยุกต์โทกำกับ เช่น ฟ้ำ บ้าน ไกล้ เข้า คำโทโทส คือการเปลี่ยนพยัญชนะต้นเพื่อให้เขียนด้วยรูปวรรณยุกต์โทได้ โดยออกเสียงเหมือนเดิม เช่น ฟ่าง เขียนเป็น ผ่าง คำว่า เขียนเป็น ข้ว้า แน่ เขียนเป็น แหน่ เง่า เขียนเป็น เหง้า ร่าย เขียนเป็น หาร้าย เป็นต้น

๕. คำสร้อย

คือคำที่เขียนเพิ่มเติมขึ้นท้ายวรรคที่อนุญาตให้ใช้คำสร้อยได้ โดยไม่กำหนดความหมายเพิ่มขึ้นเพื่อความไพเราะ เช่น “ภุมราอยู่ไกลสถาน นบโยชน์ กิติ” หรืออาจต้องใช้คำสร้อยเพียงคำเดียว เพื่อต่อความให้สมบูรณ์ เช่น “เว้นเล่าลิขิตสัง เกตว่าง เว้นนา”

ลักษณะการบังคับ

๖. โคลงสี่สุภาพ ๑ บท มี ๔ บรรทัด
๗. โคลงสี่สุภาพ ๑ บรรทัด แล่งออกเป็น วรรคหน้า และวรรคหลัง
๘. โคลงสี่สุภาพ วรรคหน้า มี ๕ คำ วรรคหลังมี ๒ คำ ส่วนคำที่อยู่ในวงเล็บสีเขียวจะมีหรือไม่มีก็ได้ เป็นเพียงสร้อยเพื่อให้ไพเราะ
๙. โคลงสี่สุภาพ ๑ บท จะบังคับให้มีวรรณยุกต์เอก ๗ คำ และโท ๔ คำ (ในกรณีที่หาคำที่ต้องใช้รูปวรรณยุกต์ไม่ได้ จะใช้เสียงวรรณยุกต์แทน)
๑๐. การสัมผัสหรือคำคล้องจอง เป็นไปตามเส้นสีน้ำเงินแผนผัง

แบบฝึกเสริมทักษะ ชุดที่ ๒.๑

คำชี้แจง : ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันแต่งรายสุภาพในหัวข้อ

“โรงเรียนของฉัน” กลุ่มละ ๑๕ วรรค

รายสุภาพ “โรงเรียนของฉัน”

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

๑๓. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

๑. ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑/๒๕๖๙

- จัดกิจกรรมได้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ มีจุดประสงค์ K P A
- มีการบูรณาการ คุณธรรม / การต้านการทุจริต / หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
- จัดกิจกรรมไม่ได้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ เนื่องจาก.....

๒. ผลการเรียนรู้ของนักเรียน

- จำนวนนักเรียนที่ผ่านการประเมิน.....คน คิดเป็นร้อยละ.....
- จำนวนนักเรียนที่ไม่ผ่านการประเมิน.....คน คิดเป็นร้อยละ.....
- อื่น ๆ

๓. ปัญหาและอุปสรรค

- กิจกรรมการจัดการเรียนรู้ ไม่เหมาะสมกับเวลา
- มีนักเรียนทำใบงาน / ใบกิจกรรมไม่ทันตามเวลาที่กำหนดเวลา
- มีนักเรียนที่ไม่สนใจเรียน
- อื่น ๆ.....

๔. ข้อเสนอแนะ / แนวทางแก้ไข

- ควรนำแผนไปปรับปรุง เรื่อง.....
- แนวทางแก้ไขนักเรียนที่ไม่ผ่านการประเมิน / ไม่สนใจเรียน.....
- ไม่มีข้อเสนอแนะ

ลงชื่อ.....ผู้สอน
(นางสาวพิชญอร นระราทร)
ตำแหน่ง ครูชำนาญการพิเศษ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓
ผู้สอน นางสาวพิชญ์อร นระราช

รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑ รายวิชา ภาษาไทย
ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๔
เรื่อง สุภาชิตพระร่วง
เรื่อง การอ่านทำนองเสนาะ
เวลา ๑ ชั่วโมง

๑. มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ท ๕.๑ เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมไทยอย่างเห็นคุณค่า และนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

๒. ตัวชี้วัด / ผลการเรียนรู้

ท ๕.๑ ม.๑ / ๕ ท่องจำบทอาขยานตามที่กำหนดและบทร้อยกรองที่มีคุณค่าตามความสนใจ

๓. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การอ่านออกเสียงคำประพันธ์ประเภทร้อยกรองผู้อ่านต้องอ่านถูกต้องทั้งด้านอักขระ การเว้นวรรคตอน ระดับสูงต่ำของเสียงตามบริบทแห่งเนื้อหา จึงจะทำให้เกิดอารมณ์และเพิ่มคุณค่าเด่นชัดทางด้านวรรณศิลป์

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. นักเรียนอ่านทำนองเสนาะรายสุภาพได้
๒. นักเรียนถอดบทร้อยกรองเป็นร้อยแก้วได้
๓. นักเรียนเก็บใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้

๕. สาระการเรียนรู้

๑. การอ่านทำนองเสนาะรายสุภาพ
๒. การถอดบทร้อยกรองเป็นร้อยแก้ว
๓. การอ่านและบอกความหมายคำยากในบทเรียน

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๑. รักความเป็นไทย
๒. มีวินัย
๓. ใฝ่เรียนรู้
๔. มุ่งมั่นในการทำงาน

๗. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

๑. ความสามารถในการสื่อสาร
๒. ความสามารถในการคิด
๓. ความสามารถในการแก้ปัญหา
๔. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

๘. ชิ้นงานหรือภาระงาน (หลักฐาน / ร่องรอยแสดงความรู้)

แบบฝึกหัดชุดที่ ๓.๑

๙. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นที่ ๑. นักเรียนแบ่งกลุ่มออกเป็นกลุ่มละ ๔ – ๕ คน แต่ละกลุ่มประกอบไปด้วยนักเรียนที่มีระดับภูมิปัญญาสูง กลาง และต่ำ ให้แต่ละกลุ่มเลือกหัวหน้ากลุ่ม รองหัวหน้ากลุ่ม และเลขานุการกลุ่ม ควรใช้กลุ่มเดิมตลอดบทเรียน

ขั้นที่ ๒. ครูอธิบายลักษณะการอ่านทำนองเสนาะให้นักเรียนซักถามข้อสงสัย เพื่อทบทวนเรื่องหลักการอ่านทำนองเสนาะที่เรียนมาแล้ว

ขั้นที่ ๓. เปิดคลิปการอ่านทำนองเสนาะหรือครูอ่านให้นักเรียนฟัง นักเรียนฝึกอ่านตาม จากนั้นให้แต่ละกลุ่มอ่านทำนองเสนาะโคลงสี่สุภาพจากโคลงโลกนิติ กลุ่มละ ๓ บท ร่วมกันวิจารณ์การอ่านของแต่ละกลุ่ม

ขั้นที่ ๔. หัวหน้ากลุ่มแต่ละกลุ่มดูแลให้สมาชิกทุกคนอ่านทำนองเสนาะคนละ ๓ บท และประเมินการอ่านของสมาชิกทุกคน

ขั้นที่ ๕. นักเรียนแต่ละกลุ่มทำแบบฝึกเสริมทักษะ ชุดที่ ๓.๑ (ทำยแผน) ชุด คัดลอกคำกลอนจากโคลงโลกนิติ กลุ่มละ ๓ บท แล้วถอดคำกลอนเป็นร้อยแก้ว เสร็จแล้วนำส่งครูตรวจสอบและประเมินผล จากนั้นประกาศผลการประเมินให้ทุกกลุ่มได้รับทราบ

ขั้นที่ ๖. นักเรียนทุกคนทำแบบฝึกเสริมทักษะ ที่ ๓.๒ (ทำยแผน) ชุด หาความหมายของคำที่กำหนดให้ เสร็จแล้วครูเฉลยบนกระดานนักเรียนแลกเปลี่ยนกันตรวจนำส่งครูสรุปและประกาศผล

๑๐. สื่อการเรียนรู้

- คลิปตัวอย่างการอ่านทำนองเสนาะ
- หนังสือเรียน ชุด วรรณคดีวิจักษ์ ชั้น ม. ๑

๑๑. แหล่งการเรียนรู้

ห้องเรียน, หนังสือเรียน, สื่อต่างๆ

๑๒. การวัดและประเมินผล

ชิ้นงาน / ภาระงาน	วิธีการวัดผล	เครื่องมือวัดผล	เกณฑ์การให้คะแนน	เกณฑ์การผ่าน
๑. ด้านความรู้ (K) นักเรียนทำแบบฝึกเสริมทักษะ ชุดที่ ๓.๑ ได้	แบบประเมินการสังเกตพฤติกรรม และแบบประเมินผลงาน	ตรวจงานรายกลุ่ม	๘ - ๑๐ = ดีมาก ๖ - ๗ = ดี ๕ = พอใช้ ต่ำกว่า ๕ = ปรับปรุง	ระดับพอใช้ขึ้นไป
๒. ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) นักเรียนอ่านทำนองเสนาะ	แบบประเมินรายกลุ่ม	ตรวจงานรายกลุ่ม	๕ = ดีมาก ๔ = ดี ๓ = พอใช้ ต่ำกว่า ๓ = ปรับปรุง	ระดับพอใช้ขึ้นไป
๓. ด้านเจตคติ-ค่านิยม (A) สังเกตพฤติกรรมด้านความพอเพียง	แบบประเมินการสังเกตพฤติกรรม และแบบประเมินผลงาน	สังเกตรายบุคคล	๑๖ = ดีมาก ๑๓ - ๑๕ = ดี ๑๐ - ๑๒ = พอใช้ ต่ำกว่า ๑๐ = ปรับปรุง	ระดับพอใช้ขึ้นไป

๑๒. กิจกรรมเสนอแนะ

เพิ่มเติมสื่อการสอนอื่นๆ ที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้อย่างหลากหลาย

แบบฝึกเสริมทักษะ ชุดที่ ๓.๒

คำชี้แจง : ให้นักเรียนบอกความหมายของคำที่กำหนดให้ต่อไปนี้

ลำดับที่	คำ	ความหมาย
๑	ชวาก	
๒	ของเซ็ญ	
๓	คนบังบด	
๔	ไซ	
๕	ตริบ	
๖	ธราดล	
๗	บุรพ	
๘	ประภาษ	
๙	ผดุงอาตย์	
๑๐	ผ้า	
๑๑	พลอด	
๑๒	มลัก	
๑๓	ระบิล	
๑๔	สะเทิน	
๑๕	สุวาน	
๑๖	ออกก้าง	
๑๗	อาถรรพ์	
๑๘	ไฟฟุน	
๑๙	ยุบล	
๒๐	ธราดล	

๑๓. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

๑. ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑/๒๕๖๙

- จัดกิจกรรมได้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ มีจุดประสงค์ K P A
- มีการบูรณาการ คุณธรรม / การต้านการทุจริต / หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
- จัดกิจกรรมไม่ได้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ เนื่องจาก.....

๒. ผลการเรียนรู้ของนักเรียน

- จำนวนนักเรียนที่ผ่านการประเมิน.....คน คิดเป็นร้อยละ.....
- จำนวนนักเรียนที่ไม่ผ่านการประเมิน.....คน คิดเป็นร้อยละ.....
- อื่น ๆ

๓. ปัญหาและอุปสรรค

- กิจกรรมการจัดการเรียนรู้ ไม่เหมาะสมกับเวลา
- มีนักเรียนทำใบงาน / ใบกิจกรรมไม่ทันตามเวลาที่กำหนดเวลา
- มีนักเรียนที่ไม่สนใจเรียน
- อื่น ๆ.....

๔. ข้อเสนอแนะ / แนวทางแก้ไข

- ควรนำแผนไปปรับปรุง เรื่อง.....

- แนวทางแก้ไขนักเรียนที่ไม่ผ่านการประเมิน / ไม่สนใจเรียน.....

- ไม่มีข้อเสนอแนะ

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(นางสาวพิชญอร นระธาธร)

ตำแหน่ง ครูชำนาญการพิเศษ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔
ผู้สอน นางสาวพิชญ์อร นระราช

รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑ รายวิชา ภาษาไทย
ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๔
เรื่อง สุภาชิตพระร่วง
เรื่อง การวิจารณ์เรื่อง
เวลา ๑ ชั่วโมง

๑. มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ท ๕.๑ เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมไทยอย่างเห็นคุณค่า และนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

๒. ตัวชี้วัด / ผลการเรียนรู้

ท ๕.๑ ม.๑ / ๒ วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมที่อ่านพร้อมยกเหตุผลประกอบ

๓. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การวิจารณ์เรื่องที่อ่านหรือฟัง เป็นการแสดงความรู้สึกรู้สึกหรือความคิดเห็นส่วนตัวที่มีต่อเรื่องที่อ่านหรือฟังแต่ทั้งนี้ต้องอยู่ในกรอบแห่งวัฒนธรรมอันดีงาม ไม่ควรแสดงความคิดเห็นที่จะทำให้เกิดโทษต่อผู้อื่น

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

- นักเรียนเก็บใจความสำคัญของเรื่องที่ได้
- นักเรียนเขียนวิจารณ์เรื่องที่ได้
- นักเรียนตอบคำถามเกี่ยวกับเรื่องที่ได้

๕. สาระการเรียนรู้

- การอ่านเรื่องสั้น
- การวิจารณ์เรื่อง
- การตอบคำถาม

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

- รักความเป็นไทย
- มีวินัย
- ใฝ่เรียนรู้
- มุ่งมั่นในการทำงาน

๗. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

๑๓. ความสามารถในการสื่อสาร
๑๔. ความสามารถในการคิด
๓. ความสามารถในการแก้ปัญหา
๔. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

๘. ชิ้นงานหรือภาระงาน (หลักฐาน / ร่องรอยแสดงความรู้)

แบบฝึกหัดชุดที่ ๔.๑

๙. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นที่ ๑. นักเรียนแบ่งกลุ่มออกเป็นกลุ่มละ ๔ – ๕ คน แต่ละกลุ่มประกอบไปด้วยนักเรียนที่มีระดับภูมิปัญญาสูง กลาง และต่ำ ให้แต่ละกลุ่มเลือกหัวหน้ากลุ่ม รองหัวหน้ากลุ่ม และเลขานุการกลุ่ม ควรใช้กลุ่มเดิมตลอดบทเรียน

ขั้นที่ ๒ ครูให้นักเรียนศึกษาใบความรู้ และดูตัวอย่างการเขียนคำวิพากษ์วิจารณ์(ท้ายแผน) แล้วช่วยกันเสนอความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักในการเขียนคำวิพากษ์วิจารณ์เรื่องตามความคิดของนักเรียน โดยครูช่วยสรุปเป็นข้อ ๆ

ขั้นที่ ๓. ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปความรู้เรื่อง การเขียนคำวิพากษ์วิจารณ์ ดังนี้

๓. การเขียนคำวิพากษ์วิจารณ์เรื่องที่ฟังและอ่านมีจุดมุ่งหมายเพื่อแสดงความคิดเห็นในเรื่องที่ฟังและอ่าน

๔. หลักในการเขียนคำวิพากษ์วิจารณ์เรื่องที่ฟัง หรืออ่านคือ

อ่าน หรือฟังเรื่องโดยตลอด จากนั้นเก็บใจความสำคัญ และเขียนสรุป

หัวข้อในการเขียนสรุป ได้แก่ จุดประสงค์ เนื้อเรื่อง คุณค่าของเรื่อง ความน่าสนใจการลำดับเรื่อง ความถูกต้องในการใช้ภาษา

เขียนแสดงความคิดเห็นเป็นต้นร่างก่อนเสมอ

นำต้นร่างมาปรับปรุง ตรวจสอบ แก้ไขภาษาที่ใช้ให้ถูกต้อง แล้วเขียนเป็นฉบับที่

ถูกต้องสมบูรณ์

ขั้นที่ ๔. นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันหาคำประพันธ์ใน โคลงโลกนิติ กลุ่มละ ๑บท มาถอดความหมายและวิพากษ์วิจารณ์ในแง่มุมต่างๆตามความคิดเห็นแล้วส่งตัวแทน นำเสนอหน้าชั้นเรียน

ขั้นที่ ๕. นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันอ่านบทร้อยกรองแล้วตอบคำถามในแบบฝึกเสริมทักษะ ที่ ๔.๑ (ท้ายแผน)

ขั้นที่ ๖. นักเรียนทำแบบฝึกเสริมทักษะ ที่ ๔.๒ (ท้ายแผน) ชุติเขียนวิจารณ์บทความที่กำหนดให้ เสร็จแล้วนำเสนอครูตรวจสอบและประเมินผล

๑๐. สื่อการเรียนรู้

- กระดาษ ปากกา
- หนังสือเรียน ชุด วรรณคดีวิจักษ์ ชั้น ม. ๑

๑๑. แหล่งการเรียนรู้

ห้องเรียน, หนังสือเรียน, สื่อต่างๆ

๑๒. การวัดและประเมินผล

ชิ้นงาน / ภาระงาน	วิธีการวัดผล	เครื่องมือวัดผล	เกณฑ์การให้คะแนน	เกณฑ์การผ่าน
๑. ด้านความรู้ (K) นักเรียนทำแบบฝึกเสริมทักษะ ชุดที่ ๓.๑ ได้	แบบประเมินการสังเกตพฤติกรรม และแบบประเมินผลงาน	ตรวจงานรายกลุ่ม	๘ - ๑๐ = ดีมาก ๖ - ๗ = ดี ๕ = พอใช้ ต่ำกว่า ๕ = ปรับปรุง	ระดับพอใช้ขึ้นไป
๒.ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) -นักเรียนวิจารณ์บทประพันธ์ -นักเรียนนำเสนอผลงาน	แบบประเมินรายกลุ่ม	ตรวจงานรายกลุ่ม	๕ = ดีมาก ๔ = ดี ๓ = พอใช้ ต่ำกว่า ๓ = ปรับปรุง	ระดับพอใช้ขึ้นไป
๓.ด้านเจตคติ-ค่านิยม (A) สังเกตพฤติกรรมด้านความพอเพียง	แบบประเมินการสังเกตพฤติกรรม และแบบประเมินผลงาน	สังเกตรายบุคคล	๑๖ = ดีมาก ๑๓ - ๑๕ = ดี ๑๐ - ๑๒ = พอใช้ ต่ำกว่า ๑๐ = ปรับปรุง	ระดับพอใช้ขึ้นไป

๑๒. กิจกรรมเสนอแนะ

เพิ่มเติมสื่อการสอนอื่นๆ ที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้อย่างหลากหลาย

แบบฝึกเสริมทักษะ ชุดที่ ๔.๑

คำชี้แจง : ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มอ่านคำประพันธ์ต่อไปนี้แล้วตอบคำถาม

บท ๑

ผู้เสียสละอย่าเสียศักดิ์	ภักดีอย่าด่วนเคียด
อย่าเบียดเสียดแกมมิตร	ที่ผิดช่วยเตือนตอบ
ที่ชอบช่วยยกยอ	อย่าขอของรักมิตร
ชอบชิดมักจางจาก	พบศัตรูปากปราศัย

บท ๒

ผิจะจับจับจมนั้น	ผิจะคั่นคั่นจตตาย
ผิจะหมายหมายจงแท้	ผิจะแก้แก้จงระจ่าง
อย่ารักห่างกว่าชิด	คิดข้างหน้าอย่าเบา
อย่าถือเอาตื่นกว่าลึกลับ	เมื่อเข้าศึกระวังตน

คำถาม

๑. ความหมายในกรอบที่ ๑ คืออะไร
๒. ความหมายในกรอบที่ ๒ คืออะไร
๓. ในกรอบที่ ๑ ข้อความ “ ผู้เสียสละอย่าเสียศักดิ์ ” หมายความว่าอย่างไร
๔. ข้อความ “ อย่ารักห่างกว่าชิด ” หมายความว่าอย่างไร
๕. ในรายกรอบที่ ๒ ได้สอนคนเราในเรื่องใด
๖. สำนวน “ อย่าเห็นขี้ตึกว่าไส้ ” ตรงกับคำประพันธ์ในวรรคใด
๗. “ อย่าถือตื่นกว่าลึกลับ ” หมายความว่าอย่างไร
๘. “ ผิจะจับจับให้มั้น ผิจะคั่นคั่นให้ตาย ” ตรงกับสำนวนไทยว่าอย่างไร
๙. นักเรียนได้ข้อคิดใดบ้างกับคำประพันธ์ที่ยกมานี้
๑๐. คำใดบ้างที่เป็นภาษาโบราณในคำประพันธ์ที่ยกมานี้

๑๓. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

๑. ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑/๒๕๖๘

- จัดกิจกรรมได้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ มีจุดประสงค์ K P A
- มีการบูรณาการ คุณธรรม / การต้านการทุจริต / หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
- จัดกิจกรรมไม่ได้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ เนื่องจาก.....

๒. ผลการเรียนรู้ของนักเรียน

- จำนวนนักเรียนที่ผ่านการประเมิน.....คน คิดเป็นร้อยละ.....
- จำนวนนักเรียนที่ไม่ผ่านการประเมิน.....คน คิดเป็นร้อยละ.....
- อื่น ๆ

๓. ปัญหาและอุปสรรค

- กิจกรรมการจัดการเรียนรู้ ไม่เหมาะสมกับเวลา
- มีนักเรียนทำใบงาน / ใบกิจกรรมไม่ทันตามเวลาที่กำหนดเวลา
- มีนักเรียนที่ไม่สนใจเรียน
- อื่น ๆ.....

๔. ข้อเสนอแนะ / แนวทางแก้ไข

- ควรนำแผนไปปรับปรุง เรื่อง.....
- แนวทางแก้ไขนักเรียนที่ไม่ผ่านการประเมิน / ไม่สนใจเรียน.....
- ไม่มีข้อเสนอแนะ

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(นางสาวพิชญอร นระราทร)

ตำแหน่ง ครูชำนาญการพิเศษ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕
ผู้สอน นางสาวพิชญ์อร นระราธร

รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑ รายวิชา ภาษาไทย
ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๔
เรื่อง สุภาชิตพระร่วง
เรื่องชวนคิดพินิจคุณค่า
เวลา ๑ ชั่วโมง

๑. มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ท ๕.๑ เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมไทยอย่างเห็นคุณค่า และนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

๒. ตัวชี้วัด / ผลการเรียนรู้

ท ๕.๑ ม.๑ / ๓ อธิบายคุณค่าของวรรณคดีและวรรณกรรมที่อ่าน

๓. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การเรียนรู้วรรณคดีนอกจากผู้เรียนจะได้รับรสทางด้านวรรณศิลป์แล้วผู้เรียนยังได้รับการซึมซับทางด้านคุณค่าในด้านต่างๆด้วยการที่ผู้แต่งสอดแทรกไว้ในคำประพันธ์ให้ผู้อ่านผู้เรียนได้ขบคิดไปพร้อมๆกับการอ่าน เนื้อหาแล้วนำข้อคิดเหล่านั้นมาใช้กับชีวิตประจำวันได้

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

- นักเรียนบอกคุณค่าที่ได้จากร่ายสุภาชิตพระร่วงได้
- นักเรียนระบุข้อคิดที่ได้จากร่ายสุภาชิตพระร่วง
- นักเรียนรวบรวมคำที่เป็นภาษาโบราณและบอกความหมายได้

๕. สาระการเรียนรู้

- ข้อคิดจากร่ายสุภาชิตพระร่วง
- คุณค่าที่ได้จากร่ายสุภาชิตพระร่วง
- คำศัพท์จากร่ายสุภาชิตพระร่วง

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

- รักความเป็นไทย
- มีวินัย
- ใฝ่เรียนรู้
- มุ่งมั่นในการทำงาน

๗. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

- ความสามารถในการสื่อสาร
- ความสามารถในการคิด
- ความสามารถในการแก้ปัญหา
- ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

๘. ชิ้นงานหรือภาระงาน (หลักฐาน / ร่องรอยแสดงความรู้)

แบบฝึกหัดชุดที่ ๕.๑

๙. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นที่ ๑. นักเรียนแบ่งกลุ่มออกเป็นกลุ่มละ ๔ – ๕ คน แต่ละกลุ่มประกอบไปด้วยนักเรียนที่มีระดับภูมิปัญญาสูง กลาง และต่ำ ให้แต่ละกลุ่มเลือกหัวหน้ากลุ่ม รองหัวหน้ากลุ่ม และเลขานุการกลุ่ม ควรใช้กลุ่มเดิมตลอดบทเรียน

ขั้นที่ ๒ นักเรียนแต่ละกลุ่มเลือกคำประพันธ์จากโคลงโลกนิติที่กลุ่มของตนเองชอบกลุ่มละ ๓ บท ถอดคำกลอนนั้นเป็นบทร้อยแก้ว พร้อมทั้งให้รายละเอียดต่อไปนี้

-เหตุผลที่ชอบ

-ข้อคิดที่ได้จากคำกลอนนี้

-คุณค่าในด้าน วรรณศิลป์ สังคม คุณธรรม และภูมิปัญญาวัฒนธรรมความเชื่อ
จากนั้นส่งตัวแทนมารายงานที่หน้าชั้นเรียนที่ละกลุ่ม ครูประเมินผลและประกาศผลการประเมิน

ขั้นที่ ๓. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันหาโคลงที่มีคุณค่าด้านต่างๆคือ คุณค่าทางอารมณ์ คุณค่าด้านสังคม คุณค่าด้านสติปัญญา และคุณค่าด้านคุณธรรม อย่างละ ๑ คำกลอน แล้วส่งตัวแทนออกมารายงานที่หน้าชั้นเรียน

ขั้นที่ ๔. นักเรียนอ่านทำนองเสนาะจากโคลงโลกนิติ โดยอ่านต่อกันคนละ ๑บท จนจบเรื่อง

ขั้นที่ ๕. นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันทำแบบฝึกเสริมทักษะ ที่ ๕.๑ (ท้ายแผน) ชุดวิเคราะห์คุณค่าจากโคลงโลกนิติ เสร็จแล้วนำส่งครูตรวจสอบและประเมินผล

ขั้นที่ ๖. นักเรียนทำแบบฝึกเสริมทักษะ ที่ ๕.๒ (ท้ายแผน) ชุดวาดภาพเอกลักษณ์ไทยให้สอดคล้องกับคำกลอนที่กำหนดให้ เสร็จแล้วนำส่งครูตรวจสอบและประเมินผล

๑๐. สื่อการเรียนรู้

- กระดาษ ปากกา

- หนังสือเรียน ชุด วรรณคดีวิจักษ์ ชั้น ม. ๑

๑๑. แหล่งการเรียนรู้

ห้องเรียน, หนังสือเรียน, สื่อต่างๆ

๑๒. การวัดและประเมินผล

ชิ้นงาน / ภาระงาน	วิธีการวัดผล	เครื่องมือวัดผล	เกณฑ์การให้คะแนน	เกณฑ์การผ่าน
๑. ด้านความรู้ (K) นักเรียนทำแบบฝึกเสริมทักษะ ชุดที่ ๓.๑ ได้	แบบประเมินการสังเกตพฤติกรรม และแบบประเมินผลงาน	ตรวจงานรายกลุ่ม	๘ - ๑๐ = ดีมาก ๖ - ๗ = ดี ๕ = พอใช้ ต่ำกว่า ๕ = ปรับปรุง	ระดับพอใช้ขึ้นไป
๒. ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) -นักเรียนบอกคุณค่าของบทเรียน -นักเรียนนำเสนอผลงาน	แบบประเมินรายกลุ่ม	ตรวจงานรายกลุ่ม	๕ = ดีมาก ๔ = ดี ๓ = พอใช้ ต่ำกว่า ๓ = ปรับปรุง	ระดับพอใช้ขึ้นไป
๓. ด้านเจตคติ-ค่านิยม (A) สังเกตพฤติกรรมด้านความพอเพียง	แบบประเมินการสังเกตพฤติกรรม และแบบประเมินผลงาน	สังเกตรายบุคคล	๑๖ = ดีมาก ๑๓ - ๑๕ = ดี ๑๐ - ๑๒ = พอใช้ ต่ำกว่า ๑๐ = ปรับปรุง	ระดับพอใช้ขึ้นไป

๑๒. กิจกรรมเสนอแนะ

เพิ่มเติมสื่อการสอนอื่นๆ ที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้อย่างหลากหลาย

แบบฝึกเสริมทักษะ ชุดที่ ๕.๑

คำชี้แจง : ให้นักเรียนทุกคนหาคำศัพท์โบราณในราชสุภาษิตพระร่วงมาอย่างน้อยคนละ ๒๐ คำ
พร้อมทั้งบอกความหมาย

ลำดับที่	คำ	ความหมาย
๑		
๒		
๓		
๔		
๕		
๖		
๗		
๘		
๙		
๑๐		
๑๑		
๑๒		
๑๓		
๑๔		
๑๕		
๑๖		
๑๗		
๑๘		
๑๙		
๒๐		

๑๓. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

๑. ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑/๒๕๖๙

- จัดกิจกรรมได้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ มีจุดประสงค์ K P A
- มีการบูรณาการ คุณธรรม / การต้านการทุจริต / หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
- จัดกิจกรรมไม่ได้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ เนื่องจาก.....

๒. ผลการเรียนรู้ของนักเรียน

- จำนวนนักเรียนที่ผ่านการประเมิน.....คน คิดเป็นร้อยละ.....
- จำนวนนักเรียนที่ไม่ผ่านการประเมิน.....คน คิดเป็นร้อยละ.....
- อื่น ๆ

๓. ปัญหาและอุปสรรค

- กิจกรรมการจัดการเรียนรู้ ไม่เหมาะสมกับเวลา
- มีนักเรียนทำใบงาน / ใบกิจกรรมไม่ทันตามเวลาที่กำหนดเวลา
- มีนักเรียนที่ไม่สนใจเรียน
- อื่น ๆ.....

๔. ข้อเสนอแนะ / แนวทางแก้ไข

- ควรนำแผนไปปรับปรุง เรื่อง.....
- แนวทางแก้ไขนักเรียนที่ไม่ผ่านการประเมิน / ไม่สนใจเรียน.....
- ไม่มีข้อเสนอแนะ

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(นางสาวพิชญอร นระธาธร)

ตำแหน่ง ครูชำนาญการพิเศษ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑
ผู้สอน นางสาวพิชญาอร นะราธร

รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑ รายวิชา ภาษาไทย
ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๙
เรื่อง กาพย์เรื่องพระไชยสุริยา
เรื่อง การอ่านวิเคราะห์บทเรียน
เวลา ๑ ชั่วโมง

๑. มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ท ๕.๑ เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมไทยอย่างเห็นคุณค่า และนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

๒. ตัวชี้วัด / ผลการเรียนรู้

ท ๕.๑ ม.๑ / ๒ วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมที่อ่านพร้อมยกเหตุผลประกอบ

๓. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การอ่านวิเคราะห์เนื้อหาจากบทเรียน เป็นการเพื่อจับใจความสำคัญแล้วแสดงความคิดเห็นเชิงวิเคราะห์และประเมินค่า เป็นพื้นฐานที่จำเป็นในการศึกษาหาความรู้ จึงควรฝึกฝนให้เกิดความชำนาญ จนสามารถวิเคราะห์และแสดงความคิดเห็น ในงานเขียนทุกประเภทได้เรียนรู้และเกิดความภาคภูมิใจในฝีมือคนไทย

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

- นักเรียนบอกรายละเอียดของกาพย์พระไชยสุริยาได้
- นักเรียนบอกคุณค่าของกาพย์พระไชยสุริยาได้
- นักเรียนบอกประวัติผู้แต่งของบทเรียนได้

๕. สาระการเรียนรู้

- เนื้อหาสาระรายละเอียดของกาพย์เรื่องพระไชยสุริยา
- คุณค่าของบทเรียนได้
- ผู้แต่งกาพย์เรื่องพระไชยสุริยา

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

- รักความเป็นไทย
- มีวินัย
- ใฝ่เรียนรู้
- มุ่งมั่นในการทำงาน

๗. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

- ความสามารถในการสื่อสาร
- ความสามารถในการคิด
- ความสามารถในการแก้ปัญหา
- ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

๘. ชิ้นงานหรือภาระงาน (หลักฐาน / ร่องรอยแสดงความรู้)

- แบบทดสอบก่อนเรียน
- แบบฝึกหัดชุดที่ ๑

๙. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นที่ ๑. นักเรียนทุกคนทำแบบทดสอบก่อนเรียนบทที่ ๔ ภาพยนตร์เรื่องพระไชยสุริยาเสร็จแล้ว นำส่งครูตรวจสอบความถูกต้องและประกาศผลโดยที่ยังไม่ต้องเฉลย

ขั้นที่ ๒. นักเรียนทุกคนอ่านในใจบทวิเคราะห์เกี่ยวกับบทวิเคราะห์เรื่อง ในหนังสือเรียนภาษาไทย ม.๑ วรรณคดีวิจักษ์ หน้า ๘๒ – ๘๘ ในใจ จากนั้นครูตั้งคำถามให้นักเรียนแข่งขันกันตอบ ๕ – ๑๐ คำถาม

ขั้นที่ ๓. นักเรียนอ่านประวัติผู้แต่ง ภาพยนตร์เรื่องพระไชยสุริยา (ทั้ยแผน) จากนั้นร่วมกันสนทนา ถึงรายละเอียดของวรรณคดี ภาพยนตร์เรื่องพระไชยสุริยา

ขั้นที่ ๔. นักเรียนทำแบบฝึกเสริมทักษะ ชุดที่ ๑ (ทั้ยแผน) ชุดตอบคำถาม จากบทเรียนเสร็จแล้วนำส่งครูตรวจสอบประเมินผลและประกาศผลการประเมิน พร้อมทั้งแนะนำแก้ไขข้อบกพร่องเป็นรายๆ

ขั้นที่ ๕. ครูมอบหมายให้นักเรียนไปอ่านเนื้อหาของ ภาพยนตร์พระไชยสุริยา เป็นการบ้าน ให้ละเอียดเพื่อเตรียมทำกิจกรรมในชั่วโมงต่อไป

๑๐. สื่อการเรียนรู้

- ใบความรู้
- แบบฝึกเสริมทักษะ
- หนังสือเรียน ชุด วรรณคดีวิจักษ์ ชั้น ม. ๑

๑๑. แหล่งการเรียนรู้

ห้องเรียน, หนังสือเรียน, สื่อต่างๆ

๑๒. การวัดและประเมินผล

ชิ้นงาน / ภาระงาน	วิธีการวัดผล	เครื่องมือวัดผล	เกณฑ์การให้คะแนน	เกณฑ์การผ่าน
๑. ด้านความรู้ (K) นักเรียนทำแบบทดสอบ ก่อนเรียนและทำแบบฝึกหัดได้	ตรวจงานรายบุคคล	แบบทดสอบก่อน เรียน	๒๖ - ๓๐ = ดีมาก ๑๘ - ๒๕ = ดี ๑๕ - ๑๖ = พอใช้ ต่ำกว่า ๑๕ ปรับปรุง	ระดับพอใช้ขึ้นไป
๒. ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) -นักเรียนร่วมสนทนาและ ตอบคำถาม	แบบประเมินรายกลุ่ม	สังเกตรายบุคคล	๕ = ดีมาก ๔ = ดี ๓ = พอใช้ ต่ำกว่า ๓ = ปรับปรุง	ระดับพอใช้ขึ้นไป
๓. ด้านเจตคติ-ค่านิยม (A) สังเกตพฤติกรรมด้าน ความพอเพียง	แบบประเมินการ สังเกตพฤติกรรม และ แบบประเมินผลงาน	สังเกตรายบุคคล	๕ = ดีมาก ๔ = ดี ๓ = พอใช้ ต่ำกว่า ๓ = ปรับปรุง	ระดับพอใช้ขึ้นไป

๑๒. กิจกรรมเสนอแนะ

เพิ่มเติมสื่อการสอนอื่นๆ ที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้อย่างหลากหลาย

ใบความรู้
ประวัติผู้แต่งกาพย์เรื่องพระไชยสุริยา
สุนทรภู่

สุนทรภู่เกิดเมื่อ ๒๖ มิถุนายน ๒๓๒๙ ในรัชกาลพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช บิดาเป็นคนบ้านกร่ำ เมืองแกลง จังหวัดระยอง บิดามารดาหย่าร้างกัน เมื่อสุนทรภู่อายุประมาณ ๒ ขวบ บิดาจึงไปบวชและได้เป็นเจ้าอาวาสวัดธรรมรังสีที่บ้านกร่ำ เมืองแกลง มาดาไปมีสามีใหม่ และได้ถวายตัวเป็นพระนมของพระธิดาในกรมพระราชวังหลัง

สุนทรภู่ได้เรียนหนังสือที่วัดชีปะขาว หรือวัดศรีสุดาราม เริ่มรับราชการในตำแหน่งเสมียนในกรมพระคลังสวน ต่อมาจึงเข้ารับราชการในกรมอาลักษณ์ จนได้รับบรรดาศักดิ์เป็นขุนสุนทรโวหาร และเป็นที่ปรึกษาในรัชกาลที่ ๒ ระหว่างนี้เคยต้องโทษเพราะเสพสุราจนเมาครองสติไม่ได้ เมื่อพ้นโทษได้เป็นพระอาจารย์ถวายอักษรสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าอาภรณ์ พระราชโอรสในรัชกาลที่ ๒

ในสมัยรัชกาลที่ ๓ สุนทรภู่ออกจากราชการและออกบวช เมื่อลาสิกขาได้ถวายตัวอยู่กับพระองค์เจ้าลักขณานุคุณ พระราชโอรสในรัชกาลที่ ๓ เมื่อเจ้านายพระองค์นั้นสิ้นพระชนม์ สุนทรภู่ต้องตกกระกำลำบากลอยเรือเร่ไปแต่งกลอนไปเพื่อขายเลี้ยงชีพ ภายหลังกรมหมื่นอัปสรสุดาเทพ พระราชธิดาในรัชกาลที่ ๓ ทรงเมตตาชุบเลี้ยง

ในสมัยรัชกาลที่ ๔ สุนทรภู่เข้ารับราชการเป็นเจ้ากรมอาลักษณ์ในสมเด็จพระปิ่นเกล้าเจ้าอยู่หัว และได้รับบรรดาศักดิ์เป็นพระสุนทรโวหาร สุนทรภู่เป็นกวีที่เชี่ยวชาญการแต่งกลอนเป็นพิเศษ มีผลงานการประพันธ์หลายประเภท

ที่เป็นนิราศมีทั้งหมด ๙ เรื่อง ที่เป็นที่ยุติได้แก่ นิราศภูเขาทอง นิราศเมืองแกลง นิราศเมืองเพชร เป็นต้น ที่เป็นนิทานคำกลอนเช่น พระอภัยมณี ขุนช้างขุนแผนตอนกำเนิดพลายงาม โคบุตร ที่เป็นสุภาพนิทาน เช่น สวัสดิรักษา สุภาพนิทานหญิง สุนทรภู่ได้รับยกย่องว่าเป็นกวีเอกแห่งกรุงรัตนโกสินทร์

องค์การศึกษาวิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ (UNESCO)

ยกย่องสุนทรภู่ว่าเป็นกวีสำคัญคนหนึ่งของโลก ในปี ๒๕๒๙

สุนทรภู่ถึงแก่กรรมเมื่อ พ.ศ. ๒๓๙๘ ในรัชกาลที่ ๔ แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ มีสิริอายุรวม ๖๙ ปี

แบบฝึกเสริมทักษะ ชุดที่ ๑

คำชี้แจง : ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

๑. เรื่องพระไชยสุริยา แต่งด้วยคำประพันธ์ชนิดใดบ้าง
๒. ผู้แต่งเรื่องพระไชยสุริยาคือใคร
๓. พระไชยสุริยา แต่งขึ้นในสมัยใด
๔. เนื้อหาของกาพย์เรื่องพระไชยสุริยา เป็นเรื่องเกี่ยวกับสิ่งใด
๕. จุดประสงค์ของการแต่งพระไชยสุริยาคืออะไร
๖. ลักษณะเด่นของกาพย์พระไชยสุริยาคืออะไร
๗. ตามเรื่องราวในบทเรียนพระไชยสุริยาชื่อใคร
๘. กาพย์เรื่องพระไชยสุริยา ได้นำเสนอสิ่งใดแก่ผู้อ่านบ้าง
๙. กาลกิณี ๔ ประการ มีอะไรบ้าง
๑๐. กาพย์เรื่องพระไชยสุริยาได้ถูกแทรกไว้ในตำราเล่มใดบ้าง

แบบทดสอบก่อนเรียน

บทที่ ๔ ภาพยนตร์เรื่องพระไชยสุริยา

คำชี้แจง : ตอนที่ ๑ ให้นักเรียนเลือกตอบคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

๑. ภาพยนตร์เรื่องพระไชยสุริยา แต่งด้วยคำประพันธ์ประเภทใด
 - ก. กลอนแปด
 - ข. กาพย์ยานี ๑๑
 - ค. ร่ายสุภาพ
 - ง. โคลงสี่สุภาพ
๒. เนื้อหาใน ภาพยนตร์เรื่องพระไชยสุริยา ส่วนใหญ่มุ่งเน้นสิ่งใดเป็นสำคัญ
 - ก. มาตรการตัวสะกด
 - ข. การแต่งคำประพันธ์
 - ค. การสอนให้คนทำความดี
 - ง. นำเสนอการเลือกประกอบอาชีพ
๓. ผู้แต่งภาพยนตร์เรื่องพระไชยสุริยา คือท่านใด
 - ก. สุนทรภู่
 - ข. กรมพระยาดำรงราชานุภาพ
 - ค. เจ้าพระยาธรรมศักดิ์มนตรี
 - ง. กรมพระปรมาภิไธยวชิราวุธ
๔. คำประพันธ์ประเภทใดที่ไม่ได้นำมาใช้แต่งเรื่องพระไชยสุริยา
 - ก. ภาพยสุรางคนางค์
 - ข. กาพย์ยานี ๑๑
 - ค. ภาพยฉับ ๑๖
 - ง. โคลงสี่สุภาพ
๕. ข้อใดคือคุณค่าทางวรรณศิลป์ของภาพยนตร์เรื่องพระไชยสุริยา
 - ก. มีสัมผัสภายในวรรค
 - ข. มีการสอดแทรกคำสอนทุกวรรค
 - ค. มีคติเตือนใจ
 - ง. วรรณคดีสโมสรยกย่อง
๖. สำนวนใดจัดอยู่ในกาลกวี ๔
 - ก. เมตตากรรณาสามัญ
 - ข. อยู่มาหมู่ข้าเฝ้า
 - ค. ลูกศิษย์คิดล้างครู
 - ง. คำเข้าเฝ้าสี่ขอ
 - ข. จะไปสวรรค์
 - ค. ก็หาเขาวนารี
 - ง. ลูกไม่รู้คุณพ่อมัน
 - ค. เข้าแต่หอล่อออกมา
๗. ข้อความใดแสดงให้เห็นว่าคนมีความพอเพียงด้านทรัพยากร
 - ก. สุขเกษมเปรมปรีดีวิมาน
 - ข. เดชะบุญกุศลหนุนหลัง
 - ค. เห็นภัยในขันธสันดาน
 - ง. ข้าวปลาหาไปไม่เบา
 - ข. อิมหน้าสำราญ
 - ค. ตัดห่วงปวงมาร
 - ง. นารีที่เยาว์
๘. สำนวนใดมีตัวสะกดใน แม่กง มากที่สุด
 - ก. ภูมราการุญสุนทร
 - ข. ยุงทองร้องกระโต้งโห่งดัง
 - ค. ขึ้นกตบพ้อศรราย
 - ง. เปียนเปียดส่อเสียดฉ้อฉล
 - ข. ไว้หวังสั่งสอน
 - ค. เพียงซ้องกลองระฆัง
 - ง. เสียงครื้นครื้นชั้นเขาหลวง
 - ค. บาปกรรมนำตน

๙. สำนวนใดมีตัวสะกดใน แม่กน มากที่สุด
ก. ลูกศิษย์คิดล้างครู	ลูกไม่รู้คุณพ่อมัน
ข. ยุงทองร้องกระโต้งโห่งดัง	เพียงซ้องกลองระฆัง
ค. ตีกร้านบ้านเรือนโรง	โคลงคลอนเคลื่อนเขยื้อนโยน
ง. เปียนเปียดส่อเสียดฉ้อฉล	บาปกรรมนำตน
๑๐. กาพย์สุรางคนางค์ ๑ บทมีกี่คำ
ก. ๑๑ คำ	ข. ๑๖ คำ
ค. ๒๘ คำ	ง. ๓๒ คำ
๑๑. สิ่งใดที่ผู้แต่งกาพย์เรื่องพระไชยสุริยา ไม่ได้จัดไว้ในเรื่อง
ก. การแต่งคำประพันธ์	ข. เรื่องของต้นไม้
ค. เรื่องของสัตว์ป่า	ง. เรื่องของนรก - สวรรค์
๑๒. คำว่า “ กินเพลิง ” หมายความว่าอย่างไร
ก. นอนผึ่งแดด	ข. ผิงไฟ
ค. กินของร้อน	ง. กินของเผ็ด
๑๓. คำว่า “ ตรีชา ” หมายความว่าอย่างไร
ก. เล่นดนตรี	ข. ๓ โปสถ์
ค. ตูถูก	ง. ยกย่อง
๑๔. คำว่า “ ศีรษะไม้ ” หมายความว่าอย่างไร
ก. หัวล้าน	ข. หัวตื้อ
ค. หัวแข็ง	ง. หัวอ่อน
๑๕. สำนวนใดแสดงให้เห็นถึงการฉ้อราษฎร์บังหลวงของพวกขุนนาง
ก. หาได้ใครหาเอา	ไพร่ฟ้าเศร้ายุลาอุรา
ข. ข้าเฝ้าเหล่าเสนา	หนีพาราไปหาไกล
ค. พาราสาวะถึ	ใครไม่มีปราณีใคร
ง. ถ้ำแก่ชาวแม่แซ่มา	เสนีเสนา
๑๖. คำว่า “ ซีบา ” หมายความว่าอย่างไร
ก. นักบวชผู้หญิง	ข. นักบวชผู้ชาย
ค. นักบวชผู้รู้	ง. พระราชา
๑๗. คำว่า “ สัจฉริยะ ” หมายความว่าอย่างไร
ก. เวลา	ข. อายุ
ค. สังขาร	ง. วนเวียน
๑๘. ข้อใดหมายถึง หญิงผู้เป็นใหญ่
ก. เยาวมาลย์	ข. อรไท
ค. นารี	ง. ยูพิน

๑๙. สำนวนใดตรงกับคำว่า “ กสิยุค ”

ก. ข้าเฝ้าเหล่าเสนา

ข. ข้าเฝ้าเหล่าเสนา

ถือน้ำร่ำเข้าไป

ค. ไม่จำคำพระเจ้า

ง. น้ำบ่าเข้าธานี

หนีไปหาพาราไกล

มิได้ว่าหมู่มุขไท

แต่น้ำใจไม่นำพา

เหไปเข้าภาษาไสย

ก็ไม่มีที่อาศัย

๒๐. ข้อใดต่อไปนี้เป็นชื่อนก

ก. พญาล่อ

ค. พญามาร

ข. พญาครุฑ

ง. พญายม

เฉลยแบบทดสอบก่อนเรียน – หลังเรียน

๑. ข	๒. ก	๓. ก	๔. ง	๕. ก
๖. ก	๗. ก	๘. ข	๙. ค	๑๐. ก
๑๑. ง	๑๒. ก	๑๓. ค	๑๔. ข	๑๕. ก
๑๖. ค	๑๗. ก	๑๘. ข	๑๙. ข	๒๐. ค

๑๓. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

๑. ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑/๒๕๖๙

- จัดกิจกรรมได้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ มีจุดประสงค์ K P A
- มีการบูรณาการ คุณธรรม / การต้านการทุจริต / หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
- จัดกิจกรรมไม่ได้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ เนื่องจาก.....

๒. ผลการเรียนรู้ของนักเรียน

- จำนวนนักเรียนที่ผ่านการประเมิน.....คน คิดเป็นร้อยละ.....
- จำนวนนักเรียนที่ไม่ผ่านการประเมิน.....คน คิดเป็นร้อยละ.....
- อื่น ๆ

๓. ปัญหาและอุปสรรค

- กิจกรรมการจัดการเรียนรู้ ไม่เหมาะสมกับเวลา
- มีนักเรียนทำใบงาน / ใบกิจกรรมไม่ทันตามเวลาที่กำหนดเวลา
- มีนักเรียนที่ไม่สนใจเรียน
- อื่น ๆ.....

๔. ข้อเสนอแนะ / แนวทางแก้ไข

- ควรนำแผนไปปรับปรุง เรื่อง.....
- แนวทางแก้ไขนักเรียนที่ไม่ผ่านการประเมิน / ไม่สนใจเรียน.....
- ไม่มีข้อเสนอแนะ

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(นางสาวพิชญอร นระราทร)

ตำแหน่ง ครูชำนาญการพิเศษ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒
ผู้สอน นางสาวพิชญ์อร นระราธร

รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑ รายวิชา ภาษาไทย
ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๙
เรื่อง กาพย์เรื่องพระไชยสุริยา
เรื่อง ลักษณะคำประพันธ์
เวลา ๑ ชั่วโมง

๑. มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ท ๕.๑ เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมไทยอย่างเห็นคุณค่า และนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

๒. ตัวชี้วัด / ผลการเรียนรู้

ท ๕.๑ ม.๑ / ๒ วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมที่อ่านพร้อมยกเหตุผลประกอบ

๓. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

กาพย์เป็นคำประพันธ์ประเภทร้อยกรองประเภทหนึ่งที่เกิดจากการเรียบเรียงคำให้สละสลวยทำให้เกิด อรรถรสมีความงดงามทางภาษา มีลักษณะที่โดดเด่นคือจะมีสัมผัสคล้องจองกันตามกฎเกณฑ์ของแต่ละ ประเภท ทำให้เกิดความไพเราะเวลาอ่าน

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. นักเรียนอ่านกาพย์ยานี ๑๑ ได้ถูกต้อง
๒. นักเรียนบอกรูปแบบของกาพย์ยานี ๑๑ ได้
๓. นักเรียนแต่งกาพย์ยานี ๑๑ ได้

๕. สาระการเรียนรู้

๑. การอ่านกาพย์ยานี ๑๑
๒. รูปแบบฉันทลักษณ์ของกาพย์ยานี ๑๑
๓. การแต่งกาพย์ยานี ๑๑

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๑. รักความเป็นไทย
๒. มีวินัย
๓. ใฝ่เรียนรู้
๔. มุ่งมั่นในการทำงาน

๗. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

๑. ความสามารถในการสื่อสาร
๒. ความสามารถในการคิด
๓. ความสามารถในการแก้ปัญหา
๔. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

๘. ชิ้นงานหรือภาระงาน (หลักฐาน / ร่องรอยแสดงความรู้)

- แฟ้มสะสมผลงาน

๙. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

๑. การอ่านรายสุภาพ
๒. รูปแบบฉันทลักษณ์ของรายสุภาพ
๓. การแต่งรายสุภาพ

กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นที่ ๑ นักเรียนแบ่งกลุ่มออกเป็นกลุ่มละ ๔ – ๕ คน แต่ละกลุ่มประกอบไปด้วยนักเรียนที่มีระดับภูมิปัญญาสูง กลาง และต่ำ ให้แต่ละกลุ่มเลือกหัวหน้ากลุ่ม รองหัวหน้ากลุ่ม และเลขานุการกลุ่ม ควรใช้กลุ่มเดิมตลอดบทเรียน

ขั้นที่ ๒ ให้นักเรียนทุกคนฟังครูอ่านหรือฟังเทป / ซีดี “ กาพย์ยานี ๑๑ ” จากหนังสือเรียนชุดวรรณคดีวิจักษ์ บทที่ ๓ ครูสนทนาเกี่ยวกับรูปแบบรายสุภาพให้นักเรียนฝึกสังเกต จากนั้นให้แต่ละกลุ่มอ่านแบบร้อยแก้วธรรมดาก่อน

ขั้นที่ ๓ ครูอ่านกาพย์ยานี ๑๑ “กาพย์เรื่องพระไชยสุริยา” ตอนใดตอนหนึ่ง เป็นทำนองเสนาะให้นักเรียนฟัง ๒ ครั้ง ให้นักเรียนฝึกอ่านตาม จากนั้นครูใช้แผนภูมิตัวอย่างกาพย์ยานี ๑๑ จากแหล่งอื่น อ่านให้นักเรียนฟัง ดังนี้

สุวรรณหงส์ทรงภู์ห้อย	งามชดช้อยลอยหลังสินธุ์
เพียงหงส์ทรงพรหมินทร์	ลินลาศเลื่อนเตือนตาชม
เรือชัยว้ยว่องวิ่ง	รวดเร็วจริงยิ่งอย่างลม
เสียงเส้าเร้าระดม	ห่มท้ายเย็นเดินคู่กัน

นักเรียนฝึกอ่านทั้ง ๒ บท ทีละกลุ่ม

ขั้นที่ ๔ นักเรียนศึกษารูปแบบกาพย์ยานี ๑๑ จากใบความรู้ (ท้ายแผน) จากนั้นให้แต่ละกลุ่มช่วยกันแต่งต่อกาพย์ยานี ๑๑ กลุ่มละ ๓ บท โดยทำในแบบฝึกหัด ชุดที่ ๒.๑ (ท้ายแผน) เสร็จแล้วให้ทุกกลุ่มอ่านกาพย์ยานี ๑๑ ที่แต่งเสร็จแล้วทีละกลุ่ม

๑๐. สื่อการเรียนรู้

- บัตรคำศัพท์, ใบความรู้
- แบบฝึกเสริมทักษะ , - หนังสือเรียน ชุด วรรณคดีวิจักษ์ ชั้น ม. ๑

๑๑. แหล่งการเรียนรู้

ห้องเรียน, หนังสือเรียน, สื่อต่างๆ

๑๒. การวัดและประเมินผล

ชิ้นงาน / ภาระงาน	วิธีการวัดผล	เครื่องมือวัดผล	เกณฑ์การให้คะแนน	เกณฑ์การผ่าน
๑. ด้านความรู้ (K) นักเรียนทำแบบทดสอบ ก่อนเรียนและทำแบบฝึกหัดได้	ตรวจงานรายบุคคล	แบบทดสอบก่อน เรียน	๘ - ๑๐ = ดีมาก ๖ - ๗ = ดี ๕ = พอใช้ ต่ำกว่า ๕ = ปรับปรุง	ระดับพอใช้ขึ้นไป
๒. ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) นักเรียนอ่านโคลงสี่ สุภาพ	แบบประเมินรายกลุ่ม	สังเกตรายบุคคล	๕ = ดีมาก ๔ = ดี ๓ = พอใช้ ต่ำกว่า ๓ = ปรับปรุง	ระดับพอใช้ขึ้นไป
๓. ด้านเจตคติ-ค่านิยม (A) สังเกตพฤติกรรมด้าน คุณลักษณะ	แบบประเมินการ สังเกตพฤติกรรม และ แบบประเมินผลงาน	สังเกตรายบุคคล	๑๖ = ดีมาก ๑๓ - ๑๕ = ดี ๑๐ - ๑๒ = พอใช้ ต่ำกว่า ๑๐ = ปรับปรุง	ระดับพอใช้ขึ้นไป

๑๒. กิจกรรมเสนอแนะ

เพิ่มเติมสื่อการสอนอื่นๆ ที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้อย่างหลากหลาย

แบบฝึกเสริมทักษะ ชุดที่ ๒.๑

คำชี้แจง : ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยแต่งต่อกาพย์ยานี ๑๑ จากข้อความที่กำหนดให้ต่อไปนี้

เด็กไทยต้องใฝ่รู้
ต้องรักชาติภักดีตรา
.....	ไม่กล้ากรายสิ่งมัวหมอง
.....
.....
.....

๑๓. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

๑. ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑/๒๕๖๙

- จัดกิจกรรมได้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ มีจุดประสงค์ K P A
- มีการบูรณาการ คุณธรรม / การต้านการทุจริต / หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
- จัดกิจกรรมไม่ได้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ เนื่องจาก.....

๒. ผลการเรียนรู้ของนักเรียน

- จำนวนนักเรียนที่ผ่านการประเมิน.....คน คิดเป็นร้อยละ.....
- จำนวนนักเรียนที่ไม่ผ่านการประเมิน.....คน คิดเป็นร้อยละ.....
- อื่น ๆ

๓. ปัญหาและอุปสรรค

- กิจกรรมการจัดการเรียนรู้ ไม่เหมาะสมกับเวลา
- มีนักเรียนทำใบงาน / ใบกิจกรรมไม่ทันตามเวลาที่กำหนดเวลา
- มีนักเรียนที่ไม่สนใจเรียน
- อื่น ๆ.....

๔. ข้อเสนอแนะ / แนวทางแก้ไข

- ควรนำแผนไปปรับปรุง เรื่อง.....

- แนวทางแก้ไขนักเรียนที่ไม่ผ่านการประเมิน / ไม่สนใจเรียน.....

- ไม่มีข้อเสนอแนะ

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(นางสาวพิชญอร นระธาธร)

ตำแหน่ง ครูชำนาญการพิเศษ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓
ผู้สอน นางสาวพิชญ์อร นระธาธร

รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑ รายวิชา ภาษาไทย
ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๔
เรื่อง กาพย์เรื่องพระไชยสุริยา
เรื่อง กาพย์ฉกั ๑๖
เวลา ๑ ชั่วโมง

๑. มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ท ๑.๑ ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

๒. ตัวชี้วัด / ผลการเรียนรู้

ม.๑ / ๑ อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองได้ถูกต้องเหมาะสมกับเรื่องที่อ่าน

๓. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

กาพย์ฉกั ๑๖ เป็นคำประพันธ์ประเภทร้อยกรองชนิดหนึ่ง ที่มีจำนวนคำ ๑๖ คำใน ๑ บท ผู้เรียนต้องเรียนรู้เกี่ยวกับรูปแบบฉันทลักษณ์ และหลักการสัมผัส เพื่อให้เกิดความซาบซึ้งและภูมิในในความงามของภาษาไทยอีกรูปแบบหนึ่ง

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

- นักเรียนอ่านทำนองเสนาะกาพย์ฉกั ๑๖ ได้
- นักเรียนถอดคำประพันธ์เป็นร้อยแก้วได้
- นักเรียนบอกรูปแบบฉันทลักษณ์ของกาพย์ฉกั ๑๖

๕. สาระการเรียนรู้

- การอ่านทำนองเสนาะกาพย์ฉกั ๑๖
- การถอดคำประพันธ์เป็นร้อยแก้ว
- การอ่านและบอกความหมายคำยากในบทเรียน

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

- รักความเป็นไทย
- มีวินัย
- ใฝ่เรียนรู้
- มุ่งมั่นในการทำงาน

๗. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

- ความสามารถในการสื่อสาร
- ความสามารถในการคิด
- ความสามารถในการแก้ปัญหา
- ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

๘. ชิ้นงานหรือภาระงาน (หลักฐาน / ร่องรอยแสดงความรู้)

แบบฝึกหัดชุดที่ ๓.๑

๙. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นที่ ๑. นักเรียนแบ่งกลุ่มออกเป็นกลุ่มละ ๔ - ๕ คน แต่ละกลุ่มประกอบไปด้วยนักเรียนที่มีระดับภูมิปัญญาสูง กลาง และต่ำ ให้แต่ละกลุ่มเลือกหัวหน้ากลุ่ม รองหัวหน้ากลุ่ม และเลขานุการกลุ่ม ควรใช้กลุ่มเดิมตลอดบทเรียน

ขั้นที่ ๒. ครูอธิบายลักษณะการอ่านทำนองเสนาะนักเรียนซักถามข้อสงสัย เพื่อทบทวนเรื่องหลักการอ่านทำนองเสนาะที่เรียนมาแล้ว

ขั้นที่ ๓. ให้นักเรียนอ่านคำประพันธ์ จากเรื่อง “ภาพย์เรื่องพระไชยสุริยา” หน้า ๙๑ - ๙๒ แล้วถามนักเรียนว่าคำประพันธ์ นี้ เป็นคำประพันธ์ชนิดใด

ขั้นที่ ๔. นักเรียนแต่ละกลุ่มรับใบความรู้เรื่อง “ ภาพย์ฉับ ๑๖ ” ไปศึกษาศึกษา พร้อมทั้งครูอธิบายประกอบ จากนั้นครูนำภาพย์ฉับ ๑๖ ต่อไปนี้เขียนบนกระดานดำ ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันหาคำมาเติมให้ถูกต้องสมบูรณ์ตามฉันทลักษณ์ของภาพย์ฉับ ๑๖

ดอกไม้ไม่มี (มากมาย) เช่นดอก..... (พุดสาย)

ทั้งดอกชงโคชบา

มะลิซ้อน (มะลิลา) กลิ่นหอม (หนักหนา)

บัวใช้บูชาพระดี

ดอกปีบและ.... (สารภี) ทั้งดอก (จำปี)

นั้นเป็นดอกไม้ไทยไทย

ขั้นที่ ๕. นักเรียนแต่ละกลุ่มทำแบบฝึกเสริมทักษะ ชุดที่ ๓.๑ (ท้ายแผน) ชุด คัดลอกภาพย์ฉับ ๑๖ กลุ่มละ ๓ บท แล้วถอดคำกลอนเป็นร้อยแก้ว เสร็จแล้วนำเสนอครูตรวจสอบและประเมินผล จากนั้นประกาศผลการประเมินให้ทุกกลุ่มได้รับทราบ

ขั้นที่ ๖. นักเรียนทุกคนทำแบบฝึกเสริมทักษะ ที่ ๓.๒ (ท้ายแผน) ชุด หาความหมายของคำที่กำหนดให้ เสร็จแล้วครูเฉลยบนกระดานนักเรียนแลกเปลี่ยนกันตรวจนำเสนอสรุปรูปและประกาศผล

๑๐. สื่อการเรียนรู้

- คลิปตัวอย่างการอ่านทำนองเสนาะ , - หนังสือเรียน ชุด วรรณคดีวิจักษ์ ชั้น ม. ๑

๑๑. แหล่งการเรียนรู้

ห้องเรียน, หนังสือเรียน, สื่อต่างๆ

๑๒. การวัดและประเมินผล

ชิ้นงาน / ภาระงาน	วิธีการวัดผล	เครื่องมือวัดผล	เกณฑ์การให้คะแนน	เกณฑ์การผ่าน
๑. ด้านความรู้ (K) นักเรียนทำแบบฝึกเสริมทักษะ ชุดที่ ๓.๑ ได้	แบบประเมินการสังเกตพฤติกรรม และแบบประเมินผลงาน	ตรวจงานรายกลุ่ม	๘ - ๑๐ = ดีมาก ๖ - ๗ = ดี ๕ = พอใช้ ต่ำกว่า ๕ = ปรับปรุง	ระดับพอใช้ขึ้นไป
๒. ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) นักเรียนอ่านทำนองเสนาะ	แบบประเมินรายกลุ่ม	ตรวจงานรายกลุ่ม	๕ = ดีมาก ๔ = ดี ๓ = พอใช้ ต่ำกว่า ๓ = ปรับปรุง	ระดับพอใช้ขึ้นไป
๓. ด้านเจตคติ-ค่านิยม (A) สังเกตพฤติกรรมด้านความพอเพียง	แบบประเมินการสังเกตพฤติกรรม และแบบประเมินผลงาน	สังเกตรายบุคคล	๑๖ = ดีมาก ๑๓ - ๑๕ = ดี ๑๐ - ๑๒ = พอใช้ ต่ำกว่า ๑๐ = ปรับปรุง	ระดับพอใช้ขึ้นไป

๑๒. กิจกรรมเสนอแนะ

เพิ่มเติมสื่อการสอนอื่นๆ ที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้อย่างหลากหลาย

ตัวอย่างภาพฉบับ ๑๖

ธรรมะคือคุณากร

ส่วนชอบสาคร

จุดดวงประทีปชี้ชวาล

แห่งองค์พระศาสดาจารย์

ส่องสัตว์สันดาน

สว่างกระจ่างใจมล

(บทสวดบูชาธรรมคุณ)

แบบฝึกเสริมทักษะ ชุดที่ ๓.๑

คำชี้แจง : ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มคัดลอกภาพฉบบัง ๑๖ จากภาพเรื่อง

พระไชยสุริยา กลุ่มละ ๔ บท แล้วถอดคำกลอนนั้นเป็นร้อยแก้ว

ภาพฉบบัง ๑๖ ที่คัดเลือกมาคือ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

แบบฝึกเสริมทักษะ ชุดที่ ๓.๒

คำชี้แจง : ให้นักเรียนบอกความหมายของคำที่กำหนดให้ต่อไปนี้

ลำดับที่	คำ	ความหมาย
๑	กราด	
๒	กินเพลิง	
๓	ขอมรคา	
๔	เจ้าสุภา	
๕	คร่ำ	
๖	ตรีชา	
๗	ชีบา	
๘	บุชาคุณท์	
๙	พญาลอ	
๑๐	เมรุจร	
๑๑	ศิระษะไม้	
๑๒	สังวัจฉะ	
๑๓	สัถถาวร	
๑๔	สาระย้า	
๑๕	สำภาที	
๑๖	เหรา	
๑๗	อรไท	
๑๘	อะไซ	
๑๙	พสุธา	
๒๐	ล่าลี่	

๑๓. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

๑. ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑/๒๕๖๙

- จัดกิจกรรมได้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ มีจุดประสงค์ K P A
- มีการบูรณาการ คุณธรรม / การต้านการทุจริต / หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
- จัดกิจกรรมไม่ได้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ เนื่องจาก.....

๒. ผลการเรียนรู้ของนักเรียน

- จำนวนนักเรียนที่ผ่านการประเมิน.....คน คิดเป็นร้อยละ.....
- จำนวนนักเรียนที่ไม่ผ่านการประเมิน.....คน คิดเป็นร้อยละ.....
- อื่น ๆ

๓. ปัญหาและอุปสรรค

- กิจกรรมการจัดการเรียนรู้ ไม่เหมาะสมกับเวลา
- มีนักเรียนทำใบงาน / ใบกิจกรรมไม่ทันตามเวลาที่กำหนดเวลา
- มีนักเรียนที่ไม่สนใจเรียน
- อื่น ๆ.....

๔. ข้อเสนอแนะ / แนวทางแก้ไข

- ควรนำแผนไปปรับปรุง เรื่อง.....
- แนวทางแก้ไขนักเรียนที่ไม่ผ่านการประเมิน / ไม่สนใจเรียน.....
- ไม่มีข้อเสนอแนะ

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(นางสาวพิชญอร นระธาธร)

ตำแหน่ง ครูชำนาญการพิเศษ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔
ผู้สอน นางสาวพิชญ์อร นระราช

รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑ รายวิชา ภาษาไทย
ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๔
เรื่อง สุภาชิตพระร่วง
เรื่อง การวิจารณ์เรื่อง
เวลา ๑ ชั่วโมง

๑. มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ท ๕.๑ เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมไทยอย่างเห็นคุณค่า และนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

๒. ตัวชี้วัด / ผลการเรียนรู้

ท ๕.๑ ม.๑ / ๒ วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมที่อ่านพร้อมยกเหตุผลประกอบ

๓. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การวิจารณ์เรื่องที่อ่านหรือฟัง เป็นการแสดงความรู้สึกรู้สึกหรือความคิดเห็นส่วนตัวที่มีต่อเรื่องที่อ่านหรือฟังแต่ทั้งนี้ต้องอยู่ในกรอบแห่งวัฒนธรรมอันดีงาม ไม่ควรแสดงความคิดเห็นที่จะทำให้เกิดโทษต่อผู้อื่น

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

- นักเรียนเก็บใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้
- นักเรียนเขียนวิจารณ์เรื่องที่อ่านได้
- นักเรียนตอบคำถามเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านได้

๕. สาระการเรียนรู้

- การอ่านเรื่อง
- การวิจารณ์เรื่อง
- การตอบคำถาม

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

- รักความเป็นไทย
- มีวินัย
- ใฝ่เรียนรู้
- มุ่งมั่นในการทำงาน

๗. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

๑๕. ความสามารถในการสื่อสาร
๑๖. ความสามารถในการคิด
๓. ความสามารถในการแก้ปัญหา
๔. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

๘. ชิ้นงานหรือภาระงาน (หลักฐาน / ร่องรอยแสดงความรู้)

แบบฝึกหัดชุดที่ ๔.๑

๙. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นที่ ๑. นักเรียนแบ่งกลุ่มออกเป็นกลุ่มละ ๔ – ๕ คน แต่ละกลุ่มประกอบไปด้วยนักเรียนที่มีระดับภูมิปัญญาสูง กลาง และต่ำ ให้แต่ละกลุ่มเลือกหัวหน้ากลุ่ม รองหัวหน้ากลุ่ม และเลขานุการกลุ่ม ควรใช้กลุ่มเดิมตลอดบทเรียน

ขั้นที่ ๒ ทบทวนเรื่องการเขียนวิจารณ์เรื่องต่างๆ โดยครูให้แต่ละกลุ่มตอบคำถามที่ครูตั้งขึ้นกลุ่มละ ๕ คำถาม

ขั้นที่ ๔. นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันหาคำประพันธ์ใน กาพย์เรื่องพระไชยสุริยา กลุ่มละ ๕ มา ถอดความหมายและวิพากษ์วิจารณ์ในแง่มุมต่างๆตามความคิดเห็นแล้วส่งตัวแทนนำเสนอหน้าชั้นเรียน

ขั้นที่ ๕. นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันพิจารณาบทร้อยกรองที่ยกมาจากเรื่องกาพย์พระไชยสุริยา แล้วตอบคำถามในแบบฝึกเสริมทักษะ ที่ ๔.๑ (ท้ายแผน)

ขั้นที่ ๖. นักเรียนทำแบบฝึกเสริมทักษะ ที่ ๔.๒ (ท้ายแผน) ชุติเขียนวิจารณ์บทความที่กำหนดให้ เสร็จแล้วนำส่งครูตรวจสอบและประเมินผล

๑๐. สื่อการเรียนรู้

- กระดาษ ปากกา
- หนังสือเรียน ชุติ วรรณคดีวิจักษ์ ชั้น ม. ๑

๑๑. แหล่งการเรียนรู้

ห้องเรียน, หนังสือเรียน, สื่อต่างๆ

๑๒. การวัดและประเมินผล

ชิ้นงาน / ภาระงาน	วิธีการวัดผล	เครื่องมือวัดผล	เกณฑ์การให้คะแนน	เกณฑ์การผ่าน
๑. ด้านความรู้ (K) นักเรียนทำแบบฝึกเสริมทักษะ ชุดที่ ๓.๑ ได้	แบบประเมินการสังเกตพฤติกรรม และแบบประเมินผลงาน	ตรวจงานรายกลุ่ม	๘ - ๑๐ = ดีมาก ๖ - ๗ = ดี ๕ = พอใช้ ต่ำกว่า ๕ = ปรับปรุง	ระดับพอใช้ขึ้นไป
๒.ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) -นักเรียนวิจารณ์บทประพันธ์ -นักเรียนนำเสนอผลงาน	แบบประเมินรายกลุ่ม	ตรวจงานรายกลุ่ม	๕ = ดีมาก ๔ = ดี ๓ = พอใช้ ต่ำกว่า ๓ = ปรับปรุง	ระดับพอใช้ขึ้นไป
๓.ด้านเจตคติ-ค่านิยม (A) สังเกตพฤติกรรมด้านความพอเพียง	แบบประเมินการสังเกตพฤติกรรม และแบบประเมินผลงาน	สังเกตรายบุคคล	๑๖ = ดีมาก ๑๓ - ๑๕ = ดี ๑๐ - ๑๒ = พอใช้ ต่ำกว่า ๑๐ = ปรับปรุง	ระดับพอใช้ขึ้นไป

๑๒. กิจกรรมเสนอแนะ

เพิ่มเติมสื่อการสอนอื่นๆ ที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้อย่างหลากหลาย

แบบฝึกเสริมทักษะ ชุดที่ ๔.๑

คำชี้แจง : ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มอ่านคำประพันธ์ต่อไปนี้แล้วตอบคำถาม

บท ๑

ระงับหลับเนตรนึ่ง	เอนอิงพิงสิงขร
เหมือนกับหลับสนิทนอน	สังวรศีลอภิญา
บำเพ็ญเลี้ยงเห็นจบ	พินพิภพจักรวาล
สวรรค์ชั้นวิมาน	ท่านเห็นแจ้งแหล่งโลกา

บท ๒

เดชะบุญพระกุศลหนหลัง	สิ่งใดใจหวัง
ได้ตั้งมุ่งมาดปรารถนา	
จริงนะประสกลีลา	สวدمนตร์ภาวนา
เบื้องหน้าจะจะได้ไปสวรรค์	

คำถาม

๑. ความหมายในกรอบที่ ๑ คืออะไร
๒. ความหมายในกรอบที่ ๒ คืออะไร
๓. ในกรอบที่ ๑ เป็นคำประพันธ์ประเภทใด
๔. ในกรอบที่ ๒ เป็นคำประพันธ์ประเภทใด
๕. ในกรอบที่ ๒ ได้สอนคนเราในเรื่องใด
๖. ในกรอบที่ ๑ กล่าวถึงบุคคลใดในกาพย์เรื่องพระไชยสุริยา
๗. ในกรอบที่ ๑ มีการใช้ศิลปะการแต่งแบบซ้อนคำ คือนำคำที่มีความหมายเดียวกันมาอยู่ในวรรคเดียวกัน คือวรรคใด
๘. คำว่าประสกลีลา หมายถึงบุคคลใด

แบบฝึกเสริมทักษะ ชุดที่ ๔.๒

คำชี้แจง : ให้นักเรียนอ่านข้อความที่กำหนดให้ แล้ววิเคราะห์เรื่องที่อ่าน

บันไดสู่สวรรค์

เมื่อสมัยแรกเริ่มกำเนิดโลกมนุษย์นั้น มีชายหญิงอยู่เพียงคู่หนึ่งเท่านั้นชายหนุ่มมองขึ้นไปบนฟ้ากว้าง และพลันนึกในใจขึ้นว่า “ข้างบนนั้นต้องมีสวรรค์อยู่แน่ ๆ “ คิดพลันชายหนุ่มก็สร้างบันไดสูงโดยหวังว่า มันจะเป็นหนทางไปสู่สวรรค์ได้แต่ถึงแม้ว่าจะสร้างขึ้นไปสูงมากเท่าใดก็ยังไม่สูงพอที่จะขึ้นไปสู่สวรรค์ได้อยู่ดี

วันหนึ่งภรรยาของเขาเกิดปวดท้องขึ้นมาอย่างแรงสามีจำต้องหยุดงานชั่วคราวเพื่อมาดูแลเอาใจภรรยาของเขา และทำทุกวิธีที่จะทำให้ภรรยาหายปวดท้องให้ได้ จนในที่สุดเหตุการณ์ประหลาดก็บังเกิดขึ้น เด็กตัวน้อยคนหนึ่งคลอดออกมาจากท้องของภรรยาชายหนุ่มตกใจพร้อม ๆ กับตื่นตันใจเป็นอันมาก น้ำตาของเขาไหลพรากออกมา เขาพูดด้วยเสียงอันดังว่า “ช่างอัศจรรย์อะไรเช่นนี้! ข้าทุ่มเททั้งชีวิตเพื่อสร้างหนทางไปสู่สวรรค์ แต่เมียของข้ามันเพียงแต่เฝ้ามองอยู่เฉย ๆ สวรรค์ก็ส่งทูตสวรรค์ลงมาสู่นาง”

นับแต่นั้นมาชายหนุ่มก็เลิกคิดที่จะสร้างบันไดไปสู่สวรรค์ และทุ่มเทชีวิตเพื่อเอาใจใส่ลูกของเขาแทน ส่วนบันไดอันสูงยาวที่ยังสร้างไม่สำเร็จนั้นยังคงอยู่เป็นประจักษ์พยานมาจนถึงทุกวันนี้

คำถาม

๑. จากเรื่อง กล่าวถึงใคร.....
๒. ตัวละครในเรื่องเป็นอย่างไร.....
๓. จากเรื่องมีเหตุการณ์สำคัญอย่างไร.....
๔. ข้อคิดที่ได้จากเรื่องนี้ คืออะไร.....

๑๓. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

๑. ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑/๒๕๖๙

- จัดกิจกรรมได้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ มีจุดประสงค์ K P A
- มีการบูรณาการ คุณธรรม / การต้านการทุจริต / หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
- จัดกิจกรรมไม่ได้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ เนื่องจาก.....

๒. ผลการเรียนรู้ของนักเรียน

- จำนวนนักเรียนที่ผ่านการประเมิน.....คน คิดเป็นร้อยละ.....
- จำนวนนักเรียนที่ไม่ผ่านการประเมิน.....คน คิดเป็นร้อยละ.....
- อื่น ๆ

๓. ปัญหาและอุปสรรค

- กิจกรรมการจัดการเรียนรู้ ไม่เหมาะสมกับเวลา
- มีนักเรียนทำใบงาน / ใบกิจกรรมไม่ทันตามเวลาที่กำหนดเวลา
- มีนักเรียนที่ไม่สนใจเรียน
- อื่น ๆ.....

๔. ข้อเสนอแนะ / แนวทางแก้ไข

- ควรนำแผนไปปรับปรุง เรื่อง.....

- แนวทางแก้ไขนักเรียนที่ไม่ผ่านการประเมิน / ไม่สนใจเรียน.....

- ไม่มีข้อเสนอแนะ

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(นางสาวพิชญอร นระธาธร)

ตำแหน่ง ครูชำนาญการพิเศษ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕
ผู้สอน นางสาวพิชญ์อร นระราธร

รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑ รายวิชา ภาษาไทย
ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๔
เรื่อง กาพย์เรื่องพระไชยสุริยา
การเขียนแผนภาพโครงเรื่อง
เวลา ๑ ชั่วโมง

๑. มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ท ๕.๑ เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมไทยอย่างเห็นคุณค่า และนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

๒. ตัวชี้วัด / ผลการเรียนรู้

ท ๕.๑ ม.๑ / ๓ อธิบายคุณค่าของวรรณคดีและวรรณกรรมที่อ่าน

๓. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

แผนภาพโครงเรื่อง เป็นแผนภาพที่ประกอบด้วยส่วนของคำถามเกี่ยวกับเรื่องบอกให้ทราบว่าใคร ทำอะไร ที่ไหน อย่างไร เพราะเหตุใด และข้อคิดจากเรื่องแผนภาพโครงเรื่อง จะช่วยให้สามารถบอกเหตุการณ์ของเรื่องเป็นตอน ๆ โดยอาศัยการคิดคำตอบจากคำถามในแผนภาพ และช่วยลำดับเรื่องได้อย่างต่อเนื่อง ทำให้สามารถสรุปเรื่องทั้งหมดได้

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. นักเรียนสามารถเขียนแผนภาพโครงเรื่องได้
๒. นักเรียนสามารถเล่าเรื่องจากแผนภาพโครงเรื่องได้
๓. นักเรียนสามารถเขียนเรื่องจากแผนภาพโครงเรื่องได้

๕. สาระการเรียนรู้

๑. การเขียนแผนภาพโครงเรื่องจากบทเรียน
๒. การเขียนเรื่องตามแผนภาพโครงเรื่อง
๓. การเล่าเรื่องตามแผนภาพโครงเรื่อง

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๑. รักความเป็นไทย
๒. มีวินัย
๓. ใฝ่เรียนรู้
๔. มุ่งมั่นในการทำงาน

๗. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

๑. ความสามารถในการสื่อสาร
๒. ความสามารถในการคิด
๓. ความสามารถในการแก้ปัญหา
๔. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

๘. ชิ้นงานหรือภาระงาน (หลักฐาน / ร่องรอยแสดงความรู้)

แบบฝึกหัดชุดที่ ๕.๑

๙. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นที่ ๑ นักเรียนแบ่งกลุ่มออกเป็นกลุ่มละ ๔ - ๕ คน แต่ละกลุ่มประกอบไปด้วยนักเรียนที่มีระดับภูมิปัญญาสูง กลาง และต่ำ ให้แต่ละกลุ่มเลือกหัวหน้ากลุ่ม รองหัวหน้ากลุ่ม และเลขานุการกลุ่ม ควรใช้กลุ่มเดิมตลอดบทเรียน

ขั้นที่ ๒ ให้สมาชิกในกลุ่มแต่ละกลุ่มอ่านกลอนบทละครเป็นทำนองเสนาะคนละ ๒ บท โดยมีหัวหน้ากลุ่มเป็นผู้ประเมินการอ่านของสมาชิกแต่ละคน เลขานุการกลุ่มบันทึกผลการประเมินไว้

ขั้นที่ ๓ ให้แต่ละกลุ่ม ส่งตัวแทนเล่าเรื่อง พระไชยสุริยา ต่อกันคนละประโยคจนจบด้วยภาษาของตนเอง จากนั้นครูนำเสนอแผนภูมิแผนภาพโครงเรื่อง (ท้ายแผน) ให้นักเรียนดูบนกระดานดำ

ขั้นที่ ๔ นักเรียนและครูช่วยกันอภิปราย และเติมคำถาม และเหตุการณ์ตามแผนภาพโครงเรื่องได้ดังนี้ เช่น

ใคร :
ที่ไหน :
เมื่อไร :
เหตุการณ์ :
อย่างไร :
ข้อคิด:

ขั้นที่ ๕ นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันเขียนแผนภาพโครงเรื่อง พระไชยสุริยา ลงในแบบฝึกหัดรายกลุ่ม ชุดที่ ๕.๑ (ท้ายแผน)

ขั้นที่ ๖ นักเรียนทุกคนทำแบบฝึกหัดชุดที่ ๕.๒ (ท้ายแผน) ชุด เขียนเรื่อง พระไชยสุริยา ด้วยภาษาของตนเอง เสร็จแล้วครูตรวจสอบและแนะนำแก้ไขข้อบกพร่อง นักเรียนเก็บลงในแฟ้มสะสมผลงาน

๑๐. สื่อการเรียนรู้

- กระดาษ ปากกา ,บัตรคำศัพท์
- หนังสือเรียน ชุด วรรณคดีวิจักษ์ ชั้น ม. ๑

๑๑. แหล่งการเรียนรู้

ห้องเรียน, หนังสือเรียน, สื่อต่างๆ

๑๒. การวัดและประเมินผล

ชิ้นงาน / ภาระงาน	วิธีการวัดผล	เครื่องมือวัดผล	เกณฑ์การให้คะแนน	เกณฑ์การผ่าน
๑. ด้านความรู้ (K) นักเรียนเล่าเรื่องและ นักเรียนทำแบบฝึกเสริมทักษะ ชุดที่ ๓.๑ ได้	แบบประเมินการสังเกต พฤติกรรม และแบบ ประเมินผลงาน	ตรวจงานรายกลุ่ม	๘ - ๑๐ = ดีมาก ๖ - ๗ = ดี ๕ = พอใช้ ต่ำกว่า ๕ = ปรับปรุง	ระดับพอใช้ขึ้นไป
๒. ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) -นักเรียนบอกคุณค่าของ บทเรียน -นักเรียนนำเสนอผลงาน	แบบประเมินรายกลุ่ม	ตรวจงานรายกลุ่ม	๕ = ดีมาก ๔ = ดี ๓ = พอใช้ ต่ำกว่า ๓ = ปรับปรุง	ระดับพอใช้ขึ้นไป
๓. ด้านเจตคติ-ค่านิยม (A) สังเกตพฤติกรรมด้าน ความพอเพียง	แบบประเมินการ สังเกตพฤติกรรม และ แบบประเมินผลงาน	สังเกตรายบุคคล	๑๖ = ดีมาก ๑๓ - ๑๕ = ดี ๑๐ - ๑๔ = พอใช้ ต่ำกว่า ๑๐ = ปรับปรุง	ระดับพอใช้ขึ้นไป

๑๒. กิจกรรมเสนอแนะ

เพิ่มเติมสื่อการสอนอื่นๆ ที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้อย่างหลากหลาย

แบบฝึกเสริมทักษะ ชุดที่ ๕.๑

คำชี้แจง : ให้นักเรียนเขียนเรื่องตามแผนภาพโครงเรื่องด้วยภาษาของตนเอง

แผนภาพโครงเรื่องภาพเรื่องพระไชยสุริยา

ใคร :

ที่ไหน :

เมื่อไร :

เหตุการณ์เป็นอย่างไร :

ข้อคิด :

แบบฝึกเสริมทักษะ ชุดที่ ๕.๒

คำชี้แจง : ให้นักเรียนเขียนเล่าเรื่องเรื่อง ภาพเรื่องพระไชยสุริยา โดยใช้ภาษาของตนเองอย่างสั้น ๆ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

๑๓. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

๑. ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑/๒๕๖๙

- จัดกิจกรรมได้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ มีจุดประสงค์ K P A
- มีการบูรณาการ คุณธรรม / การต้านการทุจริต / หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
- จัดกิจกรรมไม่ได้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ เนื่องจาก.....

๒. ผลการเรียนรู้ของนักเรียน

- จำนวนนักเรียนที่ผ่านการประเมิน.....คน คิดเป็นร้อยละ.....
- จำนวนนักเรียนที่ไม่ผ่านการประเมิน.....คน คิดเป็นร้อยละ.....
- อื่น ๆ

๓. ปัญหาและอุปสรรค

- กิจกรรมการจัดการเรียนรู้ ไม่เหมาะสมกับเวลา
- มีนักเรียนทำใบงาน / ใบกิจกรรมไม่ทันตามเวลาที่กำหนดเวลา
- มีนักเรียนที่ไม่สนใจเรียน
- อื่น ๆ.....

๔. ข้อเสนอแนะ / แนวทางแก้ไข

- ควรนำแผนไปปรับปรุง เรื่อง.....
- แนวทางแก้ไขนักเรียนที่ไม่ผ่านการประเมิน / ไม่สนใจเรียน.....
- ไม่มีข้อเสนอแนะ

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(นางสาวพิชญอร นระราทร)

ตำแหน่ง ครูชำนาญการพิเศษ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๖
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑
ผู้สอน นางสาวพิชญ์อร นระราธร

รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑ รายวิชา ภาษาไทย
ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๙
เรื่อง ราชาริราช (ตอนสมิงพระรามอาสา)
เรื่อง การอ่านวิเคราะห์บทเรียน
เวลา ๑ ชั่วโมง

๑. มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ท ๕.๑ เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมไทยอย่างเห็นคุณค่า และนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

๒. ตัวชี้วัด / ผลการเรียนรู้

ท ๕.๑ ม.๑ / ๒ วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมที่อ่านพร้อมยกเหตุผลประกอบ

๓. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การอ่านวิเคราะห์เนื้อหาจากบทเรียน เป็นการเพื่อจับใจความสำคัญแล้วแสดงความคิดเห็นเชิงวิเคราะห์และประเมินค่า เป็นพื้นฐานที่จำเป็นในการศึกษาหาความรู้ จึงควรฝึกฝนให้เกิดความชำนาญ จนสามารถวิเคราะห์และแสดงความคิดเห็น ในงานเขียนทุกประเภทได้เรียนรู้และเกิดความภาคภูมิใจในฝีมือคนไทย

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. นักเรียนบอกรายละเอียดของเรื่องราชาริราช (ตอนสมิงพระรามอาสา) ได้
๒. นักเรียนบอกคุณค่าของเรื่องราชาริราชได้
๓. นักเรียนบอกประวัติผู้แต่งของบทเรียนได้

๕. สาระการเรียนรู้

๑. เนื้อหารายละเอียดของเรื่อง ราชาริราช (ตอนสมิงพระรามอาสา)
๒. คุณค่าของบทเรียนได้
๓. ผู้แต่งกาพย์เรื่องราชาริราช (ตอนสมิงพระรามอาสา)

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๑. รักความเป็นไทย
๒. มีวินัย
๓. ใฝ่เรียนรู้
๔. มุ่งมั่นในการทำงาน

๗. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

๑. ความสามารถในการสื่อสาร
๒. ความสามารถในการคิด
๓. ความสามารถในการแก้ปัญหา
๔. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

๘. ชิ้นงานหรือภาระงาน (หลักฐาน / ร่องรอยแสดงความรู้)

- แบบทดสอบก่อนเรียน

- แบบฝึกหัดชุดที่ ๑

๙. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นที่ ๑. นักเรียนทุกคนทำแบบทดสอบก่อนเรียนบทที่ ๕ เรื่องราชาธิราช เสร็จแล้วนำส่งครูตรวจสอบความถูกต้องและประกาศผลโดยที่ยังไม่ต้องเฉลย

ขั้นที่ ๒. นักเรียนอ่านออกเสียงบทวิเคราะห์เกี่ยวกับการวิเคราะห์ เรื่อง ราชาธิราช (ตอนสมิงพระราม-อาสา) คนละ ๑ ย่อหน้า ในหนังสือเรียนภาษาไทย ม.๑ วรรณคดีวิจักษ์ หน้า ๑๐๖ – ๑๑๔ ในใจ จากนั้นให้แต่ละคนที่ย่านตั้งคำถามจากย่อหน้าที่ตนอ่านเลือกให้เพื่อนคนใดคนหนึ่งตอบ คนละ ๓ คำถาม

ขั้นที่ ๓. นักเรียนอ่านประวัติผู้แต่ง กาพย์เรื่องราชาธิราช (ท้ายแผน) จากนั้นร่วมกันสนทนาถึงรายละเอียดของวรรณคดี เรื่องราชาธิราช

ขั้นที่ ๔. นักเรียนทำแบบฝึกเสริมทักษะ ชุดที่ ๑ (ท้ายแผน) ชุดตอบคำถาม จากบทเรียน เสร็จแล้วนำส่งครูตรวจสอบประเมินผลและประกาศผลการประเมิน พร้อมทั้งแนะนำแก้ไขข้อบกพร่องเป็นรายๆ (อาจทำการบ้านถ้าเวลาไม่พอ)

ขั้นที่ ๕. ครูมอบหมายให้นักเรียนไปอ่านเนื้อหาของ เรื่องราชาธิราช (ตอนสมิงพระรามอาสา) เป็นการบ้านโดยอ่านให้ละเอียดเพื่อเตรียมทำกิจกรรมในชั่วโมงต่อไป

๑๐. สื่อการเรียนรู้

- ใบความรู้

- แบบฝึกเสริมทักษะ

- หนังสือเรียน ชุด วรรณคดีวิจักษ์ ชั้น ม. ๑

๑๑. แหล่งการเรียนรู้

ห้องเรียน, หนังสือเรียน, สื่อต่างๆ

๑๒. การวัดและประเมินผล

ชิ้นงาน / ภาระงาน	วิธีการวัดผล	เครื่องมือวัดผล	เกณฑ์การให้คะแนน	เกณฑ์การผ่าน
๑. ด้านความรู้ (K) นักเรียนทำแบบทดสอบ ก่อนเรียนและทำแบบฝึกหัดได้	ตรวจงานรายบุคคล	แบบทดสอบก่อน เรียน	๒๖ - ๓๐ = ดีมาก ๑๘ - ๒๕ = ดี ๑๕ - ๑๖ = พอใช้ ต่ำกว่า ๑๕ ปรับปรุง	ระดับพอใช้ขึ้นไป
๒. ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) -นักเรียนร่วมสนทนาและ ตอบคำถาม	แบบประเมินรายกลุ่ม	สังเกตรายบุคคล	๕ = ดีมาก ๔ = ดี ๓ = พอใช้ ต่ำกว่า ๓ = ปรับปรุง	ระดับพอใช้ขึ้นไป
๓. ด้านเจตคติ-ค่านิยม (A) สังเกตพฤติกรรมด้าน ความพอเพียง	แบบประเมินการ สังเกตพฤติกรรม และ แบบประเมินผลงาน	สังเกตรายบุคคล	๕ = ดีมาก ๔ = ดี ๓ = พอใช้ ต่ำกว่า ๓ = ปรับปรุง	ระดับพอใช้ขึ้นไป

๑๒. กิจกรรมเสนอแนะ

เพิ่มเติมสื่อการสอนอื่นๆ ที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้อย่างหลากหลาย

แบบฝึกเสริมทักษะ ชุดที่ ๑

คำชี้แจง : ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

๑. เรื่องราชาธิราช (ตอนสมเด็จพระรามอาสา) แต่งด้วยคำประพันธ์ชนิดใด
๒. ผู้แต่งเรื่องราชาธิราช (ตอนสมเด็จพระรามอาสา) คือใคร
๓. เรื่องราชาธิราช (ตอนสมเด็จพระรามอาสา) แต่งขึ้นในสมัยใด
๔. เนื้อหาของเรื่องราชาธิราช (ตอนสมเด็จพระรามอาสา) เป็นเรื่องเกี่ยวกับสิ่งใด
๕. จุดประสงค์ของการแต่งเรื่องราชาธิราช (ตอนสมเด็จพระรามอาสา) คืออะไร
๖. ลักษณะเด่นของเรื่องราชาธิราช (ตอนสมเด็จพระรามอาสา) คืออะไร
๗. ตามเรื่องราวในบทเรียนสมเด็จพระรามคือใคร
๘. เรื่องราชาธิราช (ตอนสมเด็จพระรามอาสา) ได้นำเสนอสิ่งใดแก่ผู้อ่านบ้าง
๙. ข้อคิดที่ได้จากเรื่องราชาธิราชคืออะไร
๑๐. “ราชาธิราช ” เป็นชื่อของใคร มีความสำคัญอย่างไร

แบบทดสอบก่อนเรียน

บทที่ ๕ เรื่องราชาธิราช

คำชี้แจง : ตอนที่ ๑ ให้นักเรียนเลือกตอบคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

๑. เรื่องราชาธิราช (ตอนสมิงพระรามอาสา) แต่งด้วยคำประพันธ์ประเภทใด
 - ก. นิทานร้อยแก้ว
 - ข. นิยายร้อยแก้ว
 - ค. นิทานร้อยกรอง
 - ง. นิยายร้อยกรอง
๒. เนื้อหาใน เรื่องราชาธิราช (ตอนสมิงพระรามอาสา) ส่วนใหญ่มุ่งเน้นสิ่งใดเป็นสำคัญ
 - ก. ศักดิ์ศรีและการใช้สติปัญญา
 - ข. การทำสงคราม
 - ค. การปกครองของกษัตริย์พม่า
 - ง. การชิงราชบัลลังก์
๓. เรื่องราชาธิราช (ตอนสมิงพระรามอาสา) คือท่านใด
 - ก. กรมพระยาตำราจรรยาภาพ
 - ข. เจ้าพระยาพระคลัง (หน)
 - ค. เจ้าพระยาธรรมศักดิ์มนตรี
 - ง. กรมพระปรมาธิบดีชินโรส
๔. ราชาธิราช คือชื่อของสิ่งใด
 - ก. การทำสงคราม
 - ข. ยุทธวิธีในการทำสงคราม
 - ค. กษัตริย์มอญพระองค์หนึ่ง
 - ง. ตัวละครเอกของเรื่อง
๕. ราชาธิราช ใช้โวหารประเภทใดในการดำเนินเรื่อง
 - ก. สาธกโวหาร
 - ข. พรรณนาโวหาร
 - ค. บรรยายโวหาร
 - ง. อุปมาโวหาร
๖. พระมเหสีของพระเจ้าฝรั่งมังฆ้องทรงเปรียบสมิงพระรามกับสิ่งใด
 - ก. กาดำ
 - ข. แกะ
 - ค. เสือ
 - ง. กาขาว
๗. ทำไมสมิงพระรามจึงรับอาสาพระเจ้าฝรั่งมังฆ้องไปปะลองฝีมือกับกามะนี
 - ก. เกรงว่าพระเจ้ากรุงจีนจะยกทัพไปถึงมอญ
 - ข. เกรงว่าพระเจ้ากรุงจีนจะยกทัพไปถึงพม่า
 - ค. เพราะมีใจรักในพระราชธิดาของพระเจ้าฝรั่งมังฆ้อง
 - ง. เพราะอยากพ้นจากการถูกจองจำในคุก
๘. ใครคือกษัตริย์มอญในช่วงเวลาที่สมิงพระรามถูกจับเป็นเชลยที่พม่า
 - ก. พระเจ้าอู่
 - ข. พระยาน้อย
 - ค. บุเรงนอง
 - ง. พระเจ้าหงสาวดี
๙. ผู้ที่ทำให้สมิงพระรามมีโอกาสกลับไปรับใช้กษัตริย์มอญอีกครั้งคือใคร
 - ก. พระเจ้ากรุงจีน
 - ข. พระยาอู่
 - ค. โอรสของตน
 - ง. พระเจ้าฝรั่งมังฆ้อง
๑๐. เมืองหลวงของมอญในเวลานั้นคือเมืองใด
 - ก. เมืองพะโค
 - ข. เมืองอังวะ
 - ค. เมืองหงสาวดี
 - ง. เมืองเมาะตะมะ

เฉลยแบบทดสอบก่อนเรียน – หลังเรียน

๑. ข	๒. ก	๓. ข	๔. ค	๕. ค
๖. ง	๗. ก	๘. ข	๙. ง	๑๐. ค
๑๑. ข	๑๒. ค	๑๓. ค	๑๔. ก	๑๕. ง
๑๖. ข	๑๗. ง	๑๘. ข	๑๙. ก	๒๐. ข

๑๓. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

๑. ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑/๒๕๖๙

- จัดกิจกรรมได้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ มีจุดประสงค์ K P A
- มีการบูรณาการ คุณธรรม / การต้านการทุจริต / หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
- จัดกิจกรรมไม่ได้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ เนื่องจาก.....

๒. ผลการเรียนรู้ของนักเรียน

- จำนวนนักเรียนที่ผ่านการประเมิน.....คน คิดเป็นร้อยละ.....
- จำนวนนักเรียนที่ไม่ผ่านการประเมิน.....คน คิดเป็นร้อยละ.....
- อื่น ๆ

๓. ปัญหาและอุปสรรค

- กิจกรรมการจัดการเรียนรู้ ไม่เหมาะสมกับเวลา
- มีนักเรียนทำใบงาน / ใบกิจกรรมไม่ทันตามเวลาที่กำหนดเวลา
- มีนักเรียนที่ไม่สนใจเรียน
- อื่น ๆ.....

๔. ข้อเสนอแนะ / แนวทางแก้ไข

- ควรนำแผนไปปรับปรุง เรื่อง.....
- แนวทางแก้ไขนักเรียนที่ไม่ผ่านการประเมิน / ไม่สนใจเรียน.....
- ไม่มีข้อเสนอแนะ

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(นางสาวพิชญอร นระธาธร)

ตำแหน่ง ครูชำนาญการพิเศษ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๖
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒
ผู้สอน นางสาวพิชญ์อร นระราธร

รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑ รายวิชา ภาษาไทย
ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๙
เรื่อง เรื่องราชาธิราช
เรื่อง โวหารชนิดต่างๆ
เวลา ๑ ชั่วโมง

๑. มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ท ๑.๑ ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

๒. ตัวชี้วัด / ผลการเรียนรู้

ท ๕.๑ ม.๑ / ๔. ระบุและอธิบายคำเปรียบเทียบกับ คำที่มีหลายความหมายในบริบทต่างๆ จากการอ่าน

๓. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การบรรยายเรื่องในวรรณคดีเรื่องราชาธิราช เป็นการบรรยายในลักษณะร้อยแก้ว ใช้บรรยายโวหารตลอดทั้งเรื่อง มีบางคำที่เป็นภาษาโบราณผู้เรียนต้องทำความเข้าใจเกี่ยวกับความหมาย ที่มาและชนิดของคำ จึงจะทำให้เกิดอรรถรสในการอ่าน

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. นักเรียนอ่านนิยายร้อยแก้วได้เข้าใจ
๒. นักเรียนบอกลักษณะโวหารชนิดต่างๆได้
๓. นักเรียนเขียนบรรยายโวหารได้

๕. สาระการเรียนรู้

๑. การอ่านเพื่อเก็บใจความ
๒. โวหารชนิดต่างๆ
๓. การเขียนบรรยายโวหาร

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๑. รักความเป็นไทย
๒. มีวินัย
๓. ใฝ่เรียนรู้
๔. มุ่งมั่นในการทำงาน

๗. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

๑. ความสามารถในการสื่อสาร
๒. ความสามารถในการคิด
๓. ความสามารถในการแก้ปัญหา
๔. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

๘. ชิ้นงานหรือภาระงาน (หลักฐาน / ร่องรอยแสดงความรู้)

- แฟ้มสะสมผลงาน

๙. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

๑. การอ่านรายสัปดาห์
๒. รูปแบบฉันทลักษณ์ของรายสัปดาห์
๓. การแต่งรายสัปดาห์

กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นที่ ๑ นักเรียนแบ่งกลุ่มออกเป็นกลุ่มละ ๔ – ๕ คน แต่ละกลุ่มประกอบไปด้วยนักเรียนที่มีระดับ
ภูมิ

ปัญญาสูง กลาง และต่ำ ให้แต่ละกลุ่มเลือกหัวหน้ากลุ่ม รองหัวหน้ากลุ่ม และเลขานุการกลุ่ม ควรใช้กลุ่ม
เดิมตลอดบทเรียน

ขั้นที่ ๒ ให้นักเรียนทุกคนอ่านเรื่องราชาธิราช (ตอนสมิงพระรามอาสา) ในใจอีกครั้งหลังจากที่
ครูให้ไปอ่านเป็นการบ้านแล้ว แล้วร่วมกันสนทนากันเกี่ยวกับเนื้อเรื่องครูตั้งคำถามให้แต่ละกลุ่มตอบทีละกลุ่ม
กลุ่มละ ๕ คำถาม

ขั้นที่ ๓ ให้แต่ละกลุ่มศึกษาใบความรู้ เรื่อง “ สำนวนโวหาร ” จากใบความรู้(ท้ายแผน) จากนั้น
ร่วมกัน

สนทนาถึงโวหารประเภทต่างๆ

ขั้นที่ ๔ ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มจับสลากหัวข้อโวหารต่างๆดังนี้

- ๑) บรรยายโวหาร
- ๒) พรรณนาโวหาร
- ๓) สาธกโวหาร
- ๔) เทศนาโวหาร
- ๕) อุปมาโวหาร

กลุ่มใดจับได้ชื่อโวหารประเภทใด ให้คัดลอกข้อความในบทเรียนเรื่อง ราชาธิราช ลงให้สอดคล้องกับ
ชื่อโวหารนั้น กลุ่มละ ประมาณ ๓ บรรทัด จากนั้นส่งตัวแทนออกมารายงานโดยการอ่านที่หน้าชั้นเรียน

ขั้นที่ ๕ นักเรียนแต่ละกลุ่มทำแบบฝึกหัดชุดที่ ๒.๒ (ท้ายแผน) ชุด หา
ข้อความที่เป็นโวหารต่างๆตามที่กำหนดให้ เสร็จแล้วครูเฉลยบนกระดาน นักเรียนแลกเปลี่ยนกันตรวจ
ผลงานครูประกาศผลจำนวนข้อที่แต่ละคนทำได้ถูกต้อง

ขั้นที่ ๖ นักเรียนทำแบบฝึกเสริมทักษะ ที่ ๒.๒ (ท้ายแผน) ชุด เขียนข้อความ
เป็นบรรยายโวหาร เสร็จแล้วนำเสนอส่งครูตรวจสอบและประเมินผลงาน ให้ทุกคนนำผลงานของตนเองอ่านที่หน้า
ชั้นเรียนทีละคน (ถ้าเวลาพอ)

๑๐. สื่อการเรียนรู้

- บัตรคำศัพท์, ใบความรู้
- แบบฝึกเสริมทักษะ , - หนังสือเรียน ชุด วรรณคดีวิจักษ์ ชั้น ม. ๑

๑๑. แหล่งการเรียนรู้

ห้องเรียน, หนังสือเรียน, สื่อต่างๆ

๑๒. การวัดและประเมินผล

ชิ้นงาน / ภาระงาน	วิธีการวัดผล	เครื่องมือวัดผล	เกณฑ์การให้คะแนน	เกณฑ์การผ่าน
๑. ด้านความรู้ (K) นักเรียนทำแบบทดสอบ ก่อนเรียนและทำแบบฝึกหัดได้	ตรวจงานรายบุคคล	แบบทดสอบก่อน เรียน	๘ - ๑๐ = ดีมาก ๖ - ๗ = ดี ๕ = พอใช้ ต่ำกว่า ๕ = ปรับปรุง	ระดับพอใช้ขึ้นไป
๒. ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) นักเรียนตอบคำถาม	แบบประเมินรายกลุ่ม	สังเกตรายบุคคล	๕ = ดีมาก ๔ = ดี ๓ = พอใช้ ต่ำกว่า ๓ = ปรับปรุง	ระดับพอใช้ขึ้นไป
๓. ด้านเจตคติ-ค่านิยม (A) สังเกตพฤติกรรมด้าน คุณลักษณะ	แบบประเมินการ สังเกตพฤติกรรม และ แบบประเมินผลงาน	สังเกตรายบุคคล	๑๖ = ดีมาก ๑๓ - ๑๕ = ดี ๑๐ - ๑๒ = พอใช้ ต่ำกว่า ๑๐ = ปรับปรุง	ระดับพอใช้ขึ้นไป

๑๒. กิจกรรมเสนอแนะ

เพิ่มเติมสื่อการสอนอื่นๆ ที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้อย่างหลากหลาย

ใบความรู้ เรื่อง สำนวนโวหาร

โวหาร คือ การใช้ถ้อยคำที่เลือกสรรมาแล้วเป็นอย่างดี มีความสละสลวย มีความเหมาะสม โวหารใช้ขยายให้ชัดเจน และเพื่อถ่วงทออารมณ์ความรู้สึกนึกคิด ความรู้หรือจินตนาการของผู้เขียนให้กว้างไกลออกไป

โวหาร ตามความหมายในพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.๒๕๒๕ หมายถึง “ชั้นเชิงหรือสำนวนแต่งหนังสือหรือพูด , ถ้อยคำที่เล่นเป็นสำบัดสำนวน”

ในการเขียนอาจใช้โวหารต่าง ๆ กัน โดยจะต้องเลือกใช้ให้ตรงกับความหมายของ ข้อความที่เขียน การใช้โวหารถือว่าเป็นการใช้ภาษาอย่างมีศิลปะ โวหารในการเขียน มี ๕ ประเภท ได้แก่

- ๑) บรรยายโวหาร
- ๒) พรรณนาโวหาร
- ๓) สาธกโวหาร
- ๔) เทศนาโวหาร
- ๖) อุปมาโวหาร

๑. บรรยายโวหาร หมายถึง การเขียนอธิบายหรือบรรยายเหตุการณ์ที่เป็น

ข้อเท็จจริงตามลำดับเหตุการณ์ เป็นการเขียนตรงไปตรงมา ไม่เยิ่นเย้อ มุ่งความชัดเจนเพื่อให้ผู้อ่านได้รับความรู้ ความเข้าใจ ผู้เขียนควรใช้ภาษากระทัดรัด เขียนให้ตรงเป้าหมาย อ่านเข้าใจง่าย ในการเขียนทั่วไปๆ มักใช้บรรยายโวหาร เช่น การเขียนเล่าเรื่อง เล่าเหตุการณ์เล่าประสบการณ์ที่เกิดขึ้น

หลักการเขียนบรรยายโวหาร

- ๑) เขียนเฉพาะสาระสำคัญ
- ๒) เขียนเรื่องจริง โดยผู้เขียนจะต้องมีความรู้เกี่ยวกับเรื่องที่เขียนเป็นอย่างดี
- ๓) ใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย
- ๔) เรียบเรียงความคิดให้ต่อเนื่องกัน

๒. พรรณนาโวหาร หมายถึง การเขียนที่สอดแทรกอารมณ์ความรู้สึกของผู้เขียน เพื่อให้ผู้อ่านซาบซึ้งประทับใจ มีความรู้สึกคล้อยตามไปกับผู้เขียน เช่น การเขียนพรรณนาอารมณ์ ความรู้สึก รัก หลง โกรธ เกลียด เศร้า เป็นต้น โดยเลือกใช้ถ้อยคำที่ไพเราะ เห็นภาพพจน์ได้ง่าย เพื่อโน้มน้าวอารมณ์ผู้อ่านให้คล้อยตามและเกิดความประทับใจ

หลักในการเขียนพรรณนาโวหาร

- ๑) ใช้ถ้อยคำที่เลือกสรรแล้ว เพื่อสื่อความหมายและอารมณ์ความรู้สึกที่ชัดเจน
- ๒) เขียนใจความควรเน้นให้เกิดภาพพจน์ เกิดอารมณ์ความรู้สึกร่วมไปกับผู้เขียน
- ๓) ใช้ภาพพจน์หรืออุปมาโวหาร เพื่อให้ได้อารมณ์ความรู้สึกหรือเกิดจินตนาการคล้อยตาม

๓. สาธกโวหาร หมายถึง การที่ผู้เขียนหยิบยกตัวอย่างมาอ้างอิงประกอบการอธิบายเพื่อสนับสนุนข้อความที่เขียนไว้ให้ผู้อ่านเข้าใจ และเกิดความเชื่อถือ

หลักการเขียนสาธกโวหาร

คือ ต้องสามารถเลือกใช้ให้เหมาะสมกับโอกาส เหมาะกับจุดมุ่งหมายและเขียนได้อย่างถูกต้องตามลักษณะของโวหาร

๔. เทศนาโวหาร หมายถึง การเขียนอธิบาย ชี้แจงให้ผู้อ่านเข้าใจ ชี้ให้เห็นประโยชน์หรือโทษของเรื่องที่กล่าวถึง เป็นการชักจูงให้ผู้อ่านคล้อยตาม เห็นด้วยหรือเพื่อแนะนำสั่งสอน ปลุกใจหรือเพื่อให้รู้ถึงข้อเท็จจริง การเขียนแบบเทศนาโวหารต้องอาศัยกลวิธีการชักจูงใจ

หลักการเขียนเทศนาโวหาร

การเขียนโวหารประเภทนี้ จำเป็นต้องใช้โวหารอื่นๆ มาประกอบ คือ อาจเป็นบรรยาย พรรณนา สารก หรือ อุปมาโวหาร เพื่อให้ได้ใจความชัดเจนแจ่มชัด สามารถชักจูงใจ ผู้อ่านให้คล้อยตามความคิดของผู้เขียนได้

๕. อุปมาโวหาร หมายถึง การเขียนเป็นสำนวนเปรียบเทียบที่มีความคล้ายคลึงกัน เพื่อให้ผู้อ่านเกิดความเข้าใจลึกซึ้งยิ่งขึ้น โดยการเปรียบเทียบสิ่งของที่เหมือนกันเปรียบเทียบโดยโยงความคิดไปสู่อีกสิ่งหนึ่ง หรือเปรียบเทียบข้อความตรงกันข้ามหรือข้อความที่ขัดแย้งกัน

แบบฝึกเสริมทักษะ ชุดที่ ๒.๑

คำชี้แจง : ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มคัดลอกข้อความจากเรื่อง ราชาริราช “ตอนสมิงพระรามอาสา ”ให้
สอดคล้องกับโวหารที่กำหนดให้ต่อไปนี้

พรรณนาโวหาร

.....
.....
.....

สาธกโวหาร

.....
.....
.....
.....

บรรยายโวหาร

.....
.....
.....
.....

อุปมาโวหาร

.....
.....
.....
.....

๑๓. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

๑. ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑/๒๕๖๙

- จัดกิจกรรมได้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ มีจุดประสงค์ K P A
- มีการบูรณาการ คุณธรรม / การต้านการทุจริต / หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
- จัดกิจกรรมไม่ได้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ เนื่องจาก.....

๒. ผลการเรียนรู้ของนักเรียน

- จำนวนนักเรียนที่ผ่านการประเมิน.....คน คิดเป็นร้อยละ.....
- จำนวนนักเรียนที่ไม่ผ่านการประเมิน.....คน คิดเป็นร้อยละ.....
- อื่น ๆ

๓. ปัญหาและอุปสรรค

- กิจกรรมการจัดการเรียนรู้ ไม่เหมาะสมกับเวลา
- มีนักเรียนทำใบงาน / ใบกิจกรรมไม่ทันตามเวลาที่กำหนดเวลา
- มีนักเรียนที่ไม่สนใจเรียน
- อื่น ๆ.....

๔. ข้อเสนอแนะ / แนวทางแก้ไข

- ควรนำแผนไปปรับปรุง เรื่อง.....
- แนวทางแก้ไขนักเรียนที่ไม่ผ่านการประเมิน / ไม่สนใจเรียน.....
- ไม่มีข้อเสนอแนะ

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(นางสาวพิชญอร นระธาธร)

ตำแหน่ง ครูชำนาญการพิเศษ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๖
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓
ผู้สอน นางสาวพิชญ์อร นระราธร

รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑ รายวิชา ภาษาไทย
ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๔
เรื่อง เรื่องราชาธิราช
เรื่อง การวิจารณ์ตัวละคร
เวลา ๑ ชั่วโมง

๑. มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ท ๕.๑ เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมไทยอย่างเห็นคุณค่า และนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

๒. ตัวชี้วัด / ผลการเรียนรู้

ม.๑ / ๒ วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรม ที่อ่านพร้อมยกเหตุผลประกอบ

๓. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การวิจารณ์ตัวละครเป็นการศึกษาถึงแก่นแท้ของและมุมมองที่ผู้เขียนต้องการสื่อให้ผู้อ่านและผู้ฟัง ได้รับรู้ได้เห็นสอดแทรกด้วยอุทาหรณ์สอนใจที่ผู้ศึกษาสามารถนำไปเปรียบเทียบและประยุกต์ใช้ใน ชีวิตประจำวันโดยใช้ตัวละครเป็นสื่อตัวแทน

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

- นักเรียนบอกลักษณะและพฤติกรรมของตัวละครได้
- นักเรียนนำข้อคิดคุณธรรมมาประยุกต์ใช้กับชีวิตประจำวันได้
- นักเรียนบอกแนวทางแก้ไขเหตุการณ์ต่างๆได้

๕. สาระการเรียนรู้

- การวิจารณ์ตัวละคร
- คุณธรรมที่สอดแทรกอยู่ในตัวละคร
- ข้อคิดแนวทางที่นำมาประยุกต์ใช้

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

- รักความเป็นไทย
- มีวินัย
- ใฝ่เรียนรู้
- มุ่งมั่นในการทำงาน

๗. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

๑๗. ความสามารถในการสื่อสาร
๑๘. ความสามารถในการคิด
๓. ความสามารถในการแก้ปัญหา
๔. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

๘. ชิ้นงานหรือภาระงาน (หลักฐาน / ร่องรอยแสดงความรู้)

แบบฝึกหัดชุดที่ ๓.๑

๙. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นที่ ๑ นักเรียนแบ่งกลุ่มออกเป็นกลุ่มละ ๔ - ๕ คน แต่ละกลุ่มประกอบไปด้วยนักเรียนที่มีระดับภูมิปัญญาสูง กลาง และต่ำ ให้แต่ละกลุ่มเลือกหัวหน้ากลุ่ม รองหัวหน้ากลุ่ม และเลขานุการกลุ่ม ควรใช้กลุ่มเดิมตลอดบทเรียน

ขั้นที่ ๒ ครูนำนักเรียนเข้าไปชมละครจากเทป / ซีดี เรื่อง ราชาริราช (ตอนสมิงพระรามอาสา) ที่ห้องปฏิบัติการทางภาษาหรือฉายที่ห้องเรียน

ขั้นที่ ๓ นักเรียนและครูร่วมกันสนทนาถึงพฤติกรรมของตัวละครในเรื่อง ราชาริราช แต่ละคนจากนั้นให้แต่ละกลุ่มเลือกตัวละครในเรื่อง กลุ่มละ ๑ คน ศึกษาพฤติกรรมและช่วยกันเขียนรายละเอียดพฤติกรรมและอุปนิสัยใจคอของตัวละครนั้น ในพฤติกรรมด้านดี และด้านไม่ดี สรุปเป็นข้อๆ ส่งตัวแทนกลุ่มออกมารายงานที่หน้าชั้น

ขั้นที่ ๔ ให้นักเรียนทุกคนวิจารณ์ตัวละครคนใดคนหนึ่งในเรื่อง คนละ ๑ คนตามความคิดของตนเอง

ขั้นที่ ๕ นักเรียนทำแบบฝึกหัด ชุดที่ ๖.๑ (ท้ายแผน) ชุด บอกพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของตัวละครที่กำหนดให้ พร้อมทั้งแนวทางในการแก้ไขพฤติกรรมเหล่านั้น

ขั้นที่ ๖ นักเรียนทุกคนทำแบบฝึกหัดชุดที่ ๖.๒ (ท้ายแผน) ชุด วาดภาพประกอบข้อความที่กำหนดให้ ที่กำหนดให้ เตรียมอ่านนำเสนอหน้าชั้นเรียนในชั่วโมงต่อไป

๑๐. สื่อการเรียนรู้

- คลิปตัวอย่างการอ่านทำนองเสนาะ
- หนังสือเรียน ชุด วรรณคดีวิจักษ์ ชั้น ม. ๑

๑๑. แหล่งการเรียนรู้

ห้องเรียน, หนังสือเรียน, สื่อต่างๆ

๑๒. การวัดและประเมินผล

ชิ้นงาน / ภาระงาน	วิธีการวัดผล	เครื่องมือวัดผล	เกณฑ์การให้คะแนน	เกณฑ์การผ่าน
๑. ด้านความรู้ (K) นักเรียนทำแบบฝึกเสริมทักษะ ชุดที่ ๓.๑ ได้	แบบประเมินการสังเกตพฤติกรรม และแบบประเมินผลงาน	ตรวจงานรายกลุ่ม	๘ - ๑๐ = ดีมาก ๖ - ๗ = ดี ๕ = พอใช้ ต่ำกว่า ๕ = ปรับปรุง	ระดับพอใช้ขึ้นไป
๒. ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) นักเรียนเขียนสมมุติตัวละครและรายงาน หน้าชั้นเรียน	แบบประเมินรายกลุ่ม	ตรวจงานรายกลุ่ม	๕ = ดีมาก ๔ = ดี ๓ = พอใช้ ต่ำกว่า ๓ = ปรับปรุง	ระดับพอใช้ขึ้นไป
๓. ด้านเจตคติ-ค่านิยม (A) สังเกตพฤติกรรมด้านความพอเพียง	แบบประเมินการสังเกตพฤติกรรม และแบบประเมินผลงาน	สังเกตรายบุคคล	๑๖ = ดีมาก ๑๓ - ๑๕ = ดี ๑๐ - ๑๒ = พอใช้ ต่ำกว่า ๑๐ = ปรับปรุง	ระดับพอใช้ขึ้นไป

๑๒. กิจกรรมเสนอแนะ

เพิ่มเติมสื่อการสอนอื่นๆ ที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้อย่างหลากหลาย

แบบฝึกเสริมทักษะ ชุดที่ ๓.๑

คำชี้แจง : ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มเขียนสรุปพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของตัวละครในเรื่องราชาธิราชที่กำหนดให้ต่อไปนี้

พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของสมิงพระรามคือ

๑.
๒.
๓.
๔.
๕.

ถ้าเป็นฉันจะแก้พฤติกรรมเหล่านี้ดังนี้

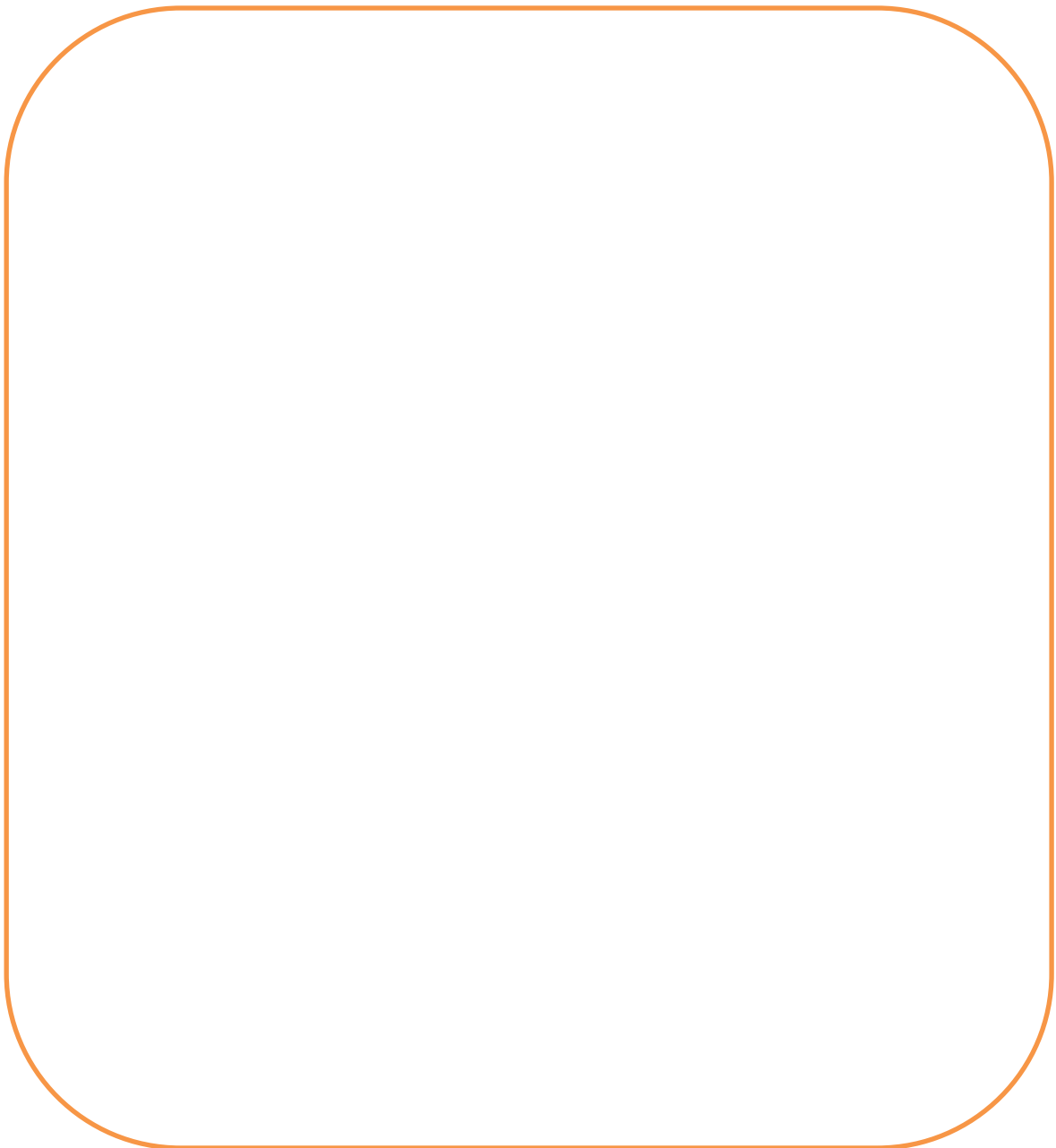
๑.
๒.
๓.
๔.
๕.

แบบฝึกเสริมทักษะ ชุดที่ ๓.๒

คำชี้แจง : ให้นักเรียนวาดภาพประกอบข้อความจากเรื่องราชาธิราชที่ยกมาต่อไปนี้

ฝ่ายกษัตริย์ก็แต่งตัวใส่เสื้อหุ้มเกราะแล้วด้วยทองเป็นอันงาม คาดสายรัดเอว
ประดับหยกเหน็บกระบี่ ซี่ม้ารำทวนออกมา ณ ท้องสนาม ฝ่ายสมิงพระราม ก็แต่งตัวใส่
เสื้อสีชมพูขลิบทองจีบเอว โปกผ้าชมพูขลิบแล้วไปด้วยทอง ใส่กำไรต้นแขนปลายแขน
แหวนสอดก้อยแล้วไปด้วยเนาวรัตน์ แต่ล้วนทองเป็นอันงาม แล้วสอดดาบสะพายแล่ง
ขึ้นม้า ฟ้อนรำเป็นเพลงทวนออกมาท้องสนาม

ภาพประกอบ

๑๓. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

๑. ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑/๒๕๖๙

- จัดกิจกรรมได้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ มีจุดประสงค์ K P A
- มีการบูรณาการ คุณธรรม / การต้านการทุจริต / หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
- จัดกิจกรรมไม่ได้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ เนื่องจาก.....

๒. ผลการเรียนรู้ของนักเรียน

- จำนวนนักเรียนที่ผ่านการประเมิน.....คน คิดเป็นร้อยละ.....
- จำนวนนักเรียนที่ไม่ผ่านการประเมิน.....คน คิดเป็นร้อยละ.....
- อื่น ๆ

๓. ปัญหาและอุปสรรค

- กิจกรรมการจัดการเรียนรู้ ไม่เหมาะสมกับเวลา
- มีนักเรียนทำใบงาน / ใบกิจกรรมไม่ทันตามเวลาที่กำหนดเวลา
- มีนักเรียนที่ไม่สนใจเรียน
- อื่น ๆ.....

๔. ข้อเสนอแนะ / แนวทางแก้ไข

- ควรนำแผนไปปรับปรุง เรื่อง.....
- แนวทางแก้ไขนักเรียนที่ไม่ผ่านการประเมิน / ไม่สนใจเรียน.....
- ไม่มีข้อเสนอแนะ

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(นางสาวพิชญอร นระธาธร)

ตำแหน่ง ครูชำนาญการพิเศษ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๖
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔
ผู้สอน นางสาวพิชญาวรรณ นระราช

รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑ รายวิชา ภาษาไทย
ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๔
เรื่อง เรื่องราชาธิราช
เรื่อง การวิจารณ์เรื่อง
เวลา ๑ ชั่วโมง

๑. มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ท ๕.๑ เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมไทยอย่างเห็นคุณค่า และนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

๒. ตัวชี้วัด / ผลการเรียนรู้

ท ๕.๑ ม.๑ / ๒ วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมที่อ่านพร้อมยกเหตุผลประกอบ

๓. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การวิจารณ์เรื่องที่อ่านหรือฟัง เป็นการแสดงความรู้สึกรู้สึกหรือความคิดเห็นส่วนตัวที่มีต่อเรื่องที่อ่านหรือฟังแต่ทั้งนี้ต้องอยู่ในกรอบแห่งวัฒนธรรมอันดีงาม ไม่ควรแสดงความคิดเห็นที่จะทำให้เกิดโทษต่อผู้อื่น

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

- นักเรียนเก็บใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้
- นักเรียนเขียนวิจารณ์เรื่องที่อ่านได้
- นักเรียนตอบคำถามเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านได้

๕. สาระการเรียนรู้

- การอ่านเรื่อง
- การวิจารณ์เรื่อง
- การตอบคำถาม

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

- รักความเป็นไทย
- มีวินัย
- ใฝ่เรียนรู้
- มุ่งมั่นในการทำงาน

๗. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

๑๙. ความสามารถในการสื่อสาร
๒๐. ความสามารถในการคิด
๓. ความสามารถในการแก้ปัญหา
๔. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

๘. ชิ้นงานหรือภาระงาน (หลักฐาน / ร่องรอยแสดงความรู้)

แบบฝึกหัดชุดที่ ๔.๑

๙. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นที่ ๑. นักเรียนแบ่งกลุ่มออกเป็นกลุ่มละ ๔ – ๕ คน แต่ละกลุ่มประกอบไปด้วยนักเรียนที่มีระดับภูมิปัญญาสูง กลาง และต่ำ ให้แต่ละกลุ่มเลือกหัวหน้ากลุ่ม รองหัวหน้ากลุ่ม และเลขานุการกลุ่ม ควรใช้กลุ่มเดิมตลอดบทเรียน

ขั้นที่ ๒ ทบทวนเรื่องการเขียนวิจารณ์เรื่องต่างๆ โดยครูให้แต่ละกลุ่มตอบคำถามที่ครูตั้งขึ้นกลุ่มละ ๕ คำถาม

ขั้นที่ ๓. นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันหาคำประพันธ์ในเรื่องราชาธิราช กลุ่มละ ๑ ย่อหน้า มาถอดความหมายและวิพากษ์วิจารณ์ในแง่มุมต่างๆตามความคิดเห็นแล้วส่งตัวแทนนำเสนอหน้าชั้นเรียน

ขั้นที่ ๔. นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันพิจารณาข้อความที่ยกมาจากเรื่อง ราชาธิราช แล้วตอบคำถามในแบบฝึกเสริมทักษะ ที่ ๔.๑ (ท้ายแผน)

ขั้นที่ ๕. นักเรียนทำแบบฝึกเสริมทักษะ ที่ ๔.๒ (ท้ายแผน) ชุติเขียนวิจารณ์บทความที่กำหนดให้ เสร็จแล้วนำเสนอครูตรวจสอบและประเมินผล

๑๐. สื่อการเรียนรู้

- กระดาษ ปากกา
- หนังสือเรียน ชุติ วรรณคดีวิจักษ์ ชั้น ม. ๑

๑๑. แหล่งการเรียนรู้

ห้องเรียน, หนังสือเรียน, สื่อต่างๆ

๑๒. การวัดและประเมินผล

ชิ้นงาน / ภาระงาน	วิธีการวัดผล	เครื่องมือวัดผล	เกณฑ์การให้คะแนน	เกณฑ์การผ่าน
๑. ด้านความรู้ (K) นักเรียนทำแบบฝึกเสริมทักษะ ชุดที่ ๔.๑ ได้	แบบประเมินการสังเกตพฤติกรรม และแบบประเมินผลงาน	ตรวจงานรายกลุ่ม	๘ - ๑๐ = ดีมาก ๖ - ๗ = ดี ๕ = พอใช้ ต่ำกว่า ๕ = ปรับปรุง	ระดับพอใช้ขึ้นไป
๒.ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) -นักเรียนวิจารณ์บทประพันธ์ -นักเรียนนำเสนอผลงาน	แบบประเมินรายกลุ่ม	ตรวจงานรายกลุ่ม	๕ = ดีมาก ๔ = ดี ๓ = พอใช้ ต่ำกว่า ๓ = ปรับปรุง	ระดับพอใช้ขึ้นไป
๓.ด้านเจตคติ-ค่านิยม (A) สังเกตพฤติกรรมด้านความพอเพียง	แบบประเมินการสังเกตพฤติกรรม และแบบประเมินผลงาน	สังเกตรายบุคคล	๑๖ = ดีมาก ๑๓ - ๑๕ = ดี ๑๐ - ๑๒ = พอใช้ ต่ำกว่า ๑๐ = ปรับปรุง	ระดับพอใช้ขึ้นไป

๑๒. กิจกรรมเสนอแนะ

เพิ่มเติมสื่อการสอนอื่นๆ ที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้อย่างหลากหลาย

แบบฝึกเสริมทักษะ ชุดที่ ๔.๑

คำชี้แจง : ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มอ่านคำประพันธ์ต่อไปนี้แล้วตอบคำถาม

พระราชธิดาได้ฟังก็ทรงพระกัณแสง ชบพระพักตร์ลงทูลถามว่า ลูกนี้คิดจะไม่มีสามีแล้ว หวังจะบวชเป็นชีบำเพ็ญกุศลหมายสวรรค์นิพพานฝ่ายเดียว เมื่อสมเด็จพระราชบิดาตรัสห้ามมิให้เดินทางตรงจะให้ได้ทางอ้อมแล้วก็จกใจ แทว่ากรรมลูกทำมาแต่หนหลัง อนึ่งถ้าได้สามีเป็นลูกกษัตริย์ มีชาติตระกูลเสมอกันก็ตาม นี้จะได้ผัวมอญต่างภาษาเป็นเพียงนายทหาร อุปมาดังหงส์ตกอยู่ในฝูงกา ราชสีห์เข้ามาปนอยู่กับหมู่เสื่อ ลูกมีความโหม่นสยี่งนัก พระอักรมเหสีตรัสปลอบว่า ซึ่งลูกมีศรัทธาจะบวชเป็นชีหนีสงสารนั้นก็ชอบอยู่ แต่จะด่วนบวชเมื่อยังเจริญรุ่นสาวฉะนี้ แม่เกรงจะถือเคร่งบวชมิได้ตลอด ด้วยโรคสาวเป็นข้าศึกคอยเบียดเบียนนั้นมียอยู่

มักจะทำศีลให้มัวหมอง ค่อยบวชเมื่อแก่เกิดแม่จะบวชด้วย ซึ่งลูกจะถือชาติตระกูลว่ามีอิสริยยศอยู่นั้นหาควรไม่ ด้วยสมเด็จพระราชบิดาเห็นชอบแล้ว อันสมิงพระรามนี้เขามีความชอบในแผ่นดินเป็นอันมาก ช่วยกู้พระนครไว้ให้สมณชีพราหมณ์ราษฎรอยู่เป็นสุข เหมือนรักษาชาติตระกูลของลูกไว้ ถ้าไม่ได้สมิงพระรามแล้วเมืองเราก็จะเสียกรุงแก่จีน ซึ่งลูกเปรียบชาติเขาเป็นกานันชอบอยู่ แต่เขาประกอบศิลปศาสตร์วิชาการเป็นนายทหารมีฝีมือหาผู้เสมอมิได้ ก็เปรียบเหมือนกาขามมีใช้กาตา สมเด็จพระราชบิดาทรงชบแล้ว ก็คงเป็นหงส์ ซึ่งเปรียบเหมือนเสื่อนั้น ถ้าพระบิดาชบยอมแล้วก็คงจะกลับเป็นราชสีห์ อันบุรุษเปรียบประดุจพีชธัญญาหาร ถ้าโรยปลุกเพาะหวานแล้ว ก็มีแต่กองงามสูงใหญ่ขึ้น ลูกนี้ถึงเป็นราชบุตร เกิดในวงศ์กษัตริย์มีชาติตระกูลสูง ก็เปรียบเหมือนต้นชูลา จะโปรยหวานเพาะปลุกมีอาจเจริญขึ้นได้ ลูกอย่าถือ

คำถาม

๑. เป็นข้อความระหว่างใครพูดกับใคร
๒. พระราชบิดา หมายถึงกษัตริย์พระองค์ใด
๓. คำประพันธ์นี้เป็นคำประพันธ์ประเภทใด
๔. อุปมาดังหงส์ตกอยู่ในฝูงกา ราชสีห์เข้ามาปนอยู่กับหมู่เสื่อ เป็นโวหารชนิดใด
เป็นคำเปรียบเทียบระหว่างตัวละครใดบ้าง
๕. ด้วยโรคสาวเป็นข้าศึกคอยเบียดเบียนนั้นมียอยู่ มักจะทำศีลให้มัวหมอง
หมายความว่าอย่างไร
๖. คำว่า “ กาขาม ” หมายถึงใคร ทำไมจึงเปรียบเช่นนั้น
๗. แต่เขาประกอบศิลปศาสตร์วิชาการเป็นนายทหารมีฝีมือหาผู้เสมอมิได้
หมายความว่าอย่างไร
๘. “ อันบุรุษเปรียบประดุจพีชธัญญาหาร ถ้าโรยปลุกเพาะหวานแล้ว ก็มีแต่กองงามสูงใหญ่ขึ้น ลูกนี้ถึงเป็นราชบุตร เกิดในวงศ์กษัตริย์มีชาติตระกูลสูง ก็เปรียบเหมือนต้นชูลา จะโปรยหวานเพาะปลุกมีอาจเจริญขึ้นได้ ”
ข้อความนี้หมายความว่าอย่างไร
๙. จากข้อ ๘ น่าจะตรงกับสำนวนไทยสำนวนใด
๑๐. ข้อคิดที่ได้จากข้อความนี้คือสิ่งใด

แบบฝึกเสริมทักษะ ชุดที่ ๔.๒

คำชี้แจง : ให้นักเรียนอ่านข้อความที่กำหนดให้ แล้ววิเคราะห์เรื่องที่อ่าน

เรื่อง ทำไมเสือจึงตัวลายและช้างจึงตาเล็ก

ยังมีเสือหนุ่มตัวหนึ่งดูร้ายมาก วันหนึ่งมันออกไปหากินตามปรกติ ขณะที่มันสอดสายตาดูหาเหยื่ออยู่นั้น มันก็แลเห็นช้างตัวหนึ่งกำลังยืนอยู่ใต้ต้นไม้ เสือมีความดีใจเป็นอย่างยิ่งที่จะได้มีอาหารอันโอชะไว้กินเป็นเวลาหลายวัน มันจึงวางแผนที่จะจับช้างกินให้ได้ แล้วเสือกก็เดินตรงไปหาช้างทันที

ฝ่ายช้างไม่ทันได้ระวังว่าภัยจะมาถึงตัว เมื่อเห็นเสือดุเดินตรงมาหามันเช่นนั้น ครืนจะวิ่งหนีไปก็ไม่ทัน จึงทำใจดีสู้เสือ แล้วพูดกับเสือไปว่า

“สวัสดี เจ้าเสือผู้ยิ่งใหญ่ เจ้าจะไปไหนหรือ”

“ ข้าก็จะมาจับตัวเจ้าไปเป็นอาหารของข้านะซิถามได้” เสือตอบอย่างไม่ค่อยพอใจ

“ข้าก่อนเจ้าเสือร้าย ก่อนที่เจ้าจะจับตัวข้าไป เจ้าคงไม่รู้หรอกว่าตอนนี้ข้าไม่ได้เป็นอิสระแล้ว คือข้าเป็นเชลยเขาอยู่” ช้างพูด

พุทโธเอ๊ย! เจ้าอย่าหอกข้าเสียให้อายากเลย เจ้าตัวใหญ่ออกอย่างนี้ ใครจะกล้ามาจับเจ้าเป็นเชลยได้ นอกจากข้าผู้ยิ่งใหญ่แห่งป่านี้เท่านั้นแหละ”

“นี่ไงเจ้าเสือ เจ้าเห็นมั๊ย ข้าของข้าถูกล่ามโซ่อยู่กับต้นไม้แบบนี้ได้ ก็เพราะข้าตกเป็นเชลยของมนุษย์ละเจ้าเห็นหรือยัง” ช้างพูดพร้อมยกขาที่ถูกล่ามโซ่ให้เสือดู

“ทำไมแค่มนุษย์ตัวเล็กนิดเดียวจึงจับเจ้าล่ามโซ่ได้หรือ” เสือถามด้วยความสงสัย

“ก็ใช้ชะชี่ มนุษย์ตัวเล็กๆ นี้แหละไม่มีเขี้ยว ไม่มีเล็บ ไม่มีเขาหรือไม่มีงาก็ตาม แต่มนุษย์นั้นมี “ปัญญา” ช้างตอบยืนยันพร้อมอธิบายให้เสือฟัง

เสือดุรับฟังได้ยินช้างพูดถึงคำว่า “ปัญญา” ก็สนใจ จึงรีบถามช้างขึ้นว่า

“อ้ายตัวปัญญาของมนุษย์มันวิเศษแค่ไหนเชียว ถ้าข้าเจอละก็จะจับกินเสียให้เด็ดเลย

“อ้ายตัวปัญญาก็อยู่ที่ตัวมนุษย์ซิเจ้าเสือเอ๊ย ถ้าเจ้าอยากเห็นตัวปัญญาของมนุษย์จริงๆ ละก็ รีบแก้โซ่ที่ผูกขาข้าออกซิ แล้วข้าจะพาเจ้าไปดู”

“ได้เลย ข้าจะแก้โซ่ที่ผูกขาเจ้าออกเดี๋ยวนี้แหละ” เสือดุพูดแล้วก็ตรงเข้าไปแก้โซ่ที่ผูกขาของช้างออก แล้วช้างก็เดินนำหน้าเสือ มุ่งสู่บ้านของมนุษย์ทันที

เมื่อถึงบ้านของมนุษย์แล้ว ช้างก็ตะโกนเรียกมนุษย์ให้ออกมาพบช้างนอกบ้านหน่อย ฝ่ายมนุษย์ไม่รู้ว่าใครมาเรียกก็เดินออกมาจากบ้านโดยที่ไม่ได้ระมัดระวังตัว

ทันใดนั้นเองเสือซึ่งรอจ้งหะอยู่จึงตะครุบตัวมนุษย์ไว้ในกรงเล็บของมันได้อย่างง่ายดาย เสือดีใจมากที่จับมนุษย์ไว้ได้ มันหัวเราะเยาะเย้ยด้วยเสียงอันดังที่สามารถเอาชนะมนุษย์ผู้พิชิตช้างได้ แล้วเสือกก็หันไปพูดกับช้างว่า

“เจ้าช้าง ไหนเจ้าบอกว่ามนุษย์มีปัญหาเก่งกล้าสามารถน้ออย่างไรเล่า ยังไม่ทันพูดหรือต่อสู่เลย ข้าก็จับมันได้ในพริบตาเดียว ข้าจะกินมนุษย์เสียเดี๋ยวนี้แหละพุทโธเอ๊ย นี่กว่าจะเก่งสักแค่ไหน ที่แท้ก็โง่พอๆ กับช้างนั่นแหละ”

มนุษย์เมื่อได้ยินเสียงพูดอวดตัวเช่นนั้น ก็ใช้ปัญญาของตนต่อสู้กับเสือทันที โดยพูดกับเสือว่า

“ข้าก่อนเจ้าเสือ ถ้าเจ้าจะกินข้า ข้าก็ยอม แต่เจ้าก็ไม่มีโอกาสเห็นตัวปัญญาของข้าเลย” เสือดุได้ยินดังนั้นก็หยุดชะงักที่จะกินมนุษย์ทันที แล้วถามมนุษย์ไปว่า

“ไหนละตัวปัญญาของเจ้า ก่อนตายลองเอาออกมาอวดข้าหน่อยเป็นไง”

“ได้ซีถ้าเจ้าอยากจะดู แต่ข้าเก็บตัวขอข้าไว้ในบ้านถ้าเจ้าอยากเห็น เจ้าต้องปล่อยข้าไป ข้าจะได้ไปจุมมนออกมาให้เจ้าดู”

ฝ่ายเสือนั้นอยากเห็นตัวปัญญาของมนุษย์มากอยู่แล้วว่ามีหน้าตาเป็นอย่างไร จึงหลงกลปล่อยมนุษย์ให้ไปเอาตัวปัญญาออกมาให้ดู มนุษย์นั้นเมื่อถูกปล่อยตัวเป็นอิสระแล้ว ก็เริ่มวางแผนจัดการกับเสือทันที โดยพูดขู่เสียไปว่า

“ระวังนะเจ้าเสือ ตัวปัญญาของข้ามันตกใจง่าย ถ้าเจ้ามายืนอยู่อย่างนี้ มันเห็นข้ามันจะวิ่งเข้าบ้านที่น้อย่าไปเกลี้ยกล่อมมันเสียให้ยากเลย มันไม่ออกมาให้เจ้าดูอย่างเด็ดขาด”

“แล้วเจ้าจะให้ข้าทำอะไร” เสือถาม

“ไม่ยากเลย เจ้ามาให้ข้ามัดเจ้าผูกติดกับต้นไม้เสียก็สิ้นเรื่อง” มนุษย์เสนอความเห็น “ตกลง เจ้ามัดข้าได้เลย”

มนุษย์ก็จัดการมัดเสือกผูกติดกับต้นไม้ไว้ แล้วก็เดินเข้าไปในบ้าน และเดินออกมาพร้อมกับถือหวายไว้ในมือ

เสือเห็นมนุษย์เดินถือหวายออกมาก็แปลกใจ จึงถามขึ้นว่า

“ไหนละตัวปัญญาของเจ้า ไม่เห็นจูงออกมาให้ข้าดู เจ้านี้บังอาจมาหลอกข้าเสียหรือ” มนุษย์ชูหวายขึ้น แล้วพูดว่า “นี่ไงละตัวปัญญาของข้าเจ้าเห็นหรือยัง”

“อายนั่นมันหวายจะเป็นตัวปัญญาได้อย่างไร” เสือแย้ง

“นี่แหละตัวปัญญาของข้าละอ้ายเสือหน้าโง่ เจ้ามันอวดเก่งนัก วันนี้ข้าจะสั่งสอนเจ้าให้รู้สำนึกเสียบ้าง”

พอมนุษย์พูดขาดคำก็หวดเสือด้วยหวายอย่างมโนมือจนนับครั้งไม่ถ้วน

ฝ่ายช้างซึ่งยืนอยู่ใกล้ๆ และเห็นเหตุการณ์ทั้งหมดระหว่างมนุษย์กับเสือ ก็หัวเราะด้วยความขบขัน เพราะคิดว่าด้วยปัญญามนุษย์ มนุษย์ไม่เพียงแต่เอาตัวรอดเท่านั้น ช้างพลอยรอดไปด้วย ช้างหัวเราะใหญ่ หัวเราะเสียจนน้ำตาไหลพรากอาบแค้น ดวงตาของช้างเลยเล็กลงเล็กลง เหลือเท่าที่เห็นทุกวันนี้ ซึ่งไม่สมกับตัวของมันเลย ก็เพราะเนื่องจากมันหัวเราะมากนั่นเอง

ฝ่ายเสือเมื่อถูกโยยด้วยหวาย ก็ได้รับความเจ็บปวดอย่างแสนสาหัส มันตื่นตระหนกไปมาจนเชือกที่มัดมันอยู่กับต้นไม้ขาด และด้วยความเกรงขามตัวปัญญาของมนุษย์มันจึงหนีไปอย่างสุดชีวิต จนบัดนี้เสือกียังคงไม่มีทางรู้หรือกว่า ตัวปัญญาของมนุษย์คืออะไรกันแน่

นอกจากจะรู้แต่เพียงว่าเพราะตัวปัญญาของมนุษย์แท้ๆ ที่ทำให้มันต้องเจ็บปวดเกือบถึงแก่ชีวิต

เสือเดินโซซัดโซเซ ไปหาสัตว์ที่มีอาชีพเป็นหมอในป่าให้ช่วยรักษารอยแผลที่ถูกมนุษย์โยยด้วยหวายให้ก็ไม่มียศดรชนิดใดช่วยเหลือมีแต่สมน้ำหน้า เนื่องจากเสือได้รังแกสัตว์อื่นๆ ไว้มากนั่นเอง ตัวของเสือจึงเป็นแผลเป็น และกลายเป็นลายให้เห็นจนถึงทุกวันนี้

หัวข้อวิจารณ์

๑. ภาษาที่ใช้ในเรื่อง
๒. คุณค่าด้านสังคม
๓. คุณค่าด้านวัฒนธรรม
๔. คุณค่าด้านภูมิปัญญา
๕. สอดคล้องกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

๑๓. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

๑. ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑/๒๕๖๙

- จัดกิจกรรมได้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ มีจุดประสงค์ K P A
- มีการบูรณาการ คุณธรรม / การต้านการทุจริต / หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
- จัดกิจกรรมไม่ได้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ เนื่องจาก.....

๒. ผลการเรียนรู้ของนักเรียน

- จำนวนนักเรียนที่ผ่านการประเมิน.....คน คิดเป็นร้อยละ.....
- จำนวนนักเรียนที่ไม่ผ่านการประเมิน.....คน คิดเป็นร้อยละ.....
- อื่น ๆ

๓. ปัญหาและอุปสรรค

- กิจกรรมการจัดการเรียนรู้ ไม่เหมาะสมกับเวลา
- มีนักเรียนทำใบงาน / ใบกิจกรรมไม่ทันตามเวลาที่กำหนดเวลา
- มีนักเรียนที่ไม่สนใจเรียน
- อื่น ๆ.....

๔. ข้อเสนอแนะ / แนวทางแก้ไข

- ควรนำแผนไปปรับปรุง เรื่อง.....

- แนวทางแก้ไขนักเรียนที่ไม่ผ่านการประเมิน / ไม่สนใจเรียน.....

- ไม่มีข้อเสนอแนะ

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(นางสาวพิชญอร นระธาธร)

ตำแหน่ง ครูชำนาญการพิเศษ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๖
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕
ผู้สอน นางสาวพิชญ์อร นระราช

รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑ รายวิชา ภาษาไทย
ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๔
เรื่อง เรื่องราชาธิราช
การเขียนแผนภาพโครงเรื่อง
เวลา ๑ ชั่วโมง

๑. มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ท ๕.๑ เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมไทยอย่างเห็นคุณค่า และนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

๒. ตัวชี้วัด / ผลการเรียนรู้

ท ๕.๑ ม.๑ / ๓ อธิบายคุณค่าของวรรณคดีและวรรณกรรมที่อ่าน

๓. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

แผนภาพโครงเรื่อง เป็นแผนภาพที่ประกอบด้วยส่วนของคำถามเกี่ยวกับเรื่องบอกให้ทราบว่าใคร ทำอะไร ที่ไหน อย่างไร เพราะเหตุใด และข้อคิดจากเรื่องแผนภาพโครงเรื่อง จะช่วยให้สามารถบอกเหตุการณ์ของเรื่องเป็นตอน ๆ โดยอาศัยการคิดคำตอบจากคำถามในแผนภาพ และช่วยลำดับเรื่องได้อย่างต่อเนื่อง ทำให้สามารถสรุปเรื่องทั้งหมดได้

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. นักเรียนสามารถเขียนแผนภาพโครงเรื่องได้
๒. นักเรียนสามารถเล่าเรื่องจากแผนภาพโครงเรื่องได้
๓. นักเรียนสามารถเขียนเรื่องจากแผนภาพโครงเรื่องได้

๕. สาระการเรียนรู้

๑. การเขียนแผนภาพโครงเรื่องจากบทเรียน
๒. การเขียนเรื่องตามแผนภาพโครงเรื่อง
๓. การเล่าเรื่องตามแผนภาพโครงเรื่อง

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๑. รักความเป็นไทย
๒. มีวินัย
๓. ใฝ่เรียนรู้
๔. มุ่งมั่นในการทำงาน

๗. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

๑. ความสามารถในการสื่อสาร
๒. ความสามารถในการคิด
๓. ความสามารถในการแก้ปัญหา
๔. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

๘. ชิ้นงานหรือภาระงาน (หลักฐาน / ร่องรอยแสดงความรู้)

แบบฝึกหัดชุดที่ ๕.๑

๙. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นที่ ๑ นักเรียนแบ่งกลุ่มออกเป็นกลุ่มละ ๔ - ๕ คน แต่ละกลุ่มประกอบไปด้วยนักเรียนที่มีระดับภูมิปัญญาสูง กลาง และต่ำ ให้แต่ละกลุ่มเลือกหัวหน้ากลุ่ม รองหัวหน้ากลุ่ม และเลขานุการกลุ่ม ควรใช้กลุ่มเดิมตลอดบทเรียน

ขั้นที่ ๒ ให้สมาชิกในกลุ่มแต่ละกลุ่มอ่านกลอนบทละครเป็นทำนองเสนาะคนละ ๒ บท โดยมีหัวหน้ากลุ่มเป็นผู้ประเมินการอ่านของสมาชิกแต่ละคน เลขานุการกลุ่มบันทึกผลการประเมินไว้

ขั้นที่ ๓ ให้แต่ละกลุ่ม ส่งตัวแทนเล่าเรื่อง พระไชยสุริยา ต่อกันคนละประโยคจนจบด้วยภาษาของตนเอง จากนั้นครูนำเสนอแผนภูมิแผนภาพโครงเรื่อง (ท้ายแผน) ให้นักเรียนดูบนกระดานดำ

ขั้นที่ ๔ นักเรียนและครูช่วยกันอภิปราย และเติมคำถาม และเหตุการณ์ตามแผนภาพโครงเรื่องได้ดังนี้ เช่น

ใคร :
ที่ไหน :
เมื่อไร :
เหตุการณ์ :
อย่างไร :
ข้อคิด:

ขั้นที่ ๕ นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันเขียนแผนภาพโครงเรื่อง พระไชยสุริยา ลงในแบบฝึกหัดรายกลุ่ม ชุดที่ ๕.๑ (ท้ายแผน)

ขั้นที่ ๖ นักเรียนทุกคนทำแบบฝึกหัดชุดที่ ๕.๒ (ท้ายแผน) ชุด เขียนเรื่อง พระไชยสุริยา ด้วยภาษาของตนเอง เสร็จแล้วครูตรวจสอบและแนะนำแก้ไขข้อบกพร่อง นักเรียนเก็บลงในแฟ้มสะสมผลงาน

๑๐. สื่อการเรียนรู้

- กระดาษ ปากกา ,บัตรคำศัพท์
- หนังสือเรียน ชุด วรรณคดีวิจักษ์ ชั้น ม. ๑

๑๑. แหล่งการเรียนรู้

ห้องเรียน, หนังสือเรียน, สื่อต่างๆ

๑๒. การวัดและประเมินผล

ชิ้นงาน / ภาระงาน	วิธีการวัดผล	เครื่องมือวัดผล	เกณฑ์การให้คะแนน	เกณฑ์การผ่าน
๑. ด้านความรู้ (K) นักเรียนเล่าเรื่องและ นักเรียนทำแบบฝึกเสริมทักษะ ชุดที่ ๕.๑ ได้	แบบประเมินการสังเกต พฤติกรรม และแบบ ประเมินผลงาน	ตรวจงานรายกลุ่ม	๘ - ๑๐ = ดีมาก ๖ - ๗ = ดี ๕ = พอใช้ ต่ำกว่า ๕ = ปรับปรุง	ระดับพอใช้ขึ้นไป
๒.ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) -นักเรียนบอกคุณค่าของ บทเรียน -นักเรียนนำเสนอผลงาน	แบบประเมินรายกลุ่ม	ตรวจงานรายกลุ่ม	๕ = ดีมาก ๔ = ดี ๓ = พอใช้ ต่ำกว่า ๓ = ปรับปรุง	ระดับพอใช้ขึ้นไป
๓.ด้านเจตคติ-ค่านิยม (A) สังเกตพฤติกรรมด้าน ความพอเพียง	แบบประเมินการ สังเกตพฤติกรรม และ แบบประเมินผลงาน	สังเกตรายบุคคล	๑๖ = ดีมาก ๑๓ - ๑๕ = ดี ๑๐ - ๑๔ = พอใช้ ต่ำกว่า ๑๐ = ปรับปรุง	ระดับพอใช้ขึ้นไป

๑๒. กิจกรรมเสนอแนะ

เพิ่มเติมสื่อการสอนอื่นๆ ที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้อย่างหลากหลาย

แบบฝึกเสริมทักษะ ชุดที่ ๕.๑

คำชี้แจง : ให้นักเรียนเขียนเรื่องตามแผนภาพโครงเรื่องด้วยภาษาของตนเอง

แผนภาพโครงเรื่องราชาธิราช (ตอนสมิงพระรามอาสา)

ใคร:.....

.....

ที่ไหน

:.....

เมื่อไร

:.....

เหตุการณ์เป็นอย่างไร

:.....

ข้อคิด

:.....

แบบฝึกเสริมทักษะ ชุดที่ ๕.๒

คำชี้แจง : ให้นักเรียนเขียนเล่าเรื่องเรื่อง ภาพยนตร์เรื่องพรไชยสุริยา โดยใช้ภาษาของตนเองอย่างสั้น ๆ

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

๑๓. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

๑. ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑/๒๕๖๙

- จัดกิจกรรมได้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ มีจุดประสงค์ K P A
- มีการบูรณาการ คุณธรรม / การต้านการทุจริต / หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
- จัดกิจกรรมไม่ได้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ เนื่องจาก.....

๒. ผลการเรียนรู้ของนักเรียน

- จำนวนนักเรียนที่ผ่านการประเมิน.....คน คิดเป็นร้อยละ.....
- จำนวนนักเรียนที่ไม่ผ่านการประเมิน.....คน คิดเป็นร้อยละ.....
- อื่น ๆ

๓. ปัญหาและอุปสรรค

- กิจกรรมการจัดการเรียนรู้ ไม่เหมาะสมกับเวลา
- มีนักเรียนทำใบงาน / ใบกิจกรรมไม่ทันตามเวลาที่กำหนดเวลา
- มีนักเรียนที่ไม่สนใจเรียน
- อื่น ๆ.....

๔. ข้อเสนอแนะ / แนวทางแก้ไข

- ควรนำแผนไปปรับปรุง เรื่อง.....
- แนวทางแก้ไขนักเรียนที่ไม่ผ่านการประเมิน / ไม่สนใจเรียน.....
- ไม่มีข้อเสนอแนะ

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(นางสาวพิชญอร นระราทร)

ตำแหน่ง ครูชำนาญการพิเศษ

